

Årsredovisning 2013

« Omslagsbilden

Måns, Ebba och Rasmus leker i Järna. FOTO: SAM MURADITS PRODUKTION

01	VÅR BERÄTTELSE	5
	Fem år i siffror	6
	Vart gick skattepengarna?	7
	Året som gått	8
	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	12
	Förvaltningsberättelse	14
02	SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET I NÄMNDERNA	63
03	VÅRA RÄKENSKAPER	89
	Revisionsberättelse	108
	Ordlista och förklaringar	110

01

VÅR BERÄTTELSE

Fem år i siffror	6
Vart gick skattepengarna?	7
Året som gått	8
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	12
Förvaltningsberättelse	14
Samhällsekonomisk utveckling	15
Regionens utveckling	16
Befolkningen 2013	18
Boende, näringsliv och arbetsmarknad	20
Kommunens organisation	22
God Ekonomisk Hushållning (GEH)	28
- Uppföljning	30
Finansiell analys	36
Kommunen som arbetsgivare	54
Växthuset	58
Framtida utveckling – några viktiga frågor	60

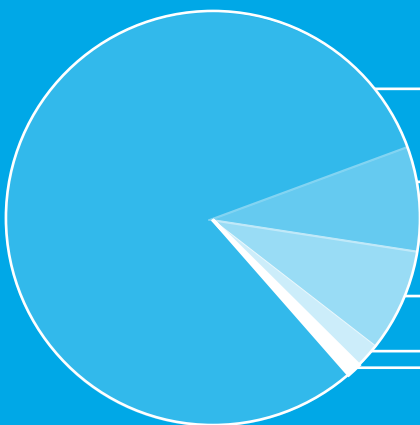
6 FEM ÅR I SIFFROR

	2009	2010	2011	2012	2013
KOMMUNENS/KONCERNENS FINANSER					
Verksamhetens nettokostnader (mkr)	3 937	4 032	4 299	4 530	4 576
	3 414	3 425	3 660	3 835	3 986
- i kronor per invånare	46 171	46 752	49 029	50 631	50 248
	40 039	39 712	41 748	42 858	43 765
Ekonomiskt resultat (mkr)	-22	106	59	25	140
	119	112	222	222	382
- i kronor per invånare	-258	1 229	674	285	1 540
	109	1 396	1 281	2 482	4 192
Investeringsutgifter (netto, mkr)	162	111	126	227	185
	1 791	1 224	1 135	1 152	799
- i kronor per invånare	1 900	1 282	1 437	2 535	2 031
	21 084	14 192	12 944	12 875	8 776
Egenfinansieringsgrad av investeringar (%)	30	100	100	48	100
	28	49	52	86	100
Soliditet (%)	20,2	19,6	18,3	17,7	19,4
	8,2	8,4	9,0	9,9	12,5
Total låneskuld (mkr)	9 167	9 994	11 304	11 703	11 010
- varav vidareutlånat till bolagen (mkr)	10 135	11 096	12 134	12 251	11 687
Nettolåneskuld (exkl vidareutlåning) kr per invånare	0	0	0	0	0
Borgensåtaganden (mkr)	2 234	1 905	1 424	1 678	1 600
	2 572	2 257	1 729	1 662	1 602
- i kronor per invånare	26 199	22 085	16 240	18 754	17 568
	30 163	26 169	26 169	19 718	17 590
SKATTEINTÄKTER					
Utdebitering kommunen (kr/skr)	20,13	20,13	20,13	20,13	20,13
Utdebitering totalt (kr/skr)	32,23	32,23	32,23	32,23	32,23
Skatteintäkter och utjämning (mkr)	3 772	3 984	4 200	4 411	4 411
- i kronor per invånare	44 236	46 189	47 956	49 301	48 434
PERSONAL					
Antal årsarbetare, tillsvidare anställda	4 740	4 678	4 830	4 857	4 815
Totalt antal årsarbetare	5 323	5 279	5 510	5 509	5 368
Antal anställda (snitt för året)	5 808	5 718	5 707	5 800	5 702
	6 039	6 447	6 318	6 642	6 642
Personalkostnader (mkr)	2 442	2 405	2 575	2 684	2 711
	2 965	2 893	3 124	3 257	3 276
BEFOLKNING 31 DECEMBER 2013					
Antal invånare totalt	85 270	86 246	87 685	89 473	91 072
varav 0-6 år	7 609	7 781	7 917	8 090	8 202
varav 7-15 år	8 960	8 945	8 173	9 458	9 790
varav 16-18 år	3 784	3 760	3 674	3 459	3 301
varav 19-64 år	51 843	52 326	53 167	54 334	55 191
varav 65-w år	13 074	13 434	13 754	14 132	14 588

100 KRONOR I SKATT TILL KOMMUNEN ANVÄNDES UNDER 2013 SÅ HÄR:

- 21,80 kr grundskola
- 15,96 kr verksamhet för funktionshindrade
- 13,54 kr vård och omsorg om äldre
- 11,69 kr barnomsorg
- 8,45 kr gymnasieutbildning
- 6,66 kr försörjningsstöd
- 5,49 kr sociala insatser för barn, ungdomar och vuxna
- 3,97 kr bibliotek, kultur, fritidsverksamhet
- 3,93 kr övrig verksamhet
- 3,03 kr årets överskott
- 2,34 kr gator, vägar och parkering
- 1,11 kr vuxenutbildning
- 0,96 kr räddningstjänst och skydd
- 0,51 kr parker och naturmark
- 0,43 kr arbetsmarknadsåtgärder
- 0,13 kr miljö och hälsoskydd

SÅ HÄR FÅR KOMMUNEN SINA PENGAR

- 82 % från skatter och utjämningsbidrag.
- 8 % från riktade statsbidrag direkt till olika verksamheter.
- 7 % från avgifter och ersättningar som kommunen får för den service som kommunen erbjuder.
- 2 % från kommunens bolag.
- 1 % från exploaterings- och reavinster.

Året som gått

JANUARI

DET NYA ÅRET inleddes med satsningar för att stimulera nyföretagande och entreprenörskap i Södertälje.

Ny servicefunktion för företagare

Nu ska det bli ännu lättare att starta, driva och etablera företag i Södertälje. I januari startade kommunen en ny servicefunktion, Företagslotsen. Företagslotsen vänder sig till både befintliga och blivande företagare i kommunen för att ge stöd och rådgivning.

Fyra och en halv miljon kronor till företagare

Tillväxtcheckar på 100 000 kronor vardera delades ut till 45 företag i Södertälje. Södertälje kommun ska tillsammans med innovationsföretaget Vinnova, arbeta med att stärka små och medelstora företag i Södertälje. Pengarna ska gå till att utveckla företagets affärsverksamhet, produkter och tjänster eller som investering i ny teknik och kunskap.

FEBRUARI

Konst för barn på Luna kulturhus

Utställningen "Flygande farkost och dansande kentaurer" visade konst för barn och unga ur Södertälje kommuns konstsamling. Vid invigningen tecknade Elin Fahlstedt serier live inför publik, och tillställningen avslutades med bullfest.

MARS

Barn från Hovsjöskolan gör radio

Sveriges Radio P1, låter eleverna i Hovsjöskolan vara med och spela in sin vardag och diskutera sina tankar, om framtiden och hur de tänker kring studie- och yrkesval. Radioprogrammet Barnen skildrar samhället via barns berättelser, barnforskningen och vuxnas minnen från barndomen.

Framtidens människa skapas i Södertälje?

Under Designnatten tävlade studenter på Campus Telge i att ta fram det mest innovativa konceptet för framtidens Södertälje på temat "Gränslandet teknik/människa". Designnatten är en satsning för att inspirera till kreativitet och involvera Södertäljes studenter i processen att utveckla framtidens produkter och tjänster.

Södertäljeskola firar 100 år

Den anrika skolan på Erik Dahlbergs väg 1-3, nuvarande Liljevalchs Internationella läroverk, firade 100 årsjubileum. Skolan har även gått under namnen Samskolan, Högre Allmänna Läroverket, Rosenborgsgymnasiet, Täljegymnasiet, Internationella Gymnasiet och Colin Leclairgymnasiet.

APRIL

SM-guld i basket till Södertälje Kings!

Södertälje Kings tog SM-guldet i herrbasket på hemmaplan i Täljehallen. Efter en rafflande finalmatch mot Sundsvall Dragons, kunde laget ta hem sitt åttonde SM-guld i lagets historia.

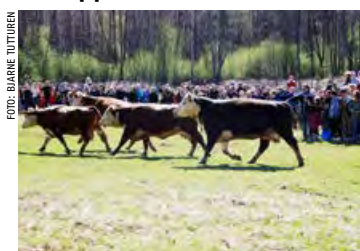
Unikt samarbete för gemensam lägesbild lanseras

Södertälje kommun har som första kommun i Sverige utvecklat en databas för att tidigt fånga upp negativa trender i samhället med analyser kring social oro, brottsutveckling och negativ utveckling i bostadsområden. Databasen är ett samarbete mellan kommunen, polisen i Södertälje och Södertörns brandförsvärsförbund.

MAJ

Kosläpp i Lina naturreservat

Dagen bjöd på publikrekord med glada springande kor i fina hagmarker, turer med häst och vagn, tipspromenad och korvgrillning. Friluftsförbundet hade en station med motorikövningar i skogen och Naturskolan hade fågelskådning i tornet och håvade efter paddor och andra småkryp. Kommunens naturvårdare var på plats och informerade om sin verksamhet.

Årets byggnad och Årets renovering avgjord

Årets byggnad blev Brf. Humlan och Årets renovering tilldelades Gammeldgården, Vackstanäs. Prisutdelningen hölls i Södertälje stadshus. Årets byggnad och Årets renovering är en tävling som varje år samarrangeras av Södertälje kommun och Södertälje Byggmästareförening för att lyfta fram och uppmuntra god modern arkitektur och hållbart byggande.

JUNI

Nationaldagsfirande på Torekällbergets friluftsmuseum

Den 6 juni firades nationaldagen traditionsenligt på Torekällberget. Besökarna bjöds på aktiviteter för hela familjen och pristagarna av S:ta Ragnhildsmedaljen och Struerpokalen hyllades. S:ta Ragnhildsmedaljen gick till journalisten, författaren och

samhällsdebattören Göran Rosenberg och Struerpokalen tilldelades idrottsprofilen Kevin Bisse för sina fotbollsprestationer. Årets talare var statsvetaren Jenny Madestam. Flaggor och fanor delas ut till föreningar.

Tillgänglighetsanpassat fågeltorn invigs

I hagmarkerna vid Pilkrogsviken i Järna invigdes ett tillgänglighetsanpassat fågeltorn. Parkering och stig har anlagts med specialanpassat material och tornet har en rullstolsramp. Här finns även ett rullstolsanpassat fikabord.

Olympiadlådan går på turné

Kultur 365 har köpt in färgglada utomhusredskap till vård- och omsorgboende och dagverksamheterna i Södertälje. Lådan ska stimulera till att göra roliga utomhusaktiviteter tillsammans med brukare, personal och anhöriga.

Parkourpark invigs

Den 15 juni invigdes en av Sveriges främsta anläggningar för att utöva parkour och free running i Södertälje. Parkourparken har visat sig vara en mycket framgångsrik satsning och en av kommunens mest använda anläggningar. Parken är planerad och utvecklad i tätt samarbete med traceurer som är utövare av parkour.

Järnvägsinvigning

Infrastrukturminister Catharina Elmsäter-Svärd inviger, tillsammans med Södertäljes kommunstyrelseordförande Boel Godner och trafiklandstingsrådet Christer G Wennerholm, det nya dubbelspåret mellan Södertälje hamn och Södertälje centrum. Barn och ungdomar från Södertälje förgyllde invigningen med körsång och streetdance.

Forts. »

JULI

Fritidsgårdar på turné

FOTO: ANJA WIKEN

Under sommaren kom Södertälje kommuns fritidsgårdar att åka på turné. Fartyget Dollyette tog med stadens ungdomar till havs. De mobila mötesplatserna besökte olika stadsdelar, skateparken och badplatser runt om i kommunen och erbjöd ungdomarna en rad olika aktiviteter.

Mountainbike-SM

Svenska mästerskapen i mountainbike arrangerades i centrala Södertälje. Hela Kusens backe kom att fyllas av cyklister och publik.

AUGUSTI

SM-guld i beachvolley

Det blev storslam för Södertäljeklubben Beachhallen BVC när SM i beachvolley avgjordes i Malmö. Camilla Nilsson och Tadvä Yoken kammade hem guld för damer, medan Daniel Andersson och Martin Barrefalk stod överst på prispallen för herrar.

Hbtq-utbildning för Södertäljes fritidsledare

Föreläsare från bland annat RFSL-ungdom och Ungdomsstyrelsen kom för att föreläsa om hbtq-begreppet, heteronormativitet och normkritik. Fritidsledarna på Ung fritid arbetar med att utveckla och skapa moderna och attraktiva mötesplatser för unga mellan 13 och 18 år.

Invigning av konstgräsplan i Järna

Den nya konstgräsplanen invigs på Ljungbackens IP. En av världens bästa bolltrixare, Philip Warren Gertsson var på plats. Konstgräsplanen är ett led i Södertäljes satsning på anläggningar för spontan- och föreningsdriven idrott och folkhälsa.

SEPTEMBER

Äventyrsdagen för alla – med eller utan funktionsnedsättning

FOTO: CHRISTOFER MARTINSSON

Äventyrsdagen arrangerades för elfte året i rad vid Eklundsnäs friluftsområde. Äventyrsdagen är en aktivitetsdag riktad mot personer med olika funktionsnedsättningar, men alla var välkomna att delta. Syftet med dagen är att man kan få prova på någon aktivitet man tidigare aldrig gjort och kanske upptäcka ett nytt intresse. Dagen arrangerades i samarbete med det lokala föreningslivet.

Södertälje – stad i utveckling

En Södertäljebilaga producerades och distribuerades tillsammans med Svenska Dagbladet. Bilagan visade Södertäljes framtida satsningar inom näringsliv, stadsutveckling och utbildning.

Företagens betyg på kommunens service ökar

Södertälje klättrar 55 placeringar på Sveriges kommuner och landstings (SKL) servicemätning av kommunernas myndighetsutövning och placerar sig topp tre på Södertörn.

Ny gymnasieorganisation

Från och med hösten 2013 gäller en ny gymnasieorganisation i Södertälje kommun där varje skola har en särskild inriktning. Som ett led i detta arbete invigs Torekällgymnasiet som har en tydlig yrkesprofil. Utöver Torekällgymnasiet erbjuder Södertälje kommun gymnasieprogram på Täljegymnasiet som riktar sig till framtida högskole- och universitetsstudenter, Wendela Hebbegymnasiet med estetisk inriktning, Morabergs studiecentrum för elever som saknar behörighet till gymnasiets nationella program och gymnasiesärskolan Foucault.

OKTOBER

Bevara dig väl! Inspiration för livet!

FOTO: KENT FORSBERG

I Stadshuset anordnades temadagen "Bevara dig väl! Inspiration för livet!" av kommunala pensionsrådet. Årets tema kom att fokusera på livsglädje. Tanken var att man skulle hitta livsglädje genom kanske en hobby och medlemskap i en ny förening.

Södertälje kommun vinner pris som årets främsta elitidrottskommun

FOTO: SANDRA WESTERDAHL

Med motiveringen: "För sin ambition att utifrån sin befolkningens mängd kontinuerligt stötta och utveckla sin elitidrottsverksamhet inom ett flertal sporter. Främst inom basket, fotboll,

ishockey, innebandy, volleyboll och orientering. Södertälje har en bra tillgång till inom- och utomhusarenor för elitverksamheten. Använder elitidrotten för att stärka Södertäljes attraktionskraft". Priset delades ut på seminariet Professionell Idrott 2013.

NOVEMBER

Sofi Oksanen samtalar i Luna kulturhus

FOTO: TOM HÄRKÖNEN

Den hyllade och prisbelönta finländska författaren Sofi Oksanen kom till Södertälje för ett besök som tolkades från finska till svenska. Hon var aktuell med den tredje romanen i den estländska sviten, **NÄR DUVORNA FÖRSVANN**. En berättelse om ockupation, motstånd och förräderi i Estland under och efter andra världskriget. Sofi Oksanen har nått internationell uppmärksamhet med sina romaner och pjäser om människor och händelser i Estland under Sovjetunionens tid.

DECEMBER

Samfund skriver på för mänskliga rättigheter och samverkan

FOTO: SANI MIRABADIS PRODUKTION

I december samlades 15 religiösa samfund, som omfattar ca 30 000 medlemmar, kring ett gemensamt uttalande – för mänskliga rättigheter

och demokrati. Uttalandet markerar en milstolpe i arbetet som pågått under tre år och kommer vara grunden för samfundens och kommunens framtida samverkan.

5i12-priset går till Per Lundström för arbetet med El Sistema

FOTO: SANDRA VESTERDAHL

Årets vinnare av 5i12-priset gick till Per Lundström, tillsammans med Rebecka Törnkvist med motiveringen: "Med en ständig strävan att bygga broar för Södertäljes barn och ungdomar, oavsett deras kulturella och socioekonomiska bakgrund, lyckas man skapa en verksamhet där alla är med på noterna ...". 5i12-priset delas ut på en manifestation där gemensamma krafter står upp för ett samhälle som värnar de mänskliga rättigheterna och står upp mot främlingsfientlighet. 2013 firade priset 20 år och det har delats ut i Södertälje sedan starten.

Årets Företagare 2013

FOTO: SANDRA VESTERDAHL

Alla Tiders Matlagare heter det stolta företag med ägare Per Lindius som fick priset Årets företagare i Södertälje/Nykvarn. Företaget har 28 anställda, restauranger i både Södertälje och Nykvarn samt en cateringavdelning som levererar till bland annat EU-kommissionens och Europaparlamentets kontor i Stockholm. Detta ärofylla vandringspris finns att beskåda i Södertälje stadshus.

Södertälje välkomnar sju EU-länder till arbetsmöte

Under två dagar besökte representanter för sju EU-länder Södertälje kommun. Det var dags för arbetsmöte för samarbetsprojektet URBACT. Ett gemensamt utvecklingsprogram för en långsiktigt hållbar utveckling för Fornhöjden, och dess närområden, ska tas fram och vara färdigt år 2015.

Nu går startskottet för Framtid Södertälje

Boel Godner kommunalråd (S) och Marita Lärnestad kommunalråd i opposition (M) inviger utställningen om översiktsplanen i Stadshuset.

Arbetet med att ta fram Södertäljes nya översiktsplan påbörjades 2010 och den antogs i bred politisk enighet i oktober av kommunfullmäktige. Planen heter Framtid Södertälje, och är en gemensam plattform för hela Södertälje kommuns utveckling. Den visar hur kommunen ska använda mark och vatten i framtiden, och hur behoven ska tillgodoses på ett hållbart sätt.

Fyrverkerikampanj 2013

För femte året i rad genomförde Södertälje kommun tillsammans med Södertörns brandförsvärsförbund och polismyndigheten i Stockholms län en fyrverkerikampanj. Kampanjens mål är minskad användning av smällare och fyrverkerier som stör allmänheten. En effekt av kampanjen är att allt fler handlare avstår eller begränsar sin försäljningstid och att Södertäljeborna upplever sin stad som tryggare. ■

Framtid för Södertälje

DEN EKONOMISKA SITUATIONEN inför 2013 var ansträngd med effektiviseringskrav på verksamheter och den centrala administrationen. Genom tuffa prioriteringar och ansvarstagande har kommunens förbättringar skett under året. I bokslutet för 2013 kan vi se att samtliga nämnder förutom omsorgsnämnden och Enhörna kommundelsnämnd uppvisar ett positivt resultat. Ett tydligt trendbrott är att skatteintäkterna har ökat snabbare än nettokostnaderna. Särskilt viktigt är att kostnaderna för försörjningsstöd för första gången på många år har minskat.

Målsättningen för 2013 var att amortera 100 miljoner kronor på kommunens låneskuld och skapa ett trendbrott för kommunens skuldsättning. För att klara det beslutade vi att strama åt investeringsbudgeten, göra ansvarsfulla försäljningar av kommunala fastigheter och ställa ökade krav på nämnder och kontor. Resultatet för året visar att kommunens låneskuld minskar med nära 700 miljoner kronor. Ambitionen att amortera på låneskulden klarades alltså med råge.

Sammantaget är utgångsläget för 2014 bättre, även om de ekonomiska utmaningarna fortsatt är stora. Den kraftiga befolkningstillväxten fortsätter och medför behov av ytterligare investeringar och ökade kostnader för samhällsinsatser. En stor del av ökningen beror på att många som flytt från krig och förtryck i Mellanöstern har valt att etablera sig i Södertälje. En betydande del av dem som flyr från krigets Syrien väljer att bosätta sig hos anhöriga i Södertälje vilket ställer höga krav på kommunens organisation. Alla barn i Södertälje ska ha samma möjligheter att nå goda resultat i skolan.

Barnen är vår framtid och kanske den viktigaste investering vi kan göra är att se till att varje barn och elev ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar. Barn och ungas utbildning prioriteras och under 2013 har den positiva utvecklingen med förbättrade resultat i skolan fortsatt. Det systematiska kvalitetsarbetet behöver även kommande år fortsätta att utvecklas för att resultaten ska öka ytterligare.

Kommunfullmäktige kunde i oktober fatta beslut om Södertäljes nya översiktsplan, Framtid Södertälje. Arbetet har pågått sedan 2010 och har präglats av en tät dialog och vilja att skapa en samsyn om de grundläggande värderingar och principer som ska vägleda samhällsbyggandet i Södertälje kommun. Översiktsplanen antogs i bred politisk enighet och skapar därmed de nödvändiga förutsättningarna för en långsiktig utveckling av kommunen. Översiktsplanen ger bland annat ökade möjligheter för näringslivet att investera i Södertäljes utveckling som en del av en expansiv storstadsregion.

När det gäller kommunens näringslivsarbete är det glädjande att Södertälje klättrade 55 placeringar på Sveriges kommuner och landstings (SKL) servicemätning av kommunernas myndighetsutövning och placerar sig topp tre på Södertörn. Det är ett kvitto på att kommunen har kommit en liten bit på vägen när det gäller att förbättra och utveckla den kommunala servicen och bemötandet gentemot näringslivet. Detta är ett långsiktigt arbete som behöver genomföras med ständiga förbättringar och som behöver genomsyra hela den kommunala organisationen.

”

**BARNEN ÄR VÅR
FRAMTID OCH KANSKE
DEN VIKTIGASTE
INVESTERING VI
KAN GÖRA ÄR ATT
SE TILL ATT VARJE
BARN OCH ELEV SKA
GES MÖJLIGHET ATT
UTVECKLAS”**

FOTO: SÅN KILLARNS PROJEKTION

Södertälje är en idrottskommun med både bredd och elit. Under året har flera av kommunens duktiga idrottare tagit medaljer i nationella mästerskap och Södertälje blev utnämnd till "Sveriges främsta elitidrottskommun". En fördel är alla de starka idrottsföreningar som finns i kommunen och det goda samarbete som finns med kommunen. Ett exempel är att nya anläggningar har kunnat uppföras tack vare gemensamma ansträngningar från kommunen och idrottsföreningarna. Bland annat nya konstgräsplaner tillsammans med Pershagens SK och Järna SK, kommunens första parkouranläggning i samverkan med Södertälje Gymnastikförening och ett utegym tillsammans med Södertälje Nykvarn Orienteringsförening vid Tveta Friluftsgård.

Slutligen skulle jag vilja lyfta fram det kompetenta arbete som alla kommunens medarbetare inom förvaltningar och bolag bedriver varje dag. Som jag tog upp i inledningen har 2013 varit ett år som har präglats av ett tufft ekonomiskt läge och detta har givetvis påverkat alla verksamheter. Det är tack vare kompetensen och yrkesstoltheten bland alla medarbetare som verksamheterna har klarat sina uppdrag. ■

Boel Godner
Kommunstyrelsens ordförande (S)

FOTO: SAM HILGADOTS PRODUKTION

”
SYSSLESÄTTNINGEN ÖKAR I
ÅR VILKET BIDRAR TILL ATT LÄGET
PÅ DEN SVENSKA ARBETSMARKNADEN
GRADVIS FÖRBÄTTRAS ...”

Samhällsekonomisk utveckling

Konjunkturen vänder upp

Efter en svag sommar och svag höst tog det bättre fart i den svenska ekonomin under slutet av förra året. Utvecklingen väntas bli fortsatt stark i år. En ökad tillväxt i vår omvärld innebär att den svenska exporten börjar växa igen. Sänkta skatter, låg inflation, låga räntor och växande sysselsättning gör att hushållens reala inkomster stiger i relativt snabb takt. Det ger ytterligare draghjälp till tillväxten i den svenska ekonomin.

Sysselsättningen ökar i år vilket bidrar till att läget på den svenska arbetsmarknaden gradvis förbättras, men nedgången i arbetslösheten blir dock på ett års sikt begränsad. När arbetslösheten stigit till höga nivåer, har den dessutom en tendens att bita sig fast där. Södertäljes arbetslöshet ligger högt över nivåerna i både länet och riket, och kommunen står därför inför en mycket stor utmaning i arbetet med att få invånare i arbete och egen försörjning.

Starkare skatteunderlagstillväxt framöver

2013 växte skatteunderlaget något långsammare än den historiska trenden. I år förväntas lönesummans bidrag till skatteunderlaget öka något. Trots detta avtar skatteunderlagstillväxten 2014, främst på grund av att bromsen i pensionssystemet slår till, vilket leder till att pensionen sänks för många pensionärer. Dessutom väntas utvecklingen på arbetsmarknaden medföra att inkomster av arbetslöshetsersättning endast ökar marginellt.

För 2015 och 2016 förväntas den konjunkturella återhämtningen leda till en större sysselsättningsökning än i år och till minskad arbetslöshet. Även löneökningstakten förväntas bli högre och den automatiska balanseringen ger extra pensionshöjningar. Den sammantagna effekten blir därmed rejäla öknings av skatteunderlaget för dessa år.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Olika skatteunderlagsprognoser – procentuell förändring

	2013	2014	2015	2016	2017
SKL, feb 2014	3,5	3,1	4,3	5,2	4,8
SKL, dec 2013	3,6	2,9	4,6	5,5	5
ESV, dec 2013	3,6	3,2	4	4,7	4,5
BP, sep 2013	3,9	2,7	4,4	5,2	5,1

Nyckeltal för den svenska ekonomin – procentuell förändring om inte annat anges. Källa: SKL.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BNP	1,3	0,9	2,6	3,6	3,5	2,8
Sysselsättning, timmar	0,7	0,4	0,8	1,4	1,5	0,8
Öppen arbetslöshet, nivå	8	8	7,7	7,3	6,8	6,6
Timlön,	2,8	2,3	2,9	3,1	3,4	3,7
Konsumentpris KPI	0,9	-0,1	0,7	2,4	2,9	2,9

Sverige har en starkt exportberoende ekonomi vilket bidrar till att störningar i omvärlden får extra stort genomslag i vår ekonomi. Därför drabbas Sverige extra hårt när den internationella konjunkturen viker och världshandeln dämpas. Å andra sidan brukar tillväxten i Sverige överträffa den i andra länder när väl den internationella konjunkturen vänder uppåt.

Den förbättrade tillväxten i omvärlden i år är inte ett uttryck för en generell konjunkturförbättring internationellt. Utvecklingen är splittrad och mycket olika i olika länder. I vissa länder förstärks konjunkturen i andra försvagas den ytterligare.

Arbetslösheten har bitit sig fast kring 8 procent för riket. Det förklaras av att både befolkningen i arbetsför ålder och arbetskraftsdeltagandet ökat kraftigt. Nu avtar befolkningsökningen i riket något arbetslösheten förväntas minska mot slutet av 2014. Utmaningen för Södertälje ligger i att kunna pressa tillbaka arbetslösheten, i första hand till de nivåer Södertälje hade innan lågkonjunkturen, men på sikt bör målsättningen för kommunen vara att ligga på samma nivåer som övriga kommuner i Stockholms län.

Behoven som följer av en ökande befolkning och förändringar mellan åldersgrupper tar allt mer resurser i anspråk. De investeringar som behövs för att möta ökande volymer kräver mer utrymme i driftsbudgeten. För att klara ökade behov inom till exempel grundskolan till följd av fler barn i grundskoleålder krävs att kostnaderna anpassas inom de verksamheter där behoven minskar, till exempel inom gymnasieskolan där elevkullarna faller kraftigt. ■

Regionens utveckling

Stockholms län i korthet

- Svarar för 49 procent av Sveriges totala befolkningsökning
- Står för 30 procent av landets BNP
- Har 34 procent av Sveriges nyföretagande
- Har Sveriges högsta sysselsättningsgrad
- Är den mest kunskapsintensiva regionen utanför USA
- Har 19 universitet och högskolor (17 st fr.o.m. 1 januari 2014)

Stockholms län konkurrerar inte med andra regioner i Sverige utan med andra regioner i Europa och världen. Visionen enligt den regionala utvecklingsplanen (RUF2010) är att bli Europas attraktivaste storstadsregion.

Befolkningsökningen fortsätter

Stockholms läns kraftiga befolkningsutveckling fortsätter. Under 2013 ökade befolkningen med 36 063 personer i Stockholm län. Det är något lägre ökning än 2011 men högre än 2012. Länets befolkning uppgick uppgår därmed till 2 163 042 personer vid utgången av 2013. De tre kommuner som har störst befolkningsökning är Stockholm stad, Sundbyberg och Södertälje. Befolkningsökningen i länet beror på tre delar. För det första på en historiskt hög invandring från utlandet (+16 365), där utlandsboende svenskar som återvänder är den största andelen. För det andra på ett högt födelsenetto (+14 398). För det tredje på en viss inflyttning från övriga Sverige (+5 082).

Fortsatt lågt byggande av bostäder

Under år 2013 beräknas det färdigställas ca 11 700 nya bostäder i Stockholms län. Det är betydligt färre än antalet inflyttare. Även i Södertälje har bostadsbyggandet varit lågt jämfört med befolkningstillväxten.

Fortsatt befolkningstillväxt ställer krav på utveckling av många samhällsområden

Befolkningstillväxten i Stockholms län ställer inte bara krav på ett ökat bostadsbyggande. Utveckling krävs inom en rad olika samhällsområden som exempelvis: Förskolor och skolor, högre utbildning, sjukvård, kollektivtrafik och infrastruktur.

Sociala skillnader inom länet ökar

Samtidigt som mycket i Stockholmsregionens utveckling är positivt, så ökar samtidigt de sociala skillnaderna inom regionen. Det handlar både om rumsliga skillnader såväl som skillnader mellan olika befolkningsgrupper.

Integration på arbetsmarknaden där födelse land inte spelar roll för anställning är en central fråga för Stockholmsregionens utveckling.

Södertälje kommun bedriver arbete, via olika partnerskap och intresseorganisationer, med att stärka den regionala utvecklingen. Detta arbete bedrivs på flera olika arenor och beskrivs nedan översiktligt avseende Södertäljes arbete i

- Stockholm-Mälardalsregionen
- Stockholmsregionen
- Södertörnssamarbetet

Södertälje och Stockholm-Mälardalsregionen

Mälardalsrådet

Södertälje kommun är medlem i Mälardalsrådet, som för närvarande fokuserar på tre frågor:

- En Bättre Sits: Stärka regionens infrastruktur och transporter
- Stjärnbildning: Utveckla Stockholm-Mälardalsregionen som kunskapsregion
- Benchmarking Regions: Jämför och lär av världens storstadsregioner

För Södertälje har arbetet inom En bättre sits varit av särskilt stort värde. Under år 2013 har arbetet där varit inriktat mot att komma överens om trafikering med anledning av Citybanans öppnande år 2017, att försöka hitta fram till gemensamma biljettsystem i Stockholm Mälardalen samt sist men inte minst gemensamma kollektivtrafiktaxor över länsgränserna.

Transportkorridorsarbete:

Ostlänken & Svealandsbanan & Södra stambanan

Ostlänken, en ny järnvägsförbindelse mellan Järna och Linköping via Nyköping och Norrköping. Ostlänken bedöms vara mycket betydelsefull för Södertäljes utveckling och kommer att innebära en närmare koppling till flera stora städer liksom en närmare koppling till Skavsta flygplats. Den förbättrade tillgängligheten kan öppna möjligheter för att utveckla Södertälje vidare och innebära, på sikt, stärkta möjligheter för de företag som redan finns och kommer vilja etablera sig i Södertälje. Mycket av frågorna om Ostlänken är avklarade för Södertäljes del då Södertälje Syd och anslutande spår redan finns på plats. Kvar återstår att reda ut exakt var spåren ska gå inom den korridor som avsatts i respektive kommuns översiktsplan. Svealandsbanan är den järnväg som öppnades för trafik 1998 mellan Kungsör-Eskilstuna-Strängnäs-Läggesta-

Nykvarn-Södertälje. Trafiken på Svealandsbanan har blivit populär bland resenärerna varför det enkelspår som idag finns behöver utvecklas.

Södra och västra stambanan passerar Södertälje. För bägge dessa finns regionala nätverk. Södertälje är inte aktiv medlem i något av dessa nätverk, men har under år 2013 medverkat i möten som Västra stambanegruppen sammankallat till.

Gnestapendeln/Sörmlandspilen

Under 2013 inledde Södertälje kommun ett adhoc-baserat mellankommunalt/landstingskommunalt samarbete med Gnesta kommun, Sörmlands kollektivtrafikmyndighet, Region Sörmland, Stockholms läns landsting (SLL), trafikförvaltningen samt Mälalab. Detta med anledning av Trafikverkets förslag i maj 2013 att inte ge möjlighet för SL att fortsätta bedriva Gnestapendeln i den tidtabell som skulle gälla i december 2013. Efter samarbete och påtryckningar behölls samma tidtabell som 2013. Det finns anledning att tro att samarbetet behöver fortsätta under 2014, 2015 och kanske även 2016, eftersom spårkapaciteten är begränsad innan Citybanan öppnas för trafik år 2017.

Södertälje och Stockholmsregionen

SLL/TMR och Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUF 2010)

Stockholms läns landsting (SLL), Tillväxt, Miljö & Regionplanering (TMR) har under många decennier arbetat med regionplanering för Stockholmsregionen. År 2010 antog landstingsfullmäktige den nya regionplanen, regional utvecklingsplan för Stockholms län (RUF 2010).

Utvecklingsplanen beskriver hur Stockholmsregionen ska utvecklas avseende befolkning och företag och vilka krav det ställer i form av nya bostäder, arbetsplatsområden, skolor, omsorg mm. En viktig del i tanken kring hur Stockholmsregionen ska utvecklas är att den ska bli en mera flerkärnig region. Den flerkärniga regionens struktur ska vara i form av åtta regionala stadskärnor, varav Södertälje är en. I RUF 2010 pekades även Almnäs/Mörby ut som Stockholmsregionens södra logistikcentra. Efter antagandet av RUF 2010 är SLL/TMR nu inne i en genomförandefas. Södertälje kommun har bland annat deltagit i genomförandet av det handlingsprogram för de åtta regionala stadskärnorna som tagits fram.

Stockholms läns landsting, Trafikförvaltningen

En viktig del i den regionala utvecklingen har kollektivtrafiken i länet stått för. Under år 2013 har Södertälje i högre grad än tidigare behövt bevaka sina frågor om kollektivtrafikens utveckling gentemot SLL/Trafikförvaltning.

Stockholm Business Alliance (SBA)

Stockholm Business Alliance (SBA) vision bygger på att Stockholmsregionen långsiktigt ska vara norra Europas ledande tillväxtregion. Samarbetet mellan 50 kommuner, där Södertälje deltar, syftar till att attrahera internationella investeringar genom marknadsföring, utveckling av regionens näringslivsservice och med investeringsfrämjande arbete.

Södertälje och Södertörnssamarbetet

De åtta kommunerna på Södertörn – Botkyrka, Nykvarn, Nynäshamn, Haninge, Huddinge, Salem, Södertälje, Tyresö – har en lång tradition av samarbete. Syftet med samverkan mellan de åtta Södertörnskommunerna är att stärka den kommunala och regionala utvecklingen som gynnar Södertörn och dess kommuner. Samarbete sker inom flera områden, bland annat gymnasiet, energi, miljö, återvinning och med en gemensam räddningstjänst.

Södertälje kommun har under 2013 utvecklat och stärkt sin samverkan genom Södertörnssamarbetet. Ett aktivt deltagande både från politiker och tjänstemän vid exempelvis Södertörnskonferensen i Nynäshamn hösten 2013. Även medverkan i ett flertal av de olika projektgrupperingar som finns:

- GIS-samverkan
- Infrastruktur
- Matchning
- Upphandling
- Gymnasiesamverkan
- Överförmyndarverksamheten
- Etablering Södertörn
- H/N/S IT-drift 110101
- Hållbart byggande på Södertörn
- Samordnad varudistribution

Under år 2013 har Södertörnskommunerna besvarat flera viktiga remisser däribland SLL/TMR:s remiss om aktualitetsbedömning av RUF 2010 samt yttranden inom Länsstyrelsens förslag till plan för transportinfrastruktur för Stockholms län. ■

**Invånare med utländsk bakgrund
31 december 2013, efter ursprungsland**

	Antal
Irak	10 004
Syrien	7 632
Finland	6 174
Turkiet	5 393
Libanon	2 005
Polen	1 871
Tyskland	1 183
Chile	907
Jugoslavien	791
Bosnien och Hercegovina	521
Övriga länder och territorier	7 309
Totalt	43 790

Befolkningen 2013

FOLKMÄNGDEN I SÖDERTÄLJE KOMMUN uppgick till 91 072 personer den 31 december 2013. Under året ökade befolkningen med 1 599 personer eller 1,8 procent.

▶ [Se diagram 1](#)

Folkmängden i Sverige uppgick till 9 644 864 personer vilket var en ökning med 88 971 personer eller 0,9 procent.

Befolkningsökningen i Södertälje kommun kan härledas till både naturlig befolkningsökning, det vill säga fler personer föds än avlider och ett positivt flyttnetto, det vill säga fler personer flyttar in till kommunen än flyttar ut.

▶ [Se diagram 2](#)

Antalet levandefödda barn i Södertälje under 2013 var 1 164 och antalet avlidna var 698 vilket gav ett födelseöverskott på 466 personer.

Antalet inflyttare uppgick till 6 556 och antalet utflyttare till 5 439 vilket gav ett positivt flyttningsnetto på 1 117 personer. Inflyttningen från övriga länet och riket minskade samtidigt som inflyttningen från utlandet ökade. Utflyttningen till övriga länet och övriga riket ökade samtidigt som utvandringen minskade något.

Flyttningsnetto 2013, totalt	1 117
<i>Därav mot:</i>	
Stockholms län	-132
Övriga Sverige	-562
Utlandet	1 811

Befolkningssammansättning

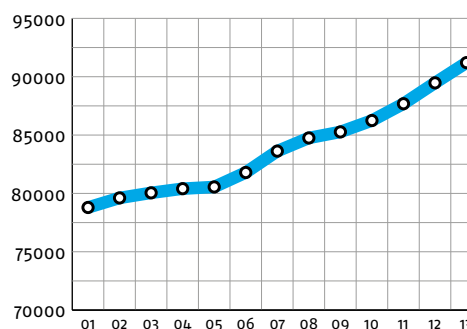
Medelåldern i Södertälje låg 2013 på 38,9 år jämfört med rikets 41,2 år.

▶ [Se diagram 3](#)

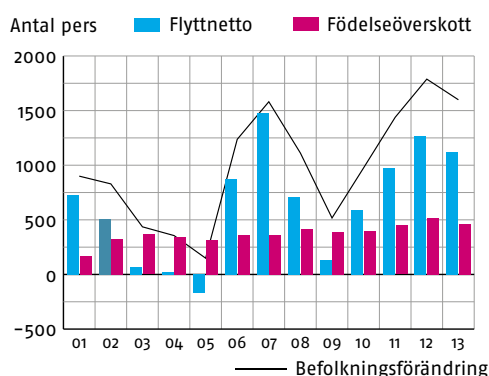
Vid årsskiftet hade cirka 48 procent av Södertäljeborna utländsk bakgrund, vilket definieras som personer födda utomlands eller personer födda i Sverige vars båda föräldrar är födda utomlands. Personer med ursprung i Irak utgör den största enskilda gruppen av personer med utländsk bakgrund följt av personer med bakgrund i Syrien. ■

▶ [Se tabell på vänster sida](#)

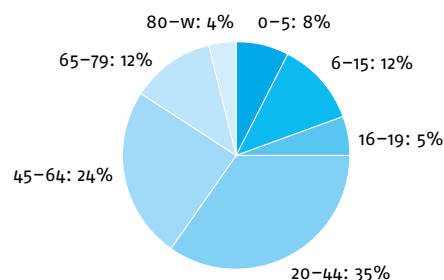
1. Befolkningsutveckling 2001–2013

2. Förklaringsvariabler till Södertälje kommuns befolkningsutveckling 2001–2013

3. Åldersfördelning år 2013

Boende, näringsliv och arbetsmarknad

Bostäder

Under 2013 byggdes enligt preliminär statistik 49 nya bostäder i Södertälje. Det är färre än de 183 bostäder som byggdes under 2012. Samtliga färdigställda bostäder utgjordes av småhus och uppfördes främst i Glasberga sjöstad, Viksberg och kommundelarna.

Södertäljes nya översiktsplan Framtid Södertälje 2013–2030 (ÖP) antogs av kommunfullmäktige under hösten och trädde ikraft under 2013.

► [Se diagram 1](#)

Bygglov och detaljplaner

Under 2013 inkom 1 020 nya ärenden och 1 469 ärenden avslutades. Det är en ökning jämfört med förra året då det inkom 988 ärenden och avslutades 1 186 ärenden. Det är andra året i rad som ärendebalansen har minskat, med 198 ärenden 2012 och med 449 ärenden 2013.

Den nya plan- och bygglagen gav kommunerna ett utökat uppdrag att övervaka byggprocessen. Lagen anger också att den maximala tiden från det att bygglovsansökan är komplett till svarsbesked om beslut får vara högst tio veckor. Andelen ansökningar som besvarades i tid under 2012 uppgick till 60 procent och under 2013 ökade andelen som fick svar i tid till 90 procent.

Under 2013 kom det in 39 nya förfrågningar om planbesked. Det är fler än året innan då 27 förfrågningar kom in. Arbetet har pågått med 70 olika planprojekt under 2013 (65 projekt 2012) och 15 planer vann laga kraft (14 planer 2012). Under 2013 har 30 detaljplaner varit på samråd eller utställning/granskning. Arbetet med en ny plan för Astra Zenecas område vid Snäckviken har gjort att vissa planerade projekt fått stå tillbaka under året. Astra Zeneca-planen har varit en av de största planuppdrag samhällsbyggnadskontoret har haft. Planarbetet har också varit brådskande och krävt extra insatser. Planen antogs och vann laga kraft i juni 2013.

Ett annat arbete under året har varit den fördjupade översiktsplanen i Järna som pågått sedan 2007. Kontoret bedömer att kommunalnämnden kan fatta beslut om planen i början på 2014.

Inom programmet för förnyelse av stadskärnan fortsätter arbetet med detaljplaner som på sikt kan ge förutsättningar för 350 nya bostäder i stadskärnan.

FOTO: SAM MURADIS PRODUKTION

Näringsliv och arbetsmarknad

Södertälje var 2013, liksom tidigare år, den tredje största arbetsmarknaden i Stockholms län med 44 098 arbetstillfällen.

Södertälje är en viktig arbetsmarknad för regionen och arbetspendlingen är omfattande. Vid den senaste mätningen 2012 pendlade 20 613 personer in till Södertälje medan 13 468 pendlade ut ur kommunen. Den andel av befolkningen som bor och arbetar i kommunen uppgick till 26 847 personer (SCB).

Näringslivet i Södertälje är varierat vad gäller branscher och storlek på företag, även om de två största företagen Scania och Astra Zeneca klart dominerar som arbetsgivare.

Näringslivets utveckling har varit positiv med 7 572 registrerade arbetsställen, att jämföra med 7 400 för 2012 (SCB).

Tillverkningsindustrin den största branschen med 13 613 arbetstillfällen. De andra stora branscherna i Södertälje är handel med 3 909 arbetstillfällen och byggindustri med 2 548 arbetstillfällen, utbildning med totalt 3 618 och vård och omsorg med 7 238 arbetstillfällen.

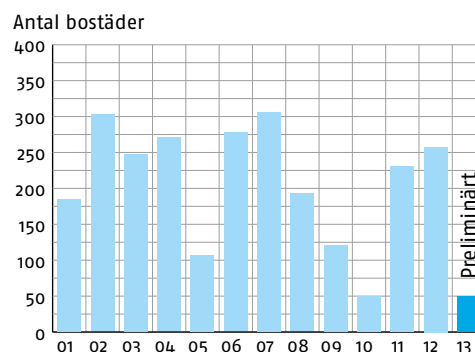
Kommunens näringslivskontor har bytt namn till Destination Södertälje och har fått ett utökat uppdrag att i samverkan med företag, föreningar, m.fl. marknadsföra Södertälje som plats.

Under hösten har ett arbete inletts för att förbättra företagsklimatet i Södertälje.

Mark för företagsetablering

Ytan planlagd mark för företag har ökat under 2013. Under 2013 blev detaljplanen för området Moraberg

1. Färdigställda bostäder i Södertälje kommun 2001–2013

”SÖDERTÄLJE VAR 2013, LIKSOM TIDIGARE ÅR, DEN TREDJE STÖRSTA ARBETSMARKNADEN I STOCKHOLMS LÄN

Östra (14 ha) klar. Intresset för området är stort men det är oklart när företagsetableringar kan ske eftersom gator och VA måste byggas ut i området som idag delvis är en bergkross.

Under 2013 har kommunen sålt totalt 2,6 hektar företagsmark för sammanlagt 23,8 mkr. Vid årsskiftet har kommunen 18,3 hektar etableringsklar mark varav 14 hektar i centralorten, 4 hektar i Järna och 0,3 hektar i Hölö. I kommunens centrala delar har kommunen inte längre kvar någon betydande företagsmark.

I framtiden kan Almnäsområdet bli kommunens stora satsning på mark för företagsetablering. ■

Kommunens organisation

De ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsen. Från vänster: Staffan Norberg (V), Tage Gripenstam (C), Boel Godner (S), Mats Siljebrand (FP), Alexander Lindholm (S), Marita Lärnestad (M), Ewa Lofvar Konradsson (MP), Anne-Marie Larsson (M). Saknas: Elof Hansjons (S), Aydin Özkaya (S), Tommy Hansson (SD).

Politisk ledning

Kommunfullmäktige är Södertälje kommuns högsta beslutande instans, en lokal riksdag om man så vill. Kommunfullmäktiges 65 ledamöter väljs av medborgarna vart fjärde år samtidigt som valet till riksdag och landsting äger rum.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2011–2014

	Mandat
Socialdemokraterna (S)	25
Moderaterna (M)	15
Folkpartiet (FP)	4
Vänsterpartiet (V)	4
Miljöpartiet (MP)	5
Kristdemokraterna (KD)	2
Centern (C)	3
Nationaldemokraterna (ND)	2
Sverigedemokraterna (SD)	5
Totalt	65

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder och avkastningskrav för aktiebolagen. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunens nämnder, styrelser och bolag.

Kommunstyrelsen är det ledande och samordnande organet. Kommunstyrelsen ska leda förvaltningen och ha uppsikt över verksamheten i kommunens bolag

och nämnder, följa frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning m.m.

Kommunstyrelsen har elva ledamöter och elva ersättare. Antalet ledamöter från varje parti är proportionellt till mandatfördelningen i kommunfullmäktige.

De olika nämnderna är organiserade i nio facknämnder och fyra kommundelsnämnder. Facknämnderna är: Utbildningsnämnd, socialnämnd, omsorgsnämnd, arbetslivsnämnd, kultur- och fritidsnämnd, äldreomsorgsnämnd, stadsbyggnadsnämnd, teknisk nämnd och miljönämnd.

De fyra kommundelsnämnderna finns i kommunens ytterområden, Enhörna, Hölö-Mörkö, Järna och Vårdinge-Mölbo. Dessutom finns överförmyndarnämnd, valnämnd, arvodesnämnd och kommunrevision.

Förvaltningsledning

STADSDIREKTÖR: Marin Andreae

Södertälje kommuns verksamheter leds av stadsdirektören. Stadsdirektören är även chef över bolagskoncernens vd.

Kommunkoncernen

Södertälje kommunkoncern omfattar kommunen och de tjugotal företag i vilka kommunen har ett väsentligt inflytande. De bolag som kommunen äger tillsammans med andra aktörer anses ingå i koncernen motsvarande den ägda andelen.

▶ [Se organisationsschema](#)

KOMMUNFULLMÄKTIGE

VALNÄMND

ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

ARVODESÄMND

KOMMUNREVISION

KOMMUNSTYRELSE

NÄMNDER

Utbildningsnämnd

Äldreomsorgsnämnd

Socialnämnd

Omsorgsnämnd

Arbetslivsnämnd

Kultur- och fritidsnämnd

Teknisk nämnd

Stadsbyggnadsnämnd

Miljönämnd

Enhörna
kommundelsnämnd

Järna
kommundelsnämnd

Hölö-Mörkö
kommundelsnämnd

Vårdinge-Mölnbo
kommundelsnämnd

KONTOR

Utbildningskontor

Social- och
omsorgskontor

Arbetslivskontor

Kultur- och fritidskontor

Samhällsbyggnadskontor

Lantmäterikontor

Miljökontor

HELÄGDA KOMMUNALA BOLAG

Södertälje kommuns
förvaltnings AB

Telge (i Södertälje) AB

Telge Energi AB

Telge Nät AB

Telge Återvinning AB

Telge Kraft AB

Telge bostäder AB

Telge Fastigheter AB

Södertälje Hamn AB

Tom Tits Experiment AB

Telge Hovsjö AB

Telge Inköp AB

DELÄGDA BOLAG

Söderenergi AB (42 %)

SYVAB (16,7 %)

AB Fotbollsarenan (25 %)

Glasberga Fastighets AB
Kommunen 25 %
Telge 25 %

Telge Tillväxt AB (93 %)

Kommunalförbund
Södertörns
Brandförsvärsförbund
Samordningsförbundet
i Södertälje

KOMMUNALA UPPDRAGSFÖRETAG

Politisk verksamhet
samt infrastruktur,
skydd m.m. 39 mkr 10 %

Pedagogisk verksamhet
123 mkr 5 %

Äldreomsorg
216 mkr 19 %

Insatser till personer med
funktionsnedsättning
377 mkr 34 %

Vuxenvård (IFO)
6 mkr 9 %

Barn- och ungdomsvård
56 mkr 25 %

Särskilda riktade insatser
och övrigt 15 mkr 10 %

*Friskolor och köp av andra
kommuner ingår ej.*

SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET

Kommunfullmäktige

ORDFÖRANDE: Karin Östlund (S)

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 65 ordinarie ledamöter och sammanträder tio gånger per år. Mötena är öppna för allmänheten.

Kommunstyrelse

ORDFÖRANDE: Boel Godner (S)

Kommunstyrelsen är kommunens "regering" med uppdrag att bereda alla ärenden som ska beslutas i kommunfullmäktige och svara för finansiell styrning och samordning. Kommunstyrelsen svarar också för verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut. Kommunstyrelsen har elva ledamöter från sju partier.

Överförmyndarnämnd

ORDFÖRANDE: Barbro Hedlund (S)

Överförmyndarnämnden har tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare. Dessa hjälper personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt eller förvalta sin ekonomi.

Valnämnd

ORDFÖRANDE: Gunilla Andir (S)

Enligt vallagen skall det finnas en valnämnd i varje kommun. Valnämndens huvuduppgift är att ansvara för det praktiska genomförandet av de allmänna valen i respektive kommun, till exempel val till riksdag, landsting, kommunfullmäktige och till EU.

Kommunrevision

ORDFÖRANDE: Elisabet Komheden (S)

Kommunrevisionen är det samlade namnet för de elva av fullmäktige valda revisorerna. Revisorerna är självständiga och oberoende i förhållande till fullmäktige, styrelsen och nämnderna samt till granskade bolag. Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Revisorernas årliga revisionsberättelse till fullmäktige ligger till grund för ansvarsprovningen av styrelsen och nämnderna.

Arvodesnämnd

ORDFÖRANDE: Alf Eriksson (S)

Arvodesnämnden bereder frågor om ekonomiska förmåner till kommunens förtroendevalda såsom bestämmelser om arvodenas storlek och konstruktionen av arvodena.

Utbildningsnämnd

ORDFÖRANDE: Peter Friström (S)

UTBILDNINGSDIREKTÖR: Peter Fredriksson

Utbildningsnämnden är ansvarig för förskola, skolbarnomsorg, grundskola samt särskola i Södertälje med undantag av de yttre kommundelarna Järna, Hölö-Mörkö, Enhörna och Vårdinge-Mölnbo. Nämnden har även ansvar för gymnasieskolan i hela kommunen.

Äldreomsorgsnämnd

ORDFÖRANDE: Kerstin Pettersson (V)

SOCIALDIREKTÖR: Gilda Johansson

Äldreomsorgsnämnden är ansvarig för äldreomsorgen i Södertälje med undantag av de yttre kommundelarna, Enhörna, Hölö-Mörkö, Järna och Vårdinge-Mölnbo.

Socialnämnd

ORDFÖRANDE: Rose-Marie Jacobsson (S)

SOCIALDIREKTÖR: Gilda Johansson

Socialnämnden är ansvarig för individ- och familjeomsorg (utredning, vård och behandling samt ekonomiskt bistånd). Nämnden har även ansvar för psykiatri.

Omsorgsnämnd

ORDFÖRANDE: Ifeta Ahmic (S)

SOCIALDIREKTÖR: Gilda Johansson

Omsorgsnämnden är ansvarig för verksamhet för personer med funktionsnedsättning.

Arbetslivsnämnd

ORDFÖRANDE: Besim Aho (S)

ARBETSLIVSCHEF: Arjun Bakshi

Arbetslivsnämnden är ansvarig för arbetsmarknadsfrågor, vuxenutbildning och introduktion för flyktingar och andra invandrare.

Kultur- och fritidsnämnd

ORDFÖRANDE: Anna Bohman (S)

KULTUR- OCH FRITIDSCHEF: Staffan Jonsson

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens fritidsgårdar, Torekällbergets museum, Luna kulturhus, kulturskolan, Estrad och program och konferens. Idrottsanläggningar och det kommunala föreningslivet ligger även inom nämndens ansvarsområde. Ansvar för verksamheten i de yttre kommundelarna ligger på respektive kommunalnämnd.

Teknisk nämnd

ORDFÖRANDE: Ewa Lofvar Konradsson (MP)

SAMHÄLLSBYGGNADSDIREKTÖR: Kenneth Hagström

Tekniska nämnden ansvarar för kommunala gator och vägar. Ansvaret för gator och vägar i kommundelarna ligger på kommunalnämnderna i Enhörna, Järna, Hölö-Mörkö och Vårdinge-Mölnbo. Den tekniska nämnden har också ansvaret för exploateringsfrågor, trafiksäkerhetsfrågor och parkeringsövervakning.

Stadsbyggnadsnämnd

ORDFÖRANDE: Staffan Norberg (V)

SAMHÄLLSBYGGNADSDIREKTÖR: Kenneth Hagström

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för plan- och byggverksamhet samt mät- och kartverksamhet i kommunen. Ansvaret för plan- och byggverksamhet i de fyra kommundelarna ligger på kommunalnämnderna.

Miljönämnd

ORDFÖRANDE: Patrik Waldenström (MP)

MILJÖCHEF: Helena Götherfors

Miljönämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden utför också de miljöuppgifter som enligt lag ska verkställas av den kommunala nämnden inom plan- och byggnadsväsendet.

KOMMUNDELSNÄMNDER

Det finns fyra kommunalnämnder, som ansvarar för stora delar av verksamheterna ute i kommundelarna; förskola, grundskola, äldreomsorg samt vissa delar av den tekniska verksamhet och kultur- och fritidsverksamhet. Den personal, som arbetar inom nämndens ansvarsområden har sin organisatoriska tillhörighet i de fackkontor där verksamheten finns samlad.

Enhörna kommunalnämnd

ORDFÖRANDE: Johan Ögren (S)

Järna kommunalnämnd

ORDFÖRANDE: Hanna Klingborg (MP)

Hölö-Mörkö kommunalnämnd

ORDFÖRANDE: Kerstin König (S)

Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd

ORDFÖRANDE: Björn Å Eriksson (S)

KOMMUNÄGDA BOLAG

Södertälje Kommuns Förvaltnings AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Boel Godner (S)

VD: Stefan Hollmark

Södertälje Kommuns Förvaltnings AB är ett ägarbolag som äger Telge (i Södertälje) AB.

Telge (i Södertälje) AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Boel Godner (S)

VD: Stefan Hollmark

Telge (i Södertälje) AB är moderbolag för koncernen. I Telge samordnas koncernens stabsfunktioner.

Telge Energi AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Stefan Hollmark

VD: Mats Fagerström

Telge Energi AB bedriver elförsäljning i hela Sverige och har ca 172 000 kunder varav ca 41 000 i Södertälje. Bolaget säljer enbart förnyelsebar el. Bolaget äger och driver två vindkraftverk varifrån kunderna kan köpa vindandelar.

Telge Nät AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Mats B O Larsson

VD: Anna Dufberg

Bolaget ansvarar för fjärrvärme, fjärrkyla, elnät, VA-nätet och ett lokalt bredbandsnät i Södertälje.

Telge Återvinning AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Mats Greger (MP)

TF. VD: Cecilia Ståhl

Telge Återvinning tillhandahåller återvinningslösningar till hushåll, företag och offentlig förvaltning i Södertälje kommun och i regionen. Bolaget samlar in hushållsavfall från hushåll samt erbjuder helhetslösningar för företag och industri.

Telge Kraft AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Anna-Karin Renström

VD: Frans Lundquist

Telge Kraft är ett konsultbolag som på kraftmarknaden bl.a. ansvarar för kraftinköpen åt sin ägare och förvaltar el-portföljer åt ca 130 nationella kunder. Bolaget bedriver även värdepappersrörelse i dotterbolag.

Telge Bostäder AB

STYRELSEORDFÖRANDE: Ingela Nylund-Watz (S)

VD: Eva Nygren

Telge Bostäder är ett allmännyttigt bostadsföretag som äger och förvaltar ca 9 700 lägenheter i flerfamiljshus och radhus.

Telge Fastigheter AB**STYRELSEORDFÖRANDE:** Stefan Bengtsson (V)**VD:** Liselott Nilsson

Bolaget är lokalförsörjare åt Södertälje kommun vad avser skolor, äldreboende och kontor. Dessutom hyrs kommersiella lokaler ut såsom kontors- och butikslokaler i såväl centrala lägen som i lokala stadscentra.

Södertälje Hamn AB**STYRELSEORDFÖRANDE:** Claes Helligren (S)**VD:** Erik Froste

Södertälje Hamn AB:s verksamhet består av traditionella hamntjänster såsom, lastning och lossning av fartyg, mottagning/utlämning av gods, terminalhantering, lagerhantering samt mark- och magasinsuthyrning. I verksamheten ingår även oljehamnen i Södertälje.

Tom Tits Experiment AB**STYRELSEORDFÖRANDE:** Peter Karlberg (S)**VD:** Björn Edlund

Tom Tits Experiment är ett Science Center med drygt 600 experiment och en kultur- och utbildningsverksamhet. I verksamheten ingår även butik, restaurang och café, olika arrangemang och program samt turnéverksamhet med mobila utställningar. Tom Tits bedriver även enskild förskola.

Telge Hovsjö AB**STYRELSEORDFÖRANDE:** Stefan Hollmark**VD:** Patrik Derk

Telge Hovsjö har ett uppdrag att förvalta och utveckla fastighetsbeståndet inom området, men även att samverka med skolan och på andra sätt bryta segregationen och utanförskapet samt skapa stolthet över området.

Telge Inköp AB**STYRELSEORDFÖRANDE:** Anitra Steen**VD:** Anna Karin Renström

Bolaget bedriver inköpsverksamhet för Södertälje kommun och de kommunägda bolagen, samt för Nykvarns och Salems kommuner. Inköpsverksamheten sker i samverkan med förvaltning och bolag.

Telge Tillväxt AB**STYRELSEORDFÖRANDE:** Stefan Hollmark**VD:** Harry Mc Neil

Bolaget ska anställa arbetslösa ungdomar och i samarbete med svenska företag, arbetslivskontoret och arbetsförmedlingen ge dem arbetslivserfarenhet, nätverk och utbildning för att därigenom göra dem anställningsbara i nästa led. Bolaget ska också genom affärsutveckling skapa helt nya arbeten för ungdomar.

Telge Tillväxt ägs av Telge tillsammans med KF (Kooperativa Förbundet), Mekonomen, Scania, Manpower, Peab, Folksam och SPP Liv Fondförsäkring. Telge äger 93 procent och övriga delägare äger 1 procent vardera.

ÖVRIGA INTRESSEBOLAG**Söderenergi AB****STYRELSEORDFÖRANDE:** Boel Godner (S)**VD:** Karin Medin

Söderenergi AB har till uppgift att på miljömässigt och effektivt sätt producera värme. Telge i Södertälje AB äger 42 procent av aktierna i bolaget, med ett röstvärde som motsvarar 50 procent vid bolagsstämman. Huddinge och Botkyrka kommuner äger resterande del.

SYVAB (ägs till 16,7 %)**STYRELSEORDFÖRANDE:** Anders Lago (S)**VD:** Carl-Olof Zetterman

SYVAB, Sydvästra stockholmsregionens VA-verksaktiebolag, bedriver ett avancerat avloppsreningsverk med fosfor- och kväverening i Himmerfjärdsverket. Telge AB:s ägarandel är 16,7 procent. Övriga ägare är kommunerna Botkyrka, Huddinge, Nykvarn, Salems och Stockholm.

Glasberga Fastighets AB**STYRELSEORDFÖRANDE:** Bengt Bengtsson**VD:** Annelie Scheu

Ägarnas intentioner med Glasberga Fastighets AB är att skapa en ny attraktiv stadsdel inom Glasberga. Bolaget ägs av Södertälje kommun, Telge Bostäder AB, Riksbyggen Ekonomisk förening och JM Byggnads AB med vardera 25 procent av aktierna. ■

FOTO: SAM MURBERGTS PRODUKTION

**DEN KOMMUNALA SERVICEN SKA
INFRIA KOMMUNINVÅNARNAS
BEHOV OCH FÖRVÄNTNINGAR
OCH DESSUTOM BEDRIVAS PÅ ETT
KOSTNADSEFFEKTIVT SÄTT”**

God Ekonomisk Hushållning (GEH)

Sammanfattning och bedömning

I förvaltningsberättelsen i årsbokslutet görs en utvärdering om kommunens mål för god ekonomisk hushållning har nåtts. En samlad bild ska lämnas av hur väl kommunfullmäktiges mål och inriktning för ekonomi, personal och verksamhet har uppnåtts. Utvärderingens fokus ska vara att visa om kommunen utfört sin verksamhet väl och om man har kunnat betala för den verksamhet man haft och inte skjuta betalningsansvaret på framtiden.

För Södertälje kommun innebär god hushållning att verksamheten bedrivs effektivt, d.v.s. den kommunala servicen ska infria kommuninvånarnas behov och förväntningar och dessutom bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. För att nå god hushållning krävs ett systematiskt arbete efter den styrmodell med målstyrning och rambudget som fastställts av kommunfullmäktige och att kommunen har förmåga att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året. Ekonomisk hushållning ska ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt.

Uppföljningen och utvärderingen utifrån perspektivet GEH utgår från tre delområden:

- Finansiella mål
- Kommunfullmäktiges verksamhetsmål
- Södertälje kommun som arbetsgivare

Varje delområde följs upp och utvärderas och en sammanvägning av delområden görs till en helhet av God Ekonomisk Hushållning.

Uppföljning – sammanfattning

Finansiella mål:	Bra
Kommunfullmäktiges verksamhetsmål:	Ok
Södertälje kommun som arbetsgivare:	Ok
Sammanvägd bedömning av GEH	Ok

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål

Område	Läge 2013
Ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet	Ok
Utbildning	Ok
Näringsliv och högskola	Bra
Arbete och försörjning	Ok
Omsorg om barn, ungdomar och vuxna	Ok
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	Bra
Äldreomsorg	Ok
Kultur- och fritid	Ok
Samhällsbyggnad och offentlig miljö	Ok

God Ekonomisk Hushållning 2013

En samlad bild för Södertälje 2013 är att kommunen uppnår en God Ekonomisk Hushållning ställt mot kommunfullmäktiges mål.

De finansiella målen uppnås. 2013 års goda resultat beror till stor del på stora tillfälliga intäkter och resultaten behöver förbättras de kommande åren för att få upp det underliggande resultatet.

Av verksamhetsmålen visar två områden **Bra** och sju områden **Ok**. Sammanvägt för verksamhetsmålen är bedömningen **Ok**.

Arbetsgivarmålen visar efter en sammanvägning **Ok**.

HELHETSBEDÖMNINGEN AV GEH FÖR KOMMUNEN 2013 MOT KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL ÄR **Ok**.

En del av bedömningen av God Ekonomisk Hushållning är att följa hur kostnadseffektiviteten utvecklas. Ett sätt att följa upp kostnadseffektiviteten är att jämföra Södertäljes verkliga kostnader med verksamheternas standardkostnader för Södertälje i kostnadsutjämningsystemet. Standardkostnaden är den kostnad som kommunen skulle ha om man bedrev verksamheten på en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå. Jämfört med utjämningsystemets förväntade kostnader för Södertälje har kommunen totalt sett haft en god kostnadseffektivitet och ligger på totalen (den s.k. strukturkostnaden) 2,2 procent under strukturkostnaden, baserat på senast kända siffror. ■

Uppföljning

FINANSIELLA MÅL

Mål 1:

Kommunen ska uppnå ett resultat på 1,2 mkr 2013.

UPPFÖLJNING: Målet är satt efter nivån på balanskravsresultatet. Utfallet för 2013 mot balanskravet är 168 mkr. Kommunens resultat inklusive reavinster är 140 mkr.

Kommunens resultat innehåller engångsposter på sammanlagt plus 104 mkr. Det underliggande resultatet på 36 mkr har förbättrats (- 67 mkr)

Kommunen har 86 procent av sina tillgångar placerade i de kommunala bolagen. De samlade resultatet för kommunkoncernen på 382 mkr beror bl.a. på att en rad engångseffekter skapat resultatförbättring jämfört med 2012 års resultat (222 mkr). Även de kommunala bolagen har en resultatförbättring med ett operativt resultat på 34,7 mkr.

GEH-bedömningen **Bra** förstärks av bättre resultat i de kommunala bolagen.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Bra

Mål 2:

Varje år under budgetperioden ska kommunkoncernens låneskuld minska före omvandling av borgen för Söderenergi till vidareutlåning från kommunen.
UPPFÖLJNING: Låneskulden har amorterats med 693 mkr 2013.

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR DET FINANSIELLA MÅLET: Bra

Mål 3:

Varje år under budgetperioden ska kommunkoncernens borgensåtaganden minska
UPPFÖLJNING: Under året har borgensåtagandet minskat med 60 tkr.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Bra

Mål 4:

Soliditeten i kommunkoncernen ska öka under budgetperioden
UPPFÖLJNING: Soliditeten har ökat med 2,6 procenter till 12,5 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Ok

SÖDERTÄLJE KOMMUN SOM ARBETSGIVARE

Mål 1:

Andelen av de anställda som anser att kommunen erbjuder attraktiva arbetsplatser ska öka.

UPPFÖLJNING: Resultatet av den webbaserade personalenkäten 2013 visar att 83 procent av de anställda i kommunen anser att kommunen är en attraktiv arbetsplats. För chefer är siffran 92 procent och för övriga medarbetare 82 procent. Resultatet är i samma nivå som 2012.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Ok

Mål 2:

Andelen chefer och specialister med utländsk bakgrund ska öka för att personalsammansättningen på sikt i högre grad ska spegla kommunens befolkning.

UPPFÖLJNING: Andelen chefer med utländsk bakgrund är 18 procent och andelen specialister med utländsk bakgrund är 14 procent, vilket är samma nivå som 2012. Av kommunens medarbetare totalt har 37 procent utländsk bakgrund medan 47,7 procent av Södertälje kommuns invånare har utländsk bakgrund.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Ok

Mål 3:

Lika lön för likvärdiga yrken och kvinnors totala medianlön i förhållande till männens totala medianlön ska öka.

UPPFÖLJNING: Genomförd löneöversyn 2013 visar att kvinnors medianlön är 93,8 procent av männens, vilket är samma nivå som 2012.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Ok

Mål 4:

Sjukfrånvaron ska minska varje år för att på lång sikt för kommunen totalt ligga på högst 5 procent.

UPPFÖLJNING: Sjukfrånvaron ökade under året till 7,13 procent av arbetstiden. 2012 var sjukfrånvaron 6,39 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Har brister

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET SÖDERTÄLJE KOMMUN SOM ARBETSGIVARE: Ok

KOMMUNFULLMÄKTIGES VERKSAMHETSMÅL

EKOLOGISK, EKONOMISK OCH SOCIAL HÅLLBARHET

Mål 1:

Människors upplevda trygghet ska öka.

UPPFÖLJNING: Följs upp via ett Nöjd-Region-Index (NRI) i SCB medborgarundersökning. Den upplevda tryggheten har ökat från 37 vid 2011 års mätning till 41 2013.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 2:

Människors upplevda inflytande (information, kontakt, påverkan, förtroende) i kommunen ska öka.

UPPFÖLJNING: Nöjd-Inflytande-Index (NII) följs upp via SCB medborgarundersökning. Betygsindex för Södertälje kommun 2013 var 31, en minskning jämfört med 2011 då indexet var 35.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Har brister**

Mål 3:

Den kommunala organisationen ska bli fossilbränslefri.

UPPFÖLJNING: Av kommunens personbilar och lätta lastbilar är 85 procent miljöbilar enligt kravnivån från 2012, medan bara 5 procent räknas som miljöbil enligt de nya skärpta utsläppskraven från 2013. Under 2013 utgjorde förnyelsebara drivmedel 35 procent av förbrukningen. Kommunen håller på att ta fram nya riktlinjer för fordon och drivmedel för att öka tempot i omställningen till fossilbränslefritt.

Arbete pågår med energieffektivisering i bebyggelse, transporter, gatubelysning och idrottsanläggningar. Telge Fastigheter arbetar bland annat med GreenBuilding-certifiering av skolor och förskolor. För GreenBuilding-certifiering krävs att byggnaden förbrukar 25 procent mindre energi än normen.

Södertäljes tjänsteresor domineras av resor med bil. Kommunens tjänsteresor genererar ca 670 ton koldioxid per år.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 4:

Kommunens inköp av ekologiska och lokalproducerade livsmedel ska öka.

UPPFÖLJNING: Andelen inköpta ekologiska livsmedel uppgick 2013 till 43 procent. Andelen ekologiskt kött uppgick till

63 procent, varav ca 80 procent var svenskt kött. Ekologiska mjölkprodukter uppgår till 73 procent, ägg till 88 procent och fryst fisk till 83 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 5:

Utsläpp från enskilda avlopp ska minska.

UPPFÖLJNING: Målet för 2013 var att ytterligare omkring 350 fastigheter med äldre enskilda avlopp skulle ha fått tillsyn och vid behov uppmanats att åtgärda sin avloppsanläggning. Mer än 350 fastigheter har fått denna tillsyn.

Under året har entreprenören för Telge Näts våtkomposteringsanläggning i Hölö fått Världsnaturfondens pris för sina insatser för att minska jordbrukets bidrag till övergödningen av Östersjön där driften av Telge Näts anläggning starkt bidragit till utmärkelser.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

Mål 6:

Kommunen ska öka skyddet av värdefull natur.

UPPFÖLJNING: Under året har ett nytt naturreservat bildats vid Moraåns dalgång. Ett förslag om Tunaskogens reservat har tagits fram och är ute på remiss. Arbetet med att skapa ett naturreservat i Brandalsund pågår.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET EKOLOGISK, EKONOMISK OCH SOCIAL HÅLLBARHET: **Ok**

UTBILDNING

Mål 1:

Resultaten i förskolan och skolan ska förbättras.

I förskolan har samtliga resultat blivit bättre. Närmare 90 procent av barnen når målen för språkutveckling, lek och samspel och matematik. Inom området Naturvetenskap och teknik är siffran något lägre.

Meritvärde i årskurs 9

Meritvärdet har förbättrats för tredje året i rad. Läsåret 2012/2013 är meritvärdet i de kommunala skolorna 199. Det ska jämföras med siffran 198 läsåret 2011/2012.

Behörighet för fortsatta studier – samtliga kommunal skolor

Andelen elever med behörighet för högskoleförberedande program eller yrkesprogram har ökat något, från 74,8 procent till 75,9 procent. En dryg femtedel lämnar dock grundskolan utan behörighet för gymnasiet.

Andelen elever med betyg i samtliga ämnen – samtliga kommunal skolor

Andelen elever med betyg i samtliga ämnen var 2013 66 procent. 2012 var andelen 68 procent. Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat är fortsatt stor. Andelen flickor med betyg i minst 16 ämnen är 69 procent medan pojkarnas andel är 64 procent.

Andelen med höskolebehörighet inom gymnasieskolan

Andelen elever som lämnar gymnasiet med behörighet för högskolestudier ökar. Läsåret 2012/2013 var siffran 74 procent. Föregående läsår var siffran 68 procent.

När det gäller meritvärdet har medelvärdet minskat något. Läsåret 2012/2013 var medelvärdet 13,48, vilket ska jämföras med 13,64 läsåret 2011/2012.

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET UTBILDNING: **Ok**

NÄRINGS LIV OCH HÖGSKOLA

Mål 1:

Södertäljebornas sysselsättningsgrad ska öka, det vill säga både de som pendlar ut och de som bor och arbetar i Södertälje.

UPPFÖLJNING: Förvärvsintensiteten har sedan 2009 ökat från 69,5 procent till 71,8 procent 2012.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 2:

Antal arbetsställen och antalet anställda ska öka, det vill säga sysselsättningstillväxten inom alla branscher.

UPPFÖLJNING: Antalet arbetsställen i Södertälje uppgick 2013 till 7 572 arbetsställen vilket är 143 fler arbetsställen än 2012.

Antal anställda i Södertälje har minskat från 44 197 (2012) till 44 098 (2013).

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 3:

Antalet inflyttade arbetsställen ska öka.

UPPFÖLJNING: Antal inflyttade arbetsställen har ökat från 217 (2012) till 234 (2013).

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

Mål 4:

Företagens syn på Södertälje kommuns service och bemötande ska förbättras.

UPPFÖLJNING: Södertälje kommuns NKI har ökat från 58 (2011) till 67 (2013).

Brandtillsyn NKI 78 (80), Bygglov 56 (52), Markupplåtelse 68 (49), Miljö- och hälsoskydd 65 (55), serveringstillstånd 65 (55).

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

Mål 5:

Antalet studenter och utbildningar vid Campus Telge ska öka.

UPPFÖLJNING: Hösten 2013 fanns det ca 900 studenter på Campus Telge. Inom lärcentra förlagd verksamhet fanns totalt 275 studenter vilket är en ökning jämfört med hösten 2012 då det fanns 86 studenter.

På KTH studerade hösten 2013 totalt 597 studenter vilket är oförändrat jämfört med 2012.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET NÄRINGS LIV OCH HÖGSKOLA: **Ok**

ARBETE OCH FÖRSÖRJNING

Mål 1:

Andelen Södertäljebor som uppbär försörjningsstöd ska minska.

UPPFÖLJNING: Andelen södertäljebor som uppbär försörjningsstöd har minskat jämfört med förra året från 8,4 procent (2012) till 7,7 procent (2013).

Verksamheten har ett minskat inflöde och färre hushåll jämfört med förra året.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

Mål 2:

Ungdomsarbetslösheten ska minska.

UPPFÖLJNING: Ungdomsarbetslösheten i kommunen låg i december 2013 på 17,5 procent jämfört med 19,2 procent samma månad år 2012. Antalet arbetslösa ungdomar i kommunen har därmed sjunkit med nästan 95 personer under 2013, från 1 081 ungdomar som var öppett arbetslösa eller i program i december 2012 till 986 personer under december 2013.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Bra

Mål 3:

Bidragstidens längd ska minska.

UPPFÖLJNING: Bidragstidens längd har ökat från 7,73 månader (2012) till 7,89 månader (2013). Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd längre än tio månader uppgår till 1 602, vilket är 41 hushåll fler än föregående år.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Har brister

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET ARBETE OCH FÖRSÖRJNING: Ok

OMSORG OM BARN UNGDOMAR OCH VUXNA

Mål 1:

Andelen barn och unga som får stöd i öppenvård ska öka i förhållande till placeringar i hem för vård och boende (HVB).

UPPFÖLJNING: Andelen barn och unga som får stöd i öppenvård uppgår 2013 till 95 procent vilket ligger över det uppsatta målet.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Bra

Mål 2:

Antalet placeringar av vuxna i externa boenden ska minska.

UPPFÖLJNING MISSBRUK: Antalet externa vårddygnen har nästan halverats och uppgår 2013 till 2 091 vilket är en minskning med 1 951 vårddygn sedan 2012. Bedömningen av målet är **Bra**.

Vårddygnen i de interna, skyddade boendena, uppgår till 19 520. Antalet vårddygn ligger kvar på ungefär samma nivå som 2012 och underskrider det uppsatta målet. Bedömningen av målet är **Har brister**.

UPPFÖLJNING PSYKIATRI: Antalet externa vårddygn inom socialpsykiatrin har minskat till 1 697. En minskning med 2 748 dygn jämfört med 2012. Även målet för antalet vårddygn inom allmänpsykiatriska enheten har uppnåtts. Bedömningen av målet är **Bra**.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Bra

Mål 3:

Brukaren ska få ett sammanhållet stöd utifrån individuella behov.

UPPFÖLJNING MISSBRUK: Andel samordnade individuella planer tillsammans med landstinget uppgår till 83 procent, vilket innebär att målet på 80 procent är uppnått. Bedömningen av målet är **Bra**.

UPPFÖLJNING PSYKIATRI: Antalet samordnade individuella planer uppgår till 70 procent för gårdarna och 69 procent för allmän psykiatriska rehabiliteringsenheten. Målet på 80 procent har därmed inte uppnåtts. Bedömningen av målet är **Har brister**.

**LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET
OMSORG OM BARN UNGDOMAR OCH VUXNA: Ok**

VERKSAMHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Mål 1:

Fler brukare ska kunna leva ett självständigt liv med stöd i egen lägenhet.

UPPFÖLJNING: Förutsättningarna att leva ett självständigt liv med stöd i egen lägenhet har förbättrats bl.a. genom att utbudet av servicebostäder har ökat i kommunens regi.

De fem indikatorer som följts upp för boendeenheterna i kommunal regi har samtliga uppnåtts till 100 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: Bra

Mål 2:

Andelen brukare på integrerade arbetsplatser i daglig verksamhet i egen regi ska öka.

UPPFÖLJNING: Den kommunala dagliga verksamheten har ökat andelen brukare på integrerade arbetsplatser och

resultatet är i nivå med styrtalet. 47 procent (41 procent 2012) av brukarna i kommunal regi har nu sin dagliga sysselsättning på arbetsplatser i form av utflyttad verksamhet eller på en individintegrerad arbetsplats med liten grad av stöd från kommunen.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET VERKSAMHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING: **Bra**

ÄLDREOMSORG

Mål 1:

Andelen utbildad personal inom äldreomsorgen ska öka.

UPPFÖLJNING: 2013 hade 93 procent av personalen på vård- och omsorgsboenden och 81 procent i hemtjänst godkänd utbildning. Med godkänd utbildning avses undersköterska, gymnasieskolans omvårdnadsprogram eller annan jämförbar gymnasieutbildning eller kompetens validerad enligt modellen Kravmärkt Yrkesroll. Målnivån var satt till 70 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

Mål 2:

Andelen brukare som är nöjda med äldreomsorgen ska öka.

UPPFÖLJNING: Måluppfyllelse mäts via Socialstyrelsens årliga brukarenkät. Resultat av enkäten visar att 88 procent av brukarna är nöjda med hemtjänsten vilket är en höjning med två procentenheter jämfört med 2012. 81 procent av brukarna är nöjda med vård- och omsorgsboendet vilket är en höjning med tre procentenheter jämfört med 2012.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 3:

Brukaren ska få ett sammanhållet stöd utifrån individuella behov.

UPPFÖLJNING: På vård- och omsorgsboende mäts måluppfyllelse som andelen brukare med både SoL- och HsL-insatser, som har en gemensamt upprättad individuell plan utformade enligt mall i Senior Alert.

Arbetet med gemensamma planer och levnadsberättelse i genomförandeplanen har inte påbörjats. Målet är därmed inte uppnått.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Har brister**

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET ÄLDREOMSORG: **Ok**

KULTUR OCH FRITID

Mål 1:

Variationen inom utbudet för barn och ungdomar ska öka.

UPPFÖLJNING: Utbudet för barn och unga förnyas och har utökats.

I det nya utbudet kan nämnas: En anläggning för Parkour. Laj-Laj veckor har genomförts tre gånger under 2013. En ny spontanidrottsplats har färdigställts i anslutning till Brunnängs IP. Mötesplats Telgehallen blir helårsverksamhet. El Sistema utökas från 190 till 250 deltagande barn. Idrott utan Gränser utökas från 9 till 15 deltagande skolor. Konstgräsplaner är anlagda och tagna i bruk i Pershagen och Järna. Ett utegym har färdigställts vid Tvetas friluftsgård. Filmutbudet på Estrad har utökats.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

Mål 2:

Flickors deltagande i idrottsaktiviteter ska öka.

UPPFÖLJNING: Kommunens statistik från ansökningar om aktivitetsbidrag visar att flickors aktiviteter under 2013 har ökat till 127 901 att jämföra med 109 038 under 2012. En ökning med 17,3 procent. Andelen sökta godkända bidrag för flickor är 37,2 procent. Motsvarande andel 2012 var 36,9 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

Mål 3:

Andelen Södertäljebor som nyttjar kultur- och fritidsutbudet ska öka.

UPPFÖLJNING: Nyckeltalen visar hög nyttjandegrad av kultur- och fritidsutbudet. Anläggningar, Torekällberget, Kulturskolan och programverksamhet visar ökning av nyttjande och besök. Biblioteksmedia – utlåning – och besöken i konsthallen har minskat något.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 4:

Andelen Södertäljebor som är nöjda med kultur- och fritidsutbudet ska öka.

UPPFÖLJNING: Mätning sker i SCB:s medborgarundersökning våren 2013. Resultatet visar att index för 2013 ligger en procentenhet under resultatet från 2011.

Fritidsgårdarnas brukarundersökning inom ramen för

riksomfattande KEKS-nätverket visar att gårdsbesökarna är mycket nöjda. Inom mätområdena miljö och utbud, gemenskap, trygghet samt delaktighet ligger Södertälje klart över snittet för samtliga deltagande kommuner.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET KULTUR OCH FRITID: **Ok**

SAMHÄLLSBYGGNAD OCH OFFENTLIG MILJÖ

Mål 1:

Medborgarnas uppfattning avseende gator och vägar, gång- och cykelvägar, trafiksäkerhet och parker ska förbättras.

UPPFÖLJNING: Våren 2013 genomfördes SCB:s medborgarenkät som mäter medborgarnas uppfattning. Medborgarnas uppfattning har inte förändrats mellan 2011 och 2013. Södertäljes betygsindex är 42, lägsta betygsindex bland undersökta kommuner var 37, högsta 65 och snittet 52.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Har brister**

Mål 2:

Svarstiderna inom kommunens verksamheter för samhällsbyggnad och offentlig miljö ska minska.

UPPFÖLJNING: Svarstiden för bygglovsbeslut har avsevärt förbättrats under 2013. 90 procent av ärendena har beslutats inom de lagstadgade 10 veckorna jämfört med 58 procent under 2012.

92 procent av yttrandena över markupplåtelser har lämnats inom de fem arbetsdagar som tjänstegarantin anger. Målet var satt till 80 procent.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Ok**

Mål 3:

Ytan planlagd mark för företag ska vara minst 20 ha varav minst 10 ha ska vara byggklar.

UPPFÖLJNING: Den kommunägda ytan med planlagd mark för företag har ökat från 38,5 ha 2012 till är 49 ha 2013 varav 18 ha är byggklar.

LÄGESBEDÖMNING I BOKSLUTET 2013 FÖR MÅLET: **Bra**

LÄGESBEDÖMNING SAMMANTAGET FÖR OMRÅDET SAMHÄLLSBYGGNAD OCH OFFENTLIG MILJÖ: **Ok**

FOTO: SAM NIKARÖTS PRODUKTION

Finansiell analys

EN BEDÖMNING AV KOMMUNENS FINANSIELLA SITUATION grundar sig på flera aspekter. Ofta läggs fokus på enbart resultatet, inte minst efter statens krav på kommunerna att uppnå balans mellan intäkter och kostnader. Andra lika viktiga aspekter är kapacitetsutvecklingen på lång sikt, riskförhållandena samt kommunens förmåga att styra och kontrollera den ekonomiska utvecklingen. Bedömningen måste göras utifrån hela kommunkoncernens perspektiv.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING – KONCERNEN

Södertälje kommunkoncern består av ett trettiotal företag som tillsammans med kommunen utgör en ekonomisk enhet gentemot omvärlden. Koncernen omfattar kommunen samt de företag i vilka kommunen har ett väsentligt inflytande eller där kommunens andel uppgår till minst 20 procent. De bolag som kommunen äger tillsammans med andra aktörer ingår i koncernen motsvarande den ägda andelen. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av den totala kommunala verksamhetens ekonomi och åtaganden, oavsett i vilken juridisk form den bedrivs. För presentation av de kommun-ägda bolagen se vidare under organisationsavsnittet.

Positivt resultat

Kommunkoncernen uppvisar ett positivt resultat på 382 mkr jämfört med ett resultat på 222 mkr för år 2012. Årets resultat hänför sig bland annat till att kommunen uppvisar ett positivt resultat på 140 mkr. Underkoncernen Södertälje Kommuns Förvaltnings AB har ett positivt resultat efter skatt på 192 mkr. Söderenergi redovisar ett positivt resultat på 101 mkr. Då Söderenergi ägs till 42 procent innebär det att ett positivt resultat om 43 mkr ingår i Södertälje kommunkoncern. I koncernen görs också interna justeringar som påverkar resultatet positivt med cirka 7 mkr.

Engångsposter skapar resultatförbättring

Det goda resultatet påverkas av poster som ger engångseffekter. I kommunen utgörs dessa av 104 mkr och förutom kommunens poster finns nettoreavinst i SKFAB-koncernen på 229 mkr. Totalt för koncernen har dessa poster förbättrat resultatet med 333 mkr. Årets resultat

har alltså till stor del åstadkommit genom engångsposter. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 49 mkr. Kommunen har bidragit med 36 mkr, Söderenergi med 42 mkr, vilket innebär att SKFAB-koncernen och koncernjusteringar ger ett negativt resultat på 29 mkr.

Tidigare år har justeringar gjorts för internvinster då Södertälje kommun sålt mark och egendom till Telgekoncernen. År 2013 finns inga internvinster att justera. Däremot justeras för övervärden på tidigare såld egendom och då läggs också avskrivningar tillbaka vilket gör att kostnaden minskar och en positiv justering sker på årets resultat som följd. Detta sker varje år.

Under respektive avsnitt redovisas kommunens och Telgekoncernens analyser och ekonomiska nyckeltal.

Resultat för kommunkoncernen, mkr

2009	2010	2011	2012	2013
9,3	119,3	112,3	222,0	381,8

Intäkterna ökar

Årets intäkter uppgår till 11 282 mkr, vilket är en ökning med 4,6 procent mot förra årets 10 781 mkr. Skatteintäkterna och generella statsbidrag ökade med 212 mkr och utgör 41 procent av koncernens intäkter. Verksamhetens intäkter består av hyror, taxor och avgifter för bland annat energi och återvinning och dessa har ökat med 289 mkr (4,5 %). Kommunens intäkter, inklusive skatter står för knappt hälften av koncernens intäkter.

► [Se diagram 1](#)

Även kostnaderna ökar

Årets kostnader uppgår till 10 644 mkr mot 10 204 mkr för 2012, en ökning med 4,3 procent. I kostnaderna ingår avskrivningar med 578 mkr (553 mkr). Kommunen står för knappt hälften av kostnaderna.

► [Se diagram 2](#)

Finansnettot förbättrat

Kommunkoncernens finansnetto blev -183 mkr, vilket är en förbättring med 242 mkr jämfört med 2012. Engångsposter har bidragit med 224 mkr till förbättringen. Dessa engångsposter består dels av förändringar av diskonteringsräntan

på kommunens pensionsskuld (-34 mkr), dels av reavinster på försäljning av finansiella anläggningstillgångar i SKFAB (258 mkr). Fastighetsförsäljningar har skett genom att dotterbolag sålts och därmed redovisas reavinsten som finansiell vinst. Det kapital som frigjorts har kunnat användas till att minska lånen och därmed sänka räntekostnaderna.

Finansnettots utveckling 5 år, mkr

2009	2010	2011	2012	2013
-331	-382	-406	-425	-183

Den genomsnittliga räntesatsen på all upplåning uppgick till 3,3 procent vilket är något lägre än föregående år då den låg på 3,8 procent. Kommunen begränsar sin ränterisk genom att sprida räntebindningen över tiden. Vid årsskiftet var räntebindningstiden i genomsnitt 1,4 år, föregående år var den 2,2 år. Kapitalbindningstiden var 3,4 år vid årsskiftet jämfört med 3,9 år 2012.

Soliditeten något förbättrad

Koncernens balansomslutning har sedan föregående årsskifte minskat med 481 mkr till 16 594 mkr. Soliditeten (exkl. pensionsåtaganden) uppgick till 12,5 procent vid utgången av 2013, en ökning med 2,6 procentenheter. Soliditeten är mycket låg i jämförelse med övriga kommunkoncerner i större städer, som år 2012 låg på i snitt 36 procent.

▶ Se diagram 3

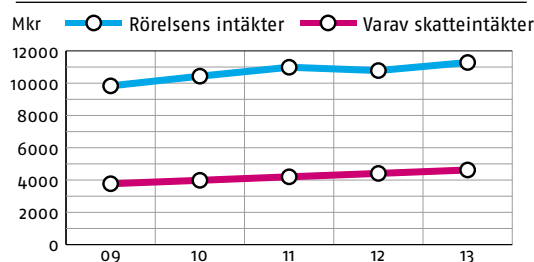
Kommunkoncernens upplåning

Koncernen Södertälje kommun är en stor låntagare och hade en nettoskuldportfölj (lån från kreditinstitut och obligationslån) per den 31 december 2013 på 11 017 mkr. Den externa nettoskulden har under året minskat med 685 mkr, 5,9 procent, men de sista 5 åren har skulden däremot ökat totalt med 15 procent.

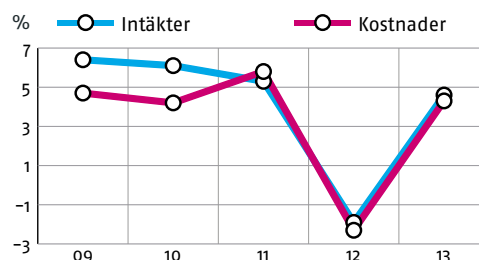
▶ Se diagram 4

Nyupplåningen för de kommunala bolagen bedöms vara 130 mkr år 2014. Under året kommer lån att förfalla om 3,4 mdkr, vilka kommer att refinansieras.

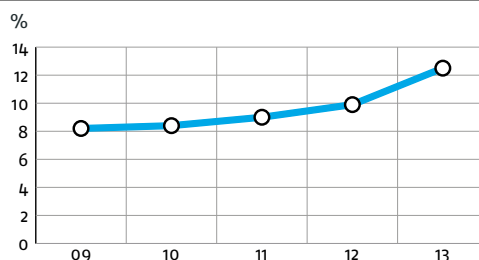
1. Koncernens intäkter 2009–2013

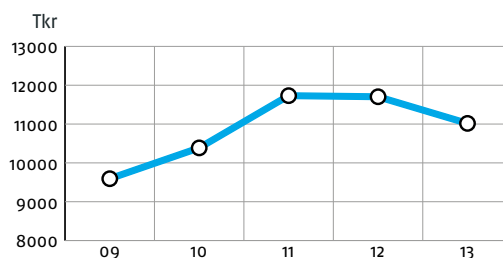
2. Intäkt- och kostnadsutveckling 2009–2013

3. Soliditet 2009–2013

4. Koncernens skulder 2009–2013

Finanspolicyn sätter ramarna

Finanspolicyn sätter ramarna för den finansiella verksamheten och anger mål och riktlinjer. All finansiell verksamhet är förknippad med risker. Hur dessa risker ska hanteras anges i finanspolicyn. Riskerna följs upp löpande och rapporteras till kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige fastställer låneramar för bolagen och kommunen garanterar upplåningen till bolagen via sin internbank. Internbanken ska, enligt finanspolicyn, eftersträva en jämn förfalloprofil med hänsyn till ränte- och kapitalbindningstiden.

År 2011 gjordes en kreditbedömning av kommunen av Standard & Poor's. Betyget blev AA+, vilket är det näst högsta betyget. Varje år sker en uppföljning av betyget och 2013 kvarstår AA+. Ett officiellt kreditbetyg gör det lättare att låna pengar och dessutom till en lägre kostnad.

Kommunen har flera finansieringskällor såsom kommuncertifikat, svenskt obligationsprogram, upparbetad investerarmarknad i Tyskland och Norge samt medlemskap i Kommuninvest. Under 2013 skedde all refinansiering direkt på kapitalmarknaden. Andelen traditionella banklån kommer således fortsätta att minska. Fördelningen vid årsskiftet var 1 400 mkr i certifikat, 3 788 mkr i svenska obligationer utställda under MTN-programmet, 3 387 mkr i direktplacerade obligationer, 600 mkr i lån från Kommuninvest och 1 838 mkr via traditionella banklån. Denna upplåning sker för kommunkoncernen och för kommunens andel av Söderenergi.

► [Se diagram 5](#)

Upplåningen görs i både fast och rörlig ränta. För att minska ränterisken används derivatinstrumentet ränteswap, varvid räntan omvandlas från rörlig till fast ränta eller tvärtom. Lånestocken baserat på ränte- och kapitalförfall fördelade sig 31 december 2013 enligt följande:

Förfall per år – andel av lånen

	Ränteförfall	Kapitalförfall
2014	41 %	31 %
2015–2016	46 %	31 %
2017–2018	13 %	13 %
2019–framåt	0 %	25 %

Investeringsutgifterna minskar

Sedan kommunens verksamhetsfastigheter flyttats till bolag inom Telgekoncernen görs merparten av investeringarna i bolagen. I kommunen görs investeringar i huvudsak i infrastruktur, inventarier och transportmedel. Kommunkoncernens investeringar uppgick till 799 mkr (1 152 mkr),

varav 148 mkr (227 mkr) i kommunen. Telgebolagen står för 623 mkr, vilket är cirka 78 procent av kommunkoncernens investeringar. De bolag som har högst investeringar är Telge Fastigheter (198 mkr), Telge Nät (129 mkr) och Telge Bostäder (236 mkr). Söderenergi har investerat 67 mkr varav 42 procent ägarandel utgör 28 mkr. Investeringarna har till fullo finansierats med egna medel.

Telge Fastigheter har lagt ned 164 mkr i kommunala fastigheter och 34 mkr i kommersiella fastigheter. Bland de kommunala investeringarna kan nämnas Brunnsängskolan och gymnasieombyggnationer.

Avskrivningarna har ökat från 553 mkr år 2012 till 578 mkr 2013, en ökning med 4,5 procent. De senaste fem åren har avskrivningarna ökat med 58 procent till största delen beroende på stora investeringsvolymer. Investeringar som är pågående nyanläggningar börjar inte avskrivas förrän de är färdigställda, vilket medför att för viss del av investeringarna har inte avskrivningar börjat belasta resultatet än.

► [Se diagram 6](#)

FINANSIELL ANALYS – KOMMUNEN

ANALYSEN OCH BEDÖMNINGEN i detta kapitel omfattar den kommunala förvaltningen samt relationerna med bolagskoncernen.

RESULTAT OCH KAPACITET

Ett positivt resultat på 140 mkr

Resultatet för kommunen blev 140 mkr 2013, vilket är 135 mkr bättre än budget och 115 mkr bättre än föregående år. De jämförelsestörande posterna (inom verksamhetens nettokostnader) har förstärkt resultatet med 45 mkr mer än förra året, vilket innebär att en förbättring skett av det underliggande resultatet med 70 mkr. Finansnettot har försämrats med 51 mkr, vilket gör att hela förbättringen återfinns inom verksamheten som förbättrat sitt resultat med hela 121 mkr. Av de ökade skatteintäkterna på 212 mkr har endast 91 mkr använts till ökning av verksamhetens nettokostnader. Årets nettokostnadsutveckling är låg och uppgår endast till 2,0 procent exklusive de jämförelsestörande posterna, medan skatterna ökat med 4,8 procent. Finansnettot har belastats med 34 mkr i extra kostnader för sänkt diskonteringsränta av pensionsskulden, men har även försämrats genom lägre ränteintäkter.

Engångsposterna skapar en resultatförbättring

De jämförelsestörande posterna har tillsammans bidragit med 104 mkr till resultatet. Av dessa återfinns intäkter på

138 mkr inom verksamheten och kostnader på 34 mkr inom finansnettot. Totalt sett har de jämförelsestörande posterna förbättrat resultatet med netto 11 mkr jämfört med föregående år. Den största posten består av en återbetalning av betalda premier avseende AFA-försäkringen som uppgick till 59 mkr. Även under 2012 fick kommunen en återbetalning, men då 64 mkr. Rea- och exploateringsvinsterna har ökat jämfört med förra året med 19 mkr. Exploateringsvinsterna uppgår till 41 mkr och har ökat med 30 mkr, medan reavinsterna uppgår till 6 mkr och minskat med 11 mkr. Under 2013 har kommunen en engångskostnad på 34 mkr som uppstod vid sänkningen av diskonteringsräntan för pensioner. Någon motsvarande kostnad hade kommunen inte under 2012.

Kommunen klarar balanskravet

För kommunernas ekonomi gäller ett lagstadgat balanskrav från och med år 2000. Vid avstämning av balanskravet ska realisationsvinster dras ifrån årets resultat. Vid negativt resultat ska det återställas senast inom tre år.

Årets balanskravsresultat blev 134 mkr efter avdrag för reavinster. Både 2013 och 2011 åberopas synnerliga skäl för att exkludera den kostnad på 34 mkr (22 mkr) som uppstod när diskonteringsräntan för pensioner sänktes. Resultatmässigt innebär det en engångseffekt dessa år. Räntesänkningen speglar dock ett mycket långsiktigt åtagande (40–50 år), medan balanskravets regelverk har ett 1–3 års perspektiv.

Kommunen har åter igen klarat balanskravet efter justeringar, detta år med 168 mkr.

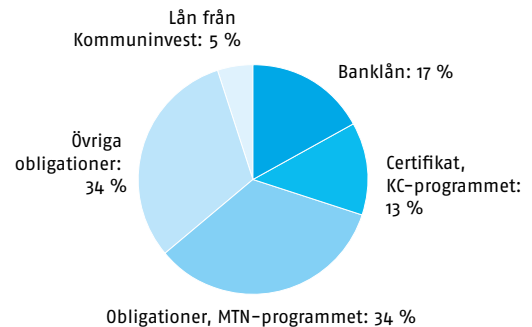
Balanskravets regler ger kommunerna möjlighet att "öronmärka" vissa resultat för särskilda framtida ändamål. Av 2011 års resultat avsatte kommunen 24 mkr till en social "fond" för trygghetsskapande insatser att användas under åren 2013–2015, som ännu inte börjat användas.

I slutet av 2013 har kommunen erhållit ett särskilt statsbidrag på 20,6 mkr för medel till utsatta stadsdelar. Under 2013 har två projekt beviljats på sammanlagt 1,3 mkr. Resterande del av statsbidraget, 19,3 mkr öronmärks och avsätts för att disponeras under åren 2014–2016.

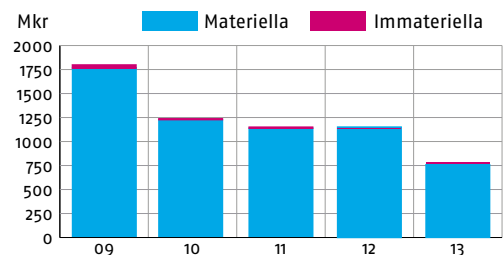
Övrigt ackumulerat resultat på 239 mkr ska framöver kunna användas för att garantera en långsiktigt jämn servicenivå till kommuninvånarna. Tanken är att kommunen på så sätt ska kunna styra verksamheten mer långsiktigt utan att behöva panikbromsa ett enskilt år, särskilt då svängningarna i ekonomin är så betydande.

► [Se Resultatutredning](#)

5. Extern upplåning

6. Koncernens investeringar 2009–2013

Resultatutredning 2009–2013

Resultatutredning, mkr

	2009	2010	2011	2012	2013
Resultat enl. resultaträkning	-22	106	59	25	140
Reavinster försäljning av materiella anläggningstillg	-11	-7	-9	-18	-6
Summa före utnyttjande av synnerliga skäl	-33	99	50	7	134
Sänkning av diskonteringsränta pensioner			22		34
Resultat enl. balanskravet	-33	99	72	7	168
Avsättning/disposition av resultat					
Avsättning till/ianspråktagande av fond för trygghetsskapande insatser		-24			
Avsättning av medel till utsatta stadsdelar					-19
Accumulerat balansresultat	-64	35	83	90	239

Stora resultatsvängningar i Södertäljes ekonomi

Årets resultat innebär att kommunen för fjärde året i rad har ett positivt resultat. Tre av de senaste fyra åren uppvisar kommunen positiva resultat, även exklusive de jämförelsestörande posterna. Åren dessförinnan har kommunen brottats med underskott som vissa år varit stora. Detta har gjort att kommunen inte har kunnat bygga upp reserver för att skapa en hållbar ekonomi, trots att man haft stora extraintäkter av jämförelsestörande natur. Vid en jämförelse av tillväxten av det egna kapitalet under 10 år i förhållande till skattetillväxten ser man att det egna kapitalet bara vuxit med 21 procent medan skatterna ökat med 71 procent.

Kännetecknande för Södertäljes ekonomi är att stora svängningar sker mellan åren. Sedan 2007 har resultatet, exklusive jämförelsestörande poster, fluktuerat med mer än 100 mkr mellan åren. Under flera år under 2000-talet har kommunen klarat det totala resultatet genom stora intäkter av jämförelsestörande karaktär.

Under 2010 skedde en inbromsning i kommunens kostnadsutveckling genom effekter av besparingsarbete, som tillsammans med statens tillfälliga konjunkturstöd till kommunerna ledde till ett relativt stort överskott och en väsentlig resultatförbättring. Under 2011 tog kostnadsutvecklingen åter fart, som dock kunde finansieras genom att Södertälje fick kraftigt ökade bidrag i kostnadsutjämningsystemet. Kostnadsutvecklingen fortsatte under 2012 med försämrat resultat som följd, för att 2013 åter igen bromsa in kraftigt då nettokostnaderna endast ökat med 2 procent. Personalbesparingar på administrationen samt bättre styrning och återhållsamhet inom det sociala området är bidragande orsaker. I slutet av året sjönk kostnaderna för hemtjänsten kraftigt bland annat efter att avtalen med två LOV-företag sades upp och många brukare avsåg sig fortsatta insatser.

Kommunernas ekonomi är konjunkturkänslig genom att skatteintäkterna i grunden bygger på sysselsättningen i landet. Södertäljes ekonomi är även konjunkturkänslig på kostnadssidan genom att den höga arbetslösheten i stor utsträckning påverkar våra kostnader för försörjningsstöd. En befolkningstillväxt av kommuninvånare som har stort behov av kommunens tjänster och insatser ställer extra krav på kommunens ekonomi. Kommunen behöver därför ha marginaler i sin ekonomi för att parera de stora resultatsvängningarna och växande behoven. Årets resultat motsvarar 3,0 procent av skatter och generella statsbidrag. Snittet för tidigare år ligger på ca 1 procent. En målnivå som många kommuner använder sig av för att få en hållbar ekonomisk utveckling är 2 procent.

► [Se diagram 7](#)

Resultat, mkr	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt	-22	+106	+59	+25	+140
exkl. jämfstör.	-169	+23	+34	-67	+36
Kr/inv.	-259	+1 229	+674	+285	+1 540

Resultatet per invånare uppgår till 1 540 kr (285 kr 2012).

Skatteintäkterna ökar mer än nettokostnaderna

För att få en sund hållbar ekonomisk utveckling måste skatteintäkterna öka mer än nettokostnaderna varje år. Skatterna har ökat med 4,8 procent under 2013 medan nettokostnaderna ökat med endast 1,0 procent. Även om man exkluderar förändringarna i exploaterings- och reavinster är relationen mellan skatternas utveckling och nettokostnaderna positiv. Även sett i ett längre perspektiv – de senaste fem åren – har skatterna haft en bättre utveckling än nettokostnaderna, mycket tack vare den låga kostnadsutvecklingen under 2010 och 2013.

Både skatte- och nettokostnadsökningen påverkas av befolkningstillväxten. Under 2013 ökade befolkningen med 1 599 personer eller 1,8 procent och på två år med 3 387 personer.

	Förändring 12-13	Förändring 08-13
Skatteintäkter	4,8 %	27,8 %
Verksamhetens nettokostnader	1,0 %	19,7 %
Verksamhetens nettokostnad exkl jämförelsestörande poster	2,0 %	22,6 %
Finansnetto (positivt)	-35,4 %	-46,7 %

Finansnettot som är positivt bidrar till att finansiera verksamheten och har ökat under flera år tidigare, men har från och med 2012 börjat minska.

► [Se diagram 8](#)

Vart går pengarna?

Största delen av skattepengarna (80 %) går till kärnverksamheten – vård, omsorg och skola. Den pedagogiska verksamheten är störst och svarar för 44 procent av kommunens verksamhet. I tabellen nedan återfinns fördelningen av nettokostnaderna för verksamheterna i kommunen 2013.

Nettokostnader 2013	Andel		Förändr. föreg. år	
	mkr	%	mkr	%
<i>Pedagogisk verksamhet</i>				
• Förskola	541	12	+39	+8
• Grundskola	957	21	+42	+5
• Gymnasieskola	359	8	-4	-1
• Vuxenutbildning	49	1	-13	-21
• Särskola	84	2	+4	+5
<i>Individ och familjeomsorg</i>				
• Arbete och försörjning	327	7	-58	-15
• Barn- och ungdomsvård	193	4	+2	+1
• Vuxenvård	60	1	-3	-4
<i>Vård och omsorg</i>				
• Funktionshindrade LSS	580	13	+20	+4
• Psykiskt funktionshindrade	72	2	+1	+1
• Övriga funktionshindrade	86	2	-5	-5
• Äldreomsorg	626	14	+31	+5
Kultur och fritid	183	4	-5	-3
Samhällsbyggnad/ miljö/skydd	138	3	-24	-15
Övrigt inkl finansnettot	263	6	-42	-33

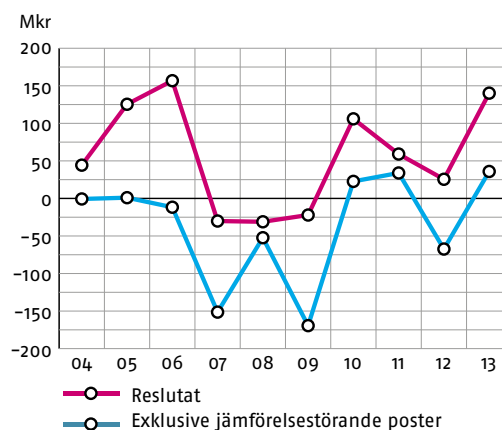
Det är fyra verksamhetsområden som haft minst en femprocentig ökning. Det är **FÖRSKOLAN**, **GRUNDSKOLAN**, **SÄRSKOLAN** samt **ÄLDREOMSORGEN**. De flesta andra verksamhetsområden har haft en negativ kostnadsutveckling.

FÖRSKOLAN är det verksamhetsområde där nettokostnaderna ökat mest, 8 procent (39 mkr). Det är framförallt lokalkostnaderna som ökat till följd av en utbyggnad av förskoleverksamheten då antalet barn ökat under året. Utbyggnaden medför även införskaffande av nya inventarier som bland annat medför ökade avskrivningskostnader. Även övriga kostnader har ökat, såsom städkostnader m.m. Även köp av platser i alternativa driftsformer har ökat.

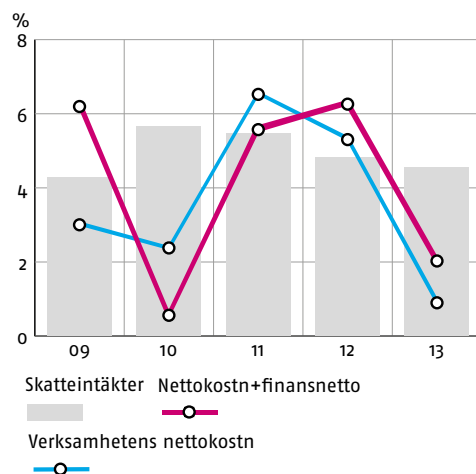
Därefter är det **ÄLDREOMSORGEN** med en 5-procentig ökning (31 mkr), där verksamhetsköpen har ökat med 19 procent (34 mkr). Ökningen beror till största delen på ökade kostnader för köp av hemtjänst. Under november sades två externa utförare upp med omedelbar verkan. I samband med detta tackade ett 50-tal brukare nej till fortsatt hemtjänst vilket märktes på kostnaderna under november och december. Även lokalkostnaderna har en kraftig ökning med 17 procent (12 mkr) bland annat i och med att Glasberga vård och omsorgsboende tagits i drift.

Även **SÄRSKOLAN** har haft en femprocentig ökning men den motsvarar enbart 4 mkr. Ökningen består framförallt av ökade lönekostnader samt köp av interkommunala och enskilda elevplatser.

7. Resultat inkl och exkl jämförelsestörande poster

8. Nettokostnads- och skatteutveckling

GRUNDSKOLAN har även den ökat med 5 procent och är det verksamhetsområde som ökat mest i kronor räknat (42 mkr). Extra resurser har tillförts för att förbättra elevernas resultat. Dessutom har elevantalet under året ökat. Leasing av läsplattor och datorer blir allt vanligare i skolorna. Detta har medfört en kostnadsökning på 3 mkr. Personalkostnaderna har ökat med 15,7 mkr där lönekostnaderna står för 13,4 mkr. Köp av elevplatser har ökat med 4 procent (8 mkr), det är framförallt köpen från friskolor som ökat.

Nettokostnaderna för **OMSORG OCH SERVICE ENLIGT LSS/SFB** har ökat med 4 procent, vilket motsvarar 20 mkr. Här är det kostnaderna för lokaler samt köp av verksamhet som ökat. Personalkostnaderna är i stort är oförändrade.

Verksamhetsområdet psykiskt **FUNKTIONSHINDRADE** har ökat med enbart 1 procent, medan övriga verksamhetsområden minskat.

VUXENUTBILDNINGEN har minskat sina nettokostnader med 21 procent (-13 mkr) bland annat genom ökade schablonintäkter för flyktingar. Antalet flyktingar inom sfi har ökat med 50 procent men kostnaderna har kunnat hållas oförändrade.

Inom området **ARBETE OCH FÖRSÖRJNING**, som minskat sina nettokostnader med 15 procent (58 mkr), redovisas engångsintäkter på 31 mkr avseende stimulansbidrag för utsatta stadsdelar samt överskott för flyktingar som ankom 2010. Det ekonomiska biståndet, inklusive introduktionsersättning har minskat med 27 mkr.

Tillväxten i kommunens olika verksamheter under de senaste fem åren redovisas i diagram 9.

► [Se diagram 9](#)

Under den senaste femårsperioden är det förskoleverksamheten som ökat mest med 42 procent. Det är långt över den skatteutveckling vi haft under samma period som ligger på 28 procent. I övrigt är det enbart äldreomsorgen som ökat mer än skatterna, men dock endast med en procentenhet. Övriga verksamheter har haft en nettokostnadsutveckling som ligger under skatteutvecklingen. Arbete och försörjning samt service till funktionshindrade har ökat med vardera 26 procent, grundskolan med 24 procent och särskolan med 21 procent. Vuxenutbildningen har haft en negativ nettokostnadsförändring under de fem senaste åren. Det beror främst på att de statliga intäkterna ökat kraftigt till följd av att andelen flyktingar inom svenska för invandrare (sfi) har ökat med de senaste åren.

Volymer – tillväxt och minskning i olika verksamheter

Verksamheter som ökat ...

- 121 661 fler hemtjänststimmar, + 17 procent
- 471 fler mottagna flyktingar, + 75 procent
- 2 143 fler vårdtygn på institution för barn och ungdom, + 3 procent
- 290 fler elever i grundskolan, + 3 procent
- 101 fler barn i förskolan, + 2 procent
- 439 fler studerande på sfi, + 18 procent

... och verksamheter som minskat

- 516 färre invånare som erhållit försörjningsstöd, -7 procent
- 2 013 färre vårdtygn på institution inom vuxenvård missbruk, -50 procent
- 2 330 färre vårdtygn inom socialpsykiatri, -12 procent
- 313 färre elever i gymnasieskolan, -8 procent
- 21 734 färre besök på konsthallen, -43 procent

Kommunens intäkter ökade med 3 procent

Kommunens totala intäkter uppgår till 6,5 mdkr kronor och har ökat med 3 procent jämfört med föregående år. Skatterna är den största inkomstkällan för kommunerna. För Södertäljes del följer sedan statliga bidrag i olika former och finansiella intäkter. Intäkterna från skatter och statligt utjämningsbidrag har sammantaget ökat med 4,8 procent och tillfört kommunen 212 mkr. Verksamhetens intäkter har ökat med 11,4 procent.

De finansiella intäkterna har minskat i och med att utlåningen till kommunens bolag sjunkit och att räntan är lägre. I posten övrigt ingår realisationsvinster för fastighetsförsäljningar och exploateringsvinster, vilka tillsammans är 19 mkr högre än förra året. Avgifter från kommuninvånarna för olika tjänster svarar endast för 3 procent av kommunens intäkter. I tabellen nedan återspeglas fördelningen av Södertälje kommuns intäkter 2013.

	Andel		Förändr. föreg. år	
	mkr	%	mkr	%
Externa intäkter 2013				
Kommunalskatt	3 112	48	+113	+4
Statligt utjämningsbidrag	1 511	23	+99	+7
Finansiella intäkter	913	14	-118	-11
Driftbidrag från stat m.fl.	465	7	+56	+14
Avgifter	179	3	+12	+7
Försäljningsintäkter	118	2	+0	+0
Övrigt	159	3	+26	+20
Summa	6 457	100	+188	+3

Skatteintäkterna ökar med 4,8 procent

De totala skatteintäkterna inkl utjämningsystem och regleringsbidrag uppgår till 4 623 mkr och har jämfört med 2012 ökat med 4,8 procent, eller 212 mkr. Under slutet av året har SKL reviderat ned skatteprognosen, vilket gjort att skatteutfallet blev 6 mkr sämre än vad vi hade i prognosen vid delårsboks slutet. Sammantaget har kommunen fått 2 mkr mindre i skatteintäkter än vad som budgeterats.

Skatteintäkterna för den egna kommunalskatten växte med 3,8 procent både mellan åren 2012 och 2013 samt mellan åren 2011 och 2012. Skatteintäkterna är dock beroende av löne- och sysselsättningsutvecklingen i hela landet. Staten utjämnar skillnaderna mellan kommunerna, vilket gör att den egna skattekraften inte har så stor betydelse för kommunernas skatteintäkter. Inkomstutjämningsystemet garanterar alla kommuner 115 procent av medelskatte-kraften i landet. De kommuner som inte når upp till nivån (däribland Södertälje) erhåller inkomstutjämningsbidrag. Södertälje har erhållit 821 mkr i statlig inkomstutjämningsbidrag för året, vilket är en ökning med 10 procent jämfört med föregående år.

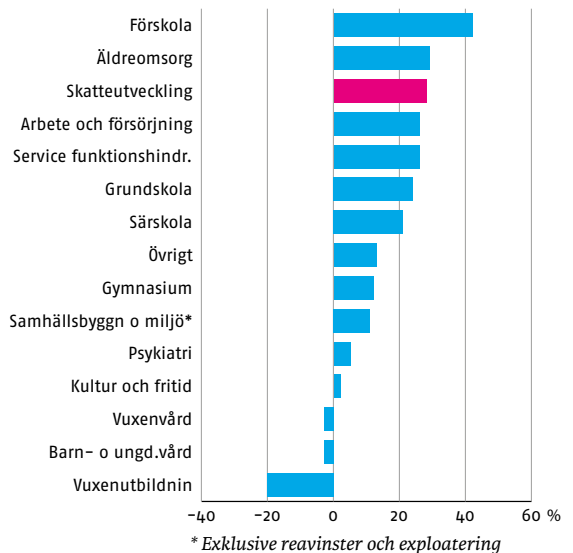
En utjämning sker även för kommunernas kostnadsstruktur. Under 2013 har Södertälje erhållit 335 mkr i kostnadsutjämningsbidrag – en ökning med 13 procent. LSS-utjämningsbidrag har tillfört kommunen 184 mkr, en minskning med 6 procent. Totalt har utjämningsbidragen ökat med 7 procent.

Skatteintäkternas totala storlek beror även på vilken utdebitering kommunen har. Kommunalskatten i Södertälje har varit oförändrad sedan 2004 och uppgår till 20:13. Den totala kommunalskatten 2013, inklusive landstingsskatten, uppgick till 32:23. Den kommunala skattesatsen i medeltal för riket uppgick till 31:73. Södertälje ligger således över riksgenomsnittet. I jämförelse med Södertörns kommunerna ligger Södertälje högst tillsammans med Botkyrka, följt av Huddinge och Nykvarn.

Verksamhetens intäkter ökar

Verksamhetens intäkter uppgår till 921 mkr och har ökat med 11,4 procent eller med 94 mkr. Exkluderas de jämförelsestörande intäkterna bestående av reavinster, exploateringsvinster, återbetalning av AFA-premie, stimulansbidrag för utsatta stadsdelar samt en intäktsbokföring av intäkter kommunen fått avseende flyktingar ankomna 2010, så har intäkterna ökat med 49 mkr vilket motsvarar 6,7 procent. Det är främst driftbidragen avseende EU-projekt samt särskilt statsbidrag för moms som ökat, men för att erhålla dessa intäkter har kommunen även haft kostnader.

9. Nettokostnadsökning % 2008–2013

44 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Kommunens kostnader ökar något

De totala externa kostnaderna uppgår till 6 317 mkr och har ökat med 73 mkr eller 1,0 procent mot förra året. Inflationen under året har varit -0,05 procent (0,9 % 2012). De senaste fem åren har kostnaderna ökat med 17 procent.

	Andel		Förändr. föreg. år	
Externa kostnader 2013	mkr	(%)	mkr	%
Personalkostnader	2 711	43	+26	+1
Köp av v-het/entreprenader	1 215	19	+69	+6
Lokaldrift och underhåll	684	11	+47	+7
Bidrag/transfereringar	365	6	-36	-9
Material, tjänster m.m.	423	7	+21	+5
Avskrivningar	100	1	+13	+15
Finansiella kostnader	820	13	-67	-8
Summa	6 317	100	+73	+1

Nedan följer en genomgång av olika typer av kostnader och hur de utvecklats under året.

Personalkostnaderna ökar något

Kommunens verksamhet är mycket personalintensiv och därför får personal- och löneutvecklingen normalt stor genomslagskraft på nettokostnadsutvecklingen. Personalkostnaderna uppgår till 2 711 mkr och har ökat med endast 1 procent, vilket innebär 26 mkr. Under året har personalen tagit ut mer semester än vad man tjänat in detta år, vilket innebär att 2 mkr i sparade semesterdagar minskat kostnaderna.

Lönekostnaderna uppgår till 1,9 mdkr och har ökat med 1 procent mot 2012. Löneöversynen för tillsvidareanställda gav en löneökning på i snitt 2,5 procent (3,1 procent 2012). Personalvolymen har minskat med 2,4 procent (2012 var personalvolymen oförändrad).

Personalkostnaderna har ökat mer inom vissa verksamhetsområden. Den största ökningen står att finna inom området arbete och försörjning där personalkostnaderna ökat med 10,6 procent (14 mkr). Ökningen beror främst på att ett stort antal personer anställts till projekten F50 och K2, samt att man inom projektet K2 erbjuder så kallade PIL-jobb (Kommunala visstidsanställningar med nystarts-subvention). Ökningen inom verksamheten samhällsbyggnad är 8,1 procent eller 7 mkr. Ökningen avser främst gator vägar.

Även den så kallade övriga verksamheten har ökat över kommunsnittet med 17 mkr (4,5 %). Här ligger pensionskostnadsökningen med dithörande löneskatt. Exkluderas dessa så har personalkostnaderna ökat med 2,7 procent,

där lönerna står för 2,8 procent. Det är lönerna för centrala tjänster inom verksamheterna kultur och fritid, social och omsorg samt äldreomsorg som haft en kraftigare ökning, medan andra verksamheter har haft minskningar.

Pensionskostnaderna växer

Pensionerna är en växande kostnad för kommunerna. Blandmodellen för redovisning av pensionskostnaderna som infördes 1998 innebär att resultatet belastas både med nyintjänade pensioner för året samt pensionsutbetalningar för pensioner intjänade före 1998. Pensionskostnaderna innefattar även löneskatt för intjänade och utbetalda pensioner.

▶ [Se diagram 10](#)

Totalt uppgår kommunens kostnader för pensioner till 271 mkr, vilket är 41 mkr mer än 2012. Om man exkluderar ränteändringen som gjordes 2013 har pensionskostnaderna för de nyintjänade pensionerna ökat med 7 mkr. Sett över en femårsperiod har de totala pensionskostnaderna ökat med 35 procent.

Köp av verksamhet ökar

De externa köpen av verksamhet får en allt större påverkan på kostnadsutvecklingen, eftersom allt mer av den kommunala verksamheten bedrivs av andra än kommunen själv. Köpen av verksamhet har växt successivt under åren och svarar nu för 19 procent av kommunens kostnader (2012 18 %). De uppgår nu till 1 215 mkr och har ökat med 6 procent under året, vilket motsvarar 69 mkr.

Det verksamhetsområde där köpen även i år ökat i särklass mest är äldreomsorgen med en ökning på 34 mkr (18,7 %). Det är främst köp av hemtjänst som ökat. Under de sista månaderna har dock en markant minskning av kostnaderna skett. Orsaken är att kommunen sagt upp avtal med företag som utfört hemtjänstarbete. Trots att kommunen tagit över tjänsterna för dessa brukare märks ingen ökning av kostnaderna för egenregi ännu.

Den pedagogiska verksamheten svarar för den största andelen av köp av verksamhet, 41 procent. Köpen av externa platser har totalt ökat med 7,7 procent vilket motsvarar 36 mkr. Här är det framförallt köp avseende vuxenutbildning som ökat med 88,5 procent (12 mkr). Svenskundervisning för invandrare samt vuxenutbildningen på gymnasienivå har ökat kraftigt. Även köp av särskoleplatser samt förskoleplatser har ökat mer än kommunsnittet. Grundskolan har haft en ökning på 7,5 procent medan köpta gymnasieplatser ökat med 9,7 procent.

Verksamhetsköp inom funktionshinderområdet har tillsammans ökat med 3,1 procent (11 mkr) där omsorg enligt SoL ökat med 16,2 procent (6 mkr) genom ökade köp av hemtjänsttimmar. Köp av platser inom LSS har den näst största andelen av kommunens totala köp, 27 procent. Här har ökningen varit 3,7 procent (11,8 mkr). Övriga verksamhetsområden har ökat marginellt eller haft en minskning i sina köp.

Drift och underhåll av lokaler och anläggningar ökar

Drift och underhåll av lokaler och anläggningar har ökat med 7 procent eller med 47 mkr till 684 mkr. Här har ökningen skett på lokalhyror med dithörande driftskostnader +59,2 mkr (10,3%), medan övriga lokalkostnader minskat såsom larm och bevakningstjänster m.m. Lokalkostnadsökningen beror både på ny avtalsmodell med Telge Fastigheter AB och på utbyggnad med nya lokaler. Den nya avtalsmodellen bygger på självkostnadshyra per lokal, vilket medfört att hyresnivåerna justerats mellan olika verksamheter.

Avskrivningarna ökar

Avskrivningarna har ökat med 15 procent vilket motsvarar 13 mkr och beror på att investeringarna förra året var ovanligt höga.

Bidrag och transfereringar minskar

Kostnaderna för bidrag och transfereringar uppgår till 365 mkr och har minskat med 9 procent som inneburit en kostnadsminskning med 36 mkr. Bidrag till enskilda har minskat med 30 mkr. Även bidrag till organisationer och föreningar har minskat efter att man omdefinierat en del bidrag till lokalkostnader.

Material, tjänster mm ökar

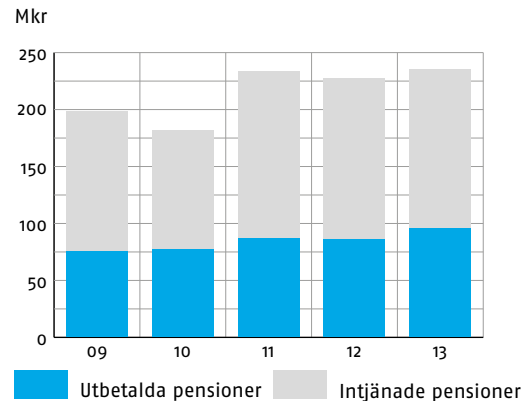
Inköp av material och tjänster har ökat med 21 mkr och uppgår till 423 mkr (5 %). Köp av administrativa tjänster har ökat med 116 procent främst genom att äldreomsorgen gjort en genomgång av sina verksamheter med extern hjälp.

Den största ökningen står att finna inom datastöd, inventarier och maskiner. Här är det främst ökade kostnader i form av drift, service och underhåll av våra datorer, men även leasing av läsplatser och datorer till elever i kommunens skolor. Dessutom har telefoni-kostnaderna ökat med 20,8 procent (2 mkr).

Positivt finansnetto

Kommunen har ett fortsatt positivt finansnetto. De finansiella intäkterna överstiger kostnaderna med

10. Pensionskostnader 2009–2013

93 mkr. Finansnettot har under året försämrats med 51 mkr. Kostnader för ränta på pensionskulden uppgår till 42 mkr, varav 34 mkr beror på sänkning av diskonteringsräntan. Exkluderas pensionskuldens ränta har finansnettot försämrats med 21 mkr på grund av ett lägre räntenetto. Räntan på kommunens utlåning av egen likviditet har beräknats på annat sätt och anpassats till korta marknadsräntor. Sett under året har dessutom utlåningen av kommunens överlikviditet minskat.

114 mkr i finansiella intäkter från Telgekoncernen

Intäkterna från Telgekoncernen i form av ränta på reversfordringar och låneramsavgifter är oförändrat mot förra året. Det är en väsentlig intäktspost som tidigare stigit allt eftersom kommunens verksamhet och tillgångar förts över till bolagen. Räntan på reversfordringarna uppgår till 67 mkr (67 mkr) och ger kommunen en förräntning på 4,8 procent på det kapital kommunen bundit i bolagen. I slutet av året omvandlades denna reversfordran till aktiekapital i Telgekoncernen. Den framtida förräntningen måste därför ske genom utdelning från bolagskoncernen.

Låneramsavgiften uppgår till 47 mkr och är en ersättning för administration och risk.

Räntenettet försämrats

Räntenettet för kommunen, exkl. pensionsräntan, uppgår till +29 mkr. Jämfört med föregående år har räntenettet försämrats med 22 mkr till följd av att kortfristig marknadsränta används vid utlåning av kommunens egen likviditet. De totala låneräntorna uppgår till 440 mkr, som i sin helhet har finansierats genom utlåning till bolagen. De externa lånen har minskats med 693 mkr genom att bolagen kunnat amortera på sin låneskuld.

► Se diagram 11 på nästa uppslag

Investeringsvolymen sjunker

Skatteintäkterna ska inte enbart täcka de löpande kostnaderna för verksamheten, utan ska även finansiera en del av kommunens investeringsbehov, vilket sker genom avskrivningar. Helst ska skatteintäkterna också täcka nya investeringar för att inte belasta framtiden med ökade finansiella kostnader. Andelen skatteintäkter som används till löpande verksamhet och avskrivningar uttrycks i måttet nettokostnadsandel och anger hur mycket kommunen har råd att investera. Utrymmet för 2013 gav 282 mkr att investera för, vilket motsvarar 6 procent av skatteintäkterna.

Nettokostnadsandel %	-09	-10	-11	-12	-13
Löpande verksamhet	102%	99%	100%	101%	97%
Finansnetto	-4%	-4%	-4%	-4%	-3%
Summa till drift	98%	95%	96%	97%	94%
Kvar till investeringar	2%	5%	4%	3%	6%

Årets investeringar uppgår till 148 mkr, vilket är 79 mkr mindre än föregående år, och är 37 mkr lägre än vad som budgeterats. Investeringarna har till fullo finansierats med egna medel.

Merparten av årets investeringar har avsett inventarier, gatuombyggnader inklusive gatubelysning, exploateringsvägar samt utbyggnad av gång- och cykelvägar. Bland annat har investeringar med anledning av exploateringar i stadskärnan och övriga områden genomförts på totalt 35 mkr.

► [Se diagram 12](#)

Alla investeringar i verksamhetsfastigheter sker i kommunens bolag. Behovet av nya och förbättrade lokaler belastar kommunen i form av ökade hyreskostnader. Investeringar i kommunala verksamhetslokaler uppgick till 164 mkr 2013, vilket innebär att de totala investeringarna avseende kommunens verksamhet uppgår till 312 mkr att jämföras med 2012 då de totala investeringarna var 639 mkr.

► [Se diagram 13](#)

Kommunens soliditet ökar

Kommunens soliditet har ökat med 1,7 procentenheter sedan förra året och uppgår nu till 19,4 procent. Det positiva resultatet för 2013 samt en lägre balansomslutning genom att bolagen börjat amortera på sina lån är orsaken till att soliditeten förbättrats.

► [Se diagram 14](#)

Vidareutlåningen till bolagen ökar

Av kommunens samlade tillgångar är 13,1 mdkr, motsvarande 86 procent, placerade i Telgekoncernen. Vidareutlåningen till bolagen har minskat med 562 mkr. Sex av bolagen har minskat sina lån. Dessa är Telge Fastigheter AB, AB Telgebostäder, Telge AB, Söderenergi samt Luna och Maren medan övriga har ökat något. Kommunens lån till bolagen svarar för 76 procent av tillgångsinnehavet. Lånefordringarna uppgår till 11,7 mdkr kronor. Resterande del av tillgångarna i Telgekoncernen avser aktier.

Kommunens övriga förmögenhet uppgår till 2,2 mdkr och har minskat med 99 mkr. Anläggningstillgångarna har tillsammans exklusive vidareutlåningen ökat med 49 mkr. De likvida medlen har minskat med 232 mkr medan övriga omsättningstillgångar ökat med 84 mkr.

Totala låneskulden minskar

Kommunens låneskuld hos externa långivare uppgår till 11,0 mdkr medan kommunen lånar ut 11,7 mdkr till bolagen. Dessutom lånar kommunen ut till idrottsföreningar (182 mkr) och till Huddinge kommun (150 mkr). Detta innebär att kommunen lånar ut 1,0 mdkr av egna medel, vilket är 0,4 mdkr mer än vid förra årsskiftet.

► [Se diagram 15](#)

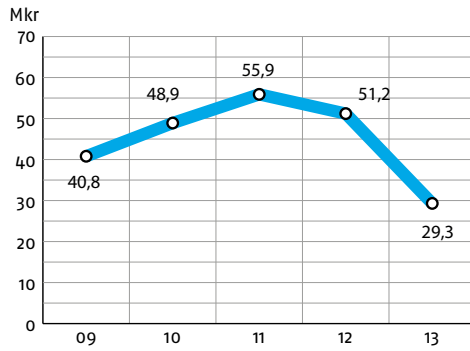
Förvaltning av pensionsmedel

Kommunens pensionsåtagande inklusive löneskatt uppgår till 2,6 mdkr kronor. Endast en mindre del av åtagandet finns upptaget på balansräkningen som skuld till följd av att kommunerna ska tillämpa den s.k. blandmodellen.

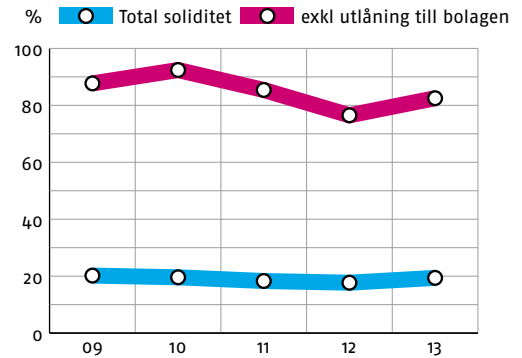
Under 2000 beslutade kommunen att de anställda själva ska placera pensionsmedlen hos olika försäkringsbolag med maximalt belopp. De individuella pensionsmedlen för 2013 på 89 mkr redovisas som kortfristig skuld och kommer att betalas ut i mars 2014. Även löneskatt på 21 mkr är skuldbokförd.

Pensionsåtaganden inkl löneskatt 2013	mkr
Kortfristig skuld, avgiftsbestämd del 2013	110,1
Pensionsavsättning	347,3
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade t.o.m. 1997	2 064,4
Pensionsutfästelser f.d. anställd	2,4
Ansvarsförbindelse pensioner politiker	12,9
Ansvarsförbindelse Södertörns	
Brandförsvarsförbund	34,1
Summa	2 571,2

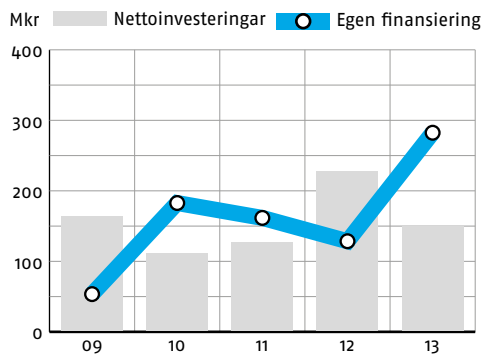
11. Räntenetto exkl. pensionsskuld ränta

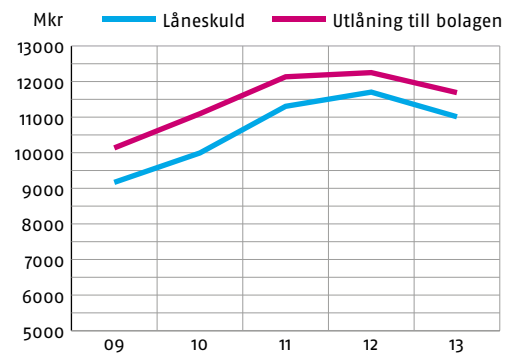
14. Soliditet 2008–2012

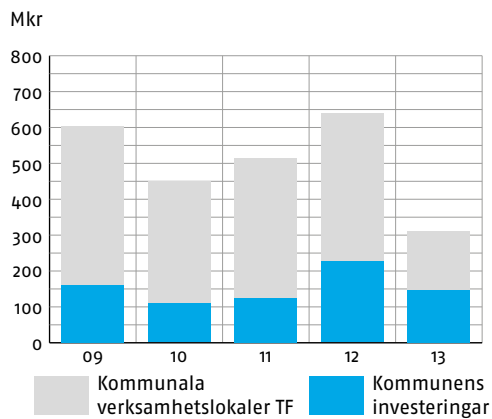
12. Investeringsvolym 2009–2013

15. Låneskuld och vidareutlåning

13. Totala investeringar, inkl. verksamhetslokaler hos Telge Fastigheter

FLÖDE OCH RISK

Marginaler behövs i ekonomin

En kommun påverkas givetvis många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. Det kan till exempel vara konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Kommunen har ett ansvar för att ha beredskap att hantera sådana händelser, både externa oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Kommunen måste därför ha reserver och marginaler i sin ekonomi. Ett sätt att beskriva behovet och storleken av sådana reserver är att upprätta en känslighetsanalys som beskriver hur olika förändringar kan påverka kommunens finansiella situation. I tabellen nedan redovisas hur ett antal faktorer kan påverka kommunens ekonomi under ett år.

Känslighetsanalys

1 krona i utdebitering ökad skatteintäkt	155 mkr
Utdelning från SKFAB-koncernen motsvarande 1 % av aktiekapitalet	13,9 mkr
1 % ränteförändring på lånen som förfaller på en 12-månadersperiod (kostnad för bolagen)	15,5 mkr
Lönekostnadsförändring 1 % (exkl P0)	18,6 mkr
Om 100 flyktingar inte kommer ut i egen försörjning efter introduktion	10,6 mkr
10 nya tjänster inom vården	4,4 mkr
1 % ökat försörjningsstöd	2,5 mkr
1 barn- och ungdomsplacering, institution 6 mån	598 000 kr
1 plats i äldreboende	550 000 kr
1 LSS-insats boende vuxna	857 300 kr
LASS-kostnad för en person ett år	278 100 kr
1 elev i grundskolan, exkl lokaler	75 000 kr
1 elev i gymnasieskolan exkl lokaler	85 000 kr

Finansiella risker

Kommunens internbank tillgodoser kommunkoncernens behov av kapital på såväl lång som kort sikt, d.v.s. både lån och likvida medel. Södertälje kommunkoncern är en stor låntagare och därmed är räntor en stor del av koncernens kostnader 7,7 procent (8,7 %). Detta gör att koncernen är känslig för förändringar i marknadsräntan men genom olika finansiella instrument begränsas risken. Kommunens finansfunktion har ett lågt risktagande vid likviditets- och skulthantering.

Under 2013 gjordes en uppföljning av Standard & Poor's kreditbedömning och Södertälje kommun bibehöll betyget AA+, vilket är det näst högsta betyget. Det innebär att möjligheterna att låna pengar till en lägre kostnad kvarstår. Dessutom har kommunen säkerställt en god betalningsberedskap genom olika kreditavtal. Genom avtalen

begränsas upplåningsrisken, d.v.s. risken att inte kunna tillgodose kommunkoncernens kapitalbehov. Upplåningsrisken begränsas även genom att aktivt sprida upplåningen på olika finansieringskällor och löptider.

Bedömningen från Standard & Poor's kommer dock förändras om inte Södertälje kommun uppfyller de förväntningar som satts upp. Förväntningarna är bland annat att man kan uppvisa stabila resultatnivåer över den kommande planeringsperioden 2014–2016 och att kommunens skuldnivå kommer att stabiliseras. Kommunen har ett nytt finansiellt mål som är att nettokoncernskulden per invånare över tiden ska minska. Huruvida stabila resultatnivåer kommer att uppnås påverkas också av flera andra faktorer. Exempelvis hur Södertäljes befolkning kommer i arbete och hur väl anpassningar sker i volym och kvalitet i kommunens verksamheter.

Hög arbetslöshet

Södertälje är den kommun i Stockholms län med den högsta andelen inskrivna på arbetsförmedlingen. Befolkningsstrukturen påverkar andelen arbetslösa. I Södertälje har vi både många ungdomar och många utrikes födda.

I januari 2014 var 3 479 personer arbetslösa i Södertälje, vilket är 189 färre än föregående år. Ytterligare 2 966 personer deltog i något program med aktivitetsstöd, vilket är 299 fler personer än föregående år. Den totala arbetslösheten uppgick i januari 2014 till 14,2 procent vilket är 0,1 procent lägre jämfört med januari 2013. Rikssnittet för januari är 8,6 procent och för Stockholms län 6,8 procent.

Om Södertälje inte lyckas matcha långtidsarbetslösa till jobb och om flyktingar inte kan etablera sig på arbetsmarknaden efter introduktionstiden riskerar kostnaderna för ekonomiskt bistånd att ligga på en fortsatt hög nivå och kan till och med öka.

Fortsatta utmaningar i skolan

Både antalet barn i förskola och elever i grundskola beräknas öka under de närmaste 10 åren och därmed finns ett tryck på ökade förskole- och grundskoleplatser. Även antalet nyanlända barn ser ut att öka under 2014. Det medför ökade krav på kompetens för att kunna möta alla barn utifrån deras förutsättningar och behov. I gymnasieskolan kommer antalet elever minska fram till år 2015 då det förväntas vända. Samtidigt är trenden att en större andel elever väljer skolor i andra kommuner eller frigymnasier.

Södertälje kommun har tidigare under ett antal år haft vikande resultat i både grund- och gymnasieskolan. Måluppfyllelsen ökar när det gäller verksamhetens

pedagogiska resultat. Fler barn når målen i förskolan, meritvärdet i grundskolan ökar och andelen elever som lämnar gymnasiet med högskolebehörighet ökar. Det är en positiv utveckling men måluppfyllelsen behöver förbättras inom samtliga verksamhetsformer, framför allt inom grundskola och gymnasium. Således kommer det att vara en fortsatt utmaning att höja kvaliteten och förbättra resultaten inte minst för att eleverna ska få bättre möjligheter när de kommer ut på arbetsmarknaden. Lyckas kommunen med att höja kvaliteten och därmed bryta den trend som varit, att fler elever väljer att gå i gymnasiet i andra kommuner, kommer också kostnaderna kunna sänka. Risken finns annars att kommunen får betala en skolkostnad till annan kommun där lokalkostnad ingår samtidigt som kommunen har kostnader för tomma skollokaler.

Ökning av äldre och funktionshindrade

Enligt befolkningsprognosen ökar de äldre i Södertälje kommun. Det är framför allt åldersgruppen 70–79 år som ökar. Den demografiska förändringen kommer att medföra att allt fler personer kommer att omfattas av äldreomsorgens insatser under de närmsta åren.

Lån till föreningslivet

Kommunen har lämnat betydande lån till idrottsföreningar vid övertagande/uppbyggnad av arenor – sammanlagt 182 mkr. SSK Arenabolag 71 mkr, Fotbollsarenan 83, Telgehallen (SBBK) 28 mkr. Kommunen löper en risk om någon förening inte skulle kunna betala räntor och amorteringar på lånen.

Borgensåtaganden

Förutom utlåningen till bolagskoncernen har kommunen även ingått borgen på sammanlagt 813 mkr för Telgekoncernen. Gentemot föregående år har kommunens borgensåtagande för Telgebolagen minskat med 60 mkr.

Övrig borgen avser SYVAB och Söderenergi AB på tillsammans 775 mkr. Här är borgensbeloppet oförändrat jämfört mot föregående år. Dessutom går Söderenergi i borgen för en kredit om 6 mkr till Efo AB och där kommunens 42 procent utgör 2,5 mkr.

Borgen till småhus minskar stadigt och uppgår nu till 2,3 mkr. Till föreningslivet har kommunen borgat för cirka 10,2 mkr. Det totala borgensåtagandet i koncernen är 1 588 mkr, vilket är en minskning med 74 mkr jämfört med år 2012.

Bolagens ekonomi har stor betydelse för kommunen

De kommunala bolagens ekonomiska utveckling har stor betydelse för kommunens ekonomi. Huvuddelen av för-

mögenheten ligger i dessa bolag. Kommunens engagemang i bolagen är betydande, inte bara som ägare och finansär, utan också som kund. Kommunen köper för cirka 627 mkr årligen från Telgekoncernens olika bolag, vilket är cirka 11 procent av kommunens totala kostnader. De är därigenom vår största leverantör. För vissa av bolagen är vi också den största kunden. För att kunna ge avkastning till ägaren måste kommunens bolag ha goda resultatnivåer i framtiden.

STYRNING OCH KONTROLL

Tillsammans redovisar nämnderna ett överskott med 69 mkr. Den största negativa budgetavvikelsen i både kronor och procent, minus 10 miljoner eller 1,6 procent, redovisas av omsorgsnämnden. Socialnämnden har det största överskottet i kronor, 30 mkr vilket främst beror på att det utbetalda försörjningsstödet minskat. Arbetslivsnämnden har ett relativt stort överskott i både kronor och procent, 12 mkr eller 12 procent till följd av att outnyttjad flyktingschablon har resultatförts.

Med anledning av att omsorgsnämndens verksamheter har uppvisat en kraftig kostnadsökning de senaste åren gavs stadsdirektören i uppdrag att undersöka orsakerna bakom utvecklingen, och rapportera förslag på åtgärder. Mot den bakgrunden påbörjades ett förvaltningsgemensamt genomlysningsarbete hösten 2013. Det har varit svårt att exakt förklara kostnadsutvecklingen över tid men tre övergripande områden urskilde sig: bostad med särskild service enligt LSS (vuxna), daglig verksamhet enligt LSS och personlig assistans. Förvaltningen har utifrån resultaten av analysarbetet arbetat fram åtgärdsförslag inom dessa tre områden. Även åtgärder som syftar till ökad struktur i meningen förbättrad dokumentation, tydligare vägledning genom tydligare rutiner och riktlinjer föreslås. Tanken är att förvaltningen månadsvis ska återrapportera åtgärdsplanens status till kommunstyrelsen.

Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd minskade under 2013 med 6 procent och uppgick till 254 mkr. Under 2013 fortlöpte det förbättringsarbetet som påbörjades under 2012. Arbetet syftar till att minska kommunens mycket höga kostnader för försörjningsstöd, och har gett goda effekter på det ekonomiska utfallet. Flera förändringar har genomförts, bland annat förändrade riktlinjer för handläggning inom försörjningsstöd. Även områden som kontroll och uppföljning uppmärksammas särskilt.

I mars 2012 infördes LOV (Lagen om Valfrihet) inom hemtjänsten i Södertälje. Kostnaderna för hemtjänst ökade drastiskt efter det att valfrihetssystemet infördes. Antalet

utförda timmar ökade från årsskiftet 2011 fram till december 2013 med ca 315 000 timmar, eller 63 procent. Förvaltningen har genomfört stora insatser för att förstå – och komma tillrätta med – den mycket kraftiga kostnadsutvecklingen inom kommunens hemtjänst. Ett viktigt inslag har varit de kollegiegranskningar som genomförts under vår – och höst 2013. Resultatet av kollegiegranskningarna blev att ett stort antal ärenden fick en ny bedömning. De ombedömningar som gjordes av granskarna ledde dels till minskade kostnader för hemtjänst, men även till att kunskap har erhållits och att fel och brister i biståndsbedömningen har kunnat åtgärdas. Under hösten 2013 hävdades också avtalen med två externa utförare, sedan de inte fullgjort sina skyldigheter enligt LOV. De insatser som förvaltningen genomförde under 2013 ledde till att volymökningen för de externa leverantörerna stannade av i slutet av året. I februari 2014 beslutade kommunfullmäktige att ersätta LOV med en ny modell för hemtjänst baserad på LOU.

En viktig del i styrningen och kontrollen av ekonomin är de uppföljningar och prognoser som görs under året. Arbetet med att utveckla den månatliga rapporteringen både inom förvaltningen och till kommunstyrelsen fortgår. Syftet är att säkerställa en gemensam bild av verksamhetens förutsättningar i hela förvaltningen. Under 2014 skall även aktuella åtgärdsplaner ingå i månadsrapporteringen till kommunstyrelsen. För förvaltningarnas månadsrapporter är målet att de utvecklas till ett verktyg för kontorens ledningsgrupper. Där analys av verksamhetens volymer och information som lyfts upp från arbetsgruppernas tavlor vidareutvecklar rapporterna utifrån verksamheternas föränderliga omvärld.

Centralt redovisade poster uppvisar tillsammans en positiv budgetavvikelse på 66 mkr, resultatet uppgår till 72 mkr. Resultatförsämringen kan delvis förklaras av att skatter och utjämningsystem har ökat med 4,8 procent samtidigt som kostnaden för nämndbidrag till övriga kontor ökat med 5,9 procent jämfört med föregående år. De redovisade pensionskostnaderna är cirka 43 mkr högre jämfört med föregående år. Resultatet för räntor och finansiella poster är 20 mkr sämre än föregående år medan mark och exploatering har ett resultat som är cirka 20 mkr bättre jämfört med föregående år. 2013 infördes ett nytt statsbidrag, ersättning för utsatta stadsdelar, vilket lett till att resultatet för specialdestinerade statsbidrag är drygt 20 mkr bättre än föregående år.

De ofördelade anslagen redovisar ett överskott på 25 mkr. Om de ofördelade anslagen fördelas ut till olika nämnder så minskar resultatet för centrala poster men å andra sidan minskar underskott på övriga nämnder. ■

”RESULTATET FÖR KOMMUNEN
BLEV 140 MKR 2013, VILKET ÄR
135 MKR BÄTTRE ÄN BUDGET

TELGEKONCERNEN TELGE AB

HÖSTEN 2013 genomförde kreditvärderingsföretaget Standard & Poor's en förnyad rating av kommunens kreditvärdighet. Betyget som sattes är AA+/A-1+, vilket är det näst högsta betyget för lång finansiering och det högsta betyget för kort finansiering.

Avsikten var att koncernen skulle börja amortera på låneskulden under 2012. I det ingick då försäljning av fastigheter från såväl Telge Bostäder som Telge Fastigheter. Merparten av försäljningarna avslutades under 2013 till de priser som fastigheterna bedömdes vara värda, vilket bekräftar att det finns övervärden i koncernens balansräkning.

Telge avyttrade under 2013 aktierna i Telge Peab till Peab bostad. Beslutet var ett led i koncernens målsättning att konsolidera och fokusera på kärnverksamheten, vilket också har bidragit till att minska koncernens låneskuld under året.

Även Manpower Telge Jobbstart såldes till Manpower. Grunden till beslutet var att avtalet med kommunen gick ut och att arbetsförmedlingen fått ett utökat bidrag och resurser för att arbeta med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Telge är även delägare i Söderenergi AB där resultatet under 2013 glädjande nog blev bättre än väntat. Den stora förklaringen ligger i att man släppt ut mindre CO2 än beräknat och kunnat sälja utsläppsrätter.

Telge (i Södertälje) AB

Telge AB uppvisar ett resultat på 40,5 mkr (-16,4 mkr). Varav 99,1 mkr (0 mkr) avser reavinster vid försäljning av kommunala fastigheter. Bolaget bedriver ingen affärsverksamhet utan har till uppgift att till dotterbolagen tillhandahålla standardiserade tjänster och utnyttja stordriftsfördelarna i koncernen.

Telgebostäder

Telge Bostäder har ett fortsatt gott uthyrningsläge utan vakanser. Bolaget har avyttrat bostadsfastigheter i Västra Blombacka till Rikshem AB under året. Försäljningen gjordes för att få medel till att modernisera befintligt bestånd och viss nyproduktion. Arbetet med produktionen i kv. Lampan som är ett relativt stort projekt med 105 lägenheter har fortlöpt enligt plan under 2013. Renoveringar av fastighetsbeståndet har fortsatt under året. Bolagets resultat uppgår till 212,9 mkr (283,9), varav 171,5 mkr (13,4 mkr) avser reavinster för sålda fastigheter. Hyreshöjningar under 2013 uppgick till 2,11 procent.

Telge Fastigheter

Telge Fastigheter har under året tillämpat en självkostnadsmodell för de kommunala verksamhetslokalerna. Modellen har lyft samarbetet mellan kommunen och Telge Fastigheter.

FOTO: GÖRAN G. JOHANSSON

Det gemensamma målet är att effektivisera verksamheten i syfte att hålla nere hyrorna. Bolaget sålde under året ett paket av fastigheter med kommunala äldreboenden till Rikshem i syfte att banta balansräkningen och minska skuldbördan. I juni 2013 förvärvades bolaget Telge Brandalsund. Bolagets syfte är att förvalta och utveckla ett vackert beläget markområde intill Saltsjön. Telge Fastigheter koncernens resultat uppgår till -29,7 mkr (-105,8 mkr).

Södertälje Hamn

Södertälje Hamn har under året drabbats av konjunkturläget, och att man tappade ett par rederier under 2012. Bolaget har bemött tappet med bl.a. personalreduktion. Resultatet uppgick till -17,0 mkr (3,5 mkr).

Tom Tits Experiment

Tom Tits Experiment hade ca 191 000 besökare (217 000 besökare) under året. Årets utställning Music and Emotions drog inte lika mycket besökare som föregående års världsutställning Body Worlds, men får ändå betecknas som en framgång. Bolaget har under året gjort en nedskrivning av 2008 års stora satsning kallad Big Bang med 14,7 mkr som inte längre bedöms ha något värde, vilket förklarar årets negativa resultat på -19,8 mkr (0,2 mkr).

Telge Nät

Telge Nät har under året fortsatt att leverera bastjänster i form av VA, värme, el och bredband med hög kvalitet till Södertäljes innevånare. Reinvesteringar vid Djupdals vattenverk har påbörjats för att säkerställa vattenkvaliteten och kvantiteten. Utbyggnad av VA till Dammkärr/Vattubrink har också startats. Bolagets resultat uppgår till 100,3 mkr (-42,8 mkr).

Telge Energi

Telge Energis kundtillväxt har fortsatt under 2013. Bolaget har ökat sitt SKI både för privat och företagskunder. Bolaget har inlett ett samarbete med WWF, vilket ytterligare kommer att förstärka bolagets fokus på miljö, där bolaget 2013 blev Sveriges femte grönaste varumärke. Resultatet ökade till 49,0 mkr (45,4 mkr).

Telge Kraft

Telge Kraft har haft ett år med krympande marginaler vilket gör att resultatet försämras till 23,2 mkr (31,7 mkr). Tillväxten med nya kunder fortsätter även om konkurrensen hårdnat. Bolaget har under året bildat dotterbolag i Norge, Danmark och Finland för att möjliggöra ökade affärsvolymmer.

Telge Återvinning

Telge Återvinning har fortsatt utbyggnaden av fastighetsnära insamling, med 550 nya kunder som resultat 2013. Mängden gröna påsar som sorterats i den optiska anläggningen har ökat med 9 procent under året. Bolagets resultat uppgår till 21,1 mkr (11,0 mkr).

Telge Hovsjö

Telge Hovsjö har under året jobbat med organisationen för att systematiskt sänka kostnaderna för reparationer/renoveringar av badrum. Boende har utbildats till portvakter. Hovsjö Hub som ska vara navet i Hovsjö har sjösatts. Allt för att skapa ett attraktivare Hovsjö. Bolaget gör även i år en förlust -16,0 mkr (-1,5 mkr).

Telge Inköp

Telge Inköp har ökat försäljningen till externa kunder under året, samt vunnit en juridisk tvist vilket bidragit till att resultatet uppgår till 4,7 mkr (4,8 mkr)

Telge Brandalsund

Telge Brandalsund överläts under året av Telge AB till Telge Fastigheter i syfte att utnyttja den kompetens som finns hos Telge Fastigheter angående exploatering och försäljning av fastigheter.

Telge Almnäs

Telge Almnäs har under 2013 varit vilande. Södertälje Kommun har övertagit exploateringsplanerna.

Telge Tillväxt

Under året har Telge Tillväxts affär utvecklats ytterligare och sedan starten 2011 har 454 ungdomar funnits med i verksamheten. Under 2013 har bolaget haft ungdomar uthyrda i 45 olika bolag. Många (75%) har gått vidare i anställning eller till studier. Resultatet blev för året förlust -0,9 mkr (-2,9 mkr).

Miljöinformation

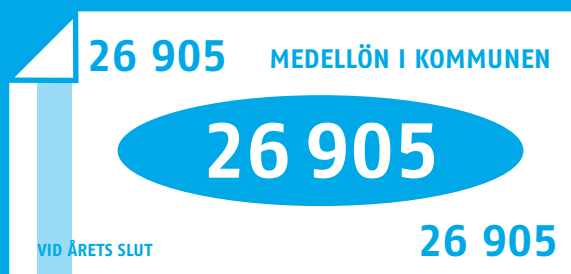
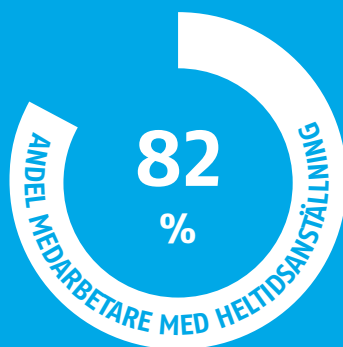
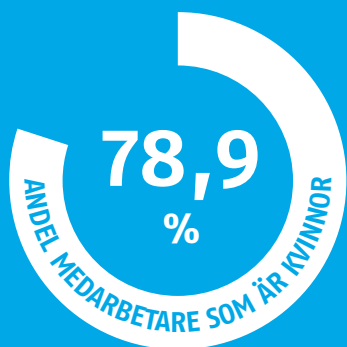
Moderbolaget Södertälje Kommuns Förvaltnings AB bedriver inte någon verksamhet som omfattas av miljö-tillstånd. Av dotterbolagen i Södertälje Kommuns Förvaltnings AB koncernen bedriver Telge Nät AB, Södertälje Hamn AB och Telge Återvinning AB verksamhet som omfattas av miljö-tillstånd. Detta framgår av respektive bolags årsredovisning.

FÖRVÄNTNINGAR PÅ DEN FRAMTIDA UTVECKLINGEN

I sin roll som ägarens beslutande organ har kommunfullmäktige utfärdat ägardirektiv för de kommande åren. (Direktiven ingår i kommunens Mål och budget som finns att hämta på kommunens webbplats). Direktivens inriktning är oförändrad på de flesta punkter. Nytt för i år är att koncernens nettoskuld per invånare ska minska.

Under 2014 kommer de försäljningar som påbörjades under 2013 att fullföljas. Även fast det finns behov av renovering, tillbyggnad och nya lokaler för kommunal verksamhet, samt nya bostäder så planeras amortering av låneskulden under 2014.

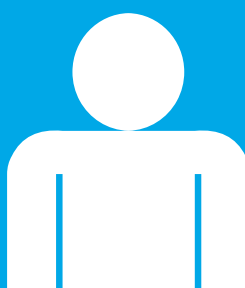
Under 2012 påbörjades en bolagsutredning för att se över styrningen av den kommunala bolagskoncernen. Arbetet med detta kommer att slutföras under 2014 och kan komma att leda till förändringar för koncernen. Fokus kommer att läggas på kärnverksamheten i syfte att konsolidera koncernen för att bidra till ett attraktivt Södertälje och bra och kostnadseffektiva tjänster till Södertäljeborna. ■

5 659

Antal medarbetare i kommunen,
Räknat i årsarbetare: 5 368 st.

93,3 %
KVINNORNAS MEDIANLÖN
I FÖRHÅLLANDE TILL MÄNNENS

45
MEDELÅLDERN
FÖR ANSTÄLLDA
I KOMMUNEN

Total sjukfrånvaro i procent av arbetstiden
varav 46,3 procent är långtidssjukfrånvaro.

83 PROCENT AV MEDARBETARNA
ANSER ATT KOMMUNEN ERBJUDER
ATTRAKTIVA ARBETSPLATSER

Kommunen som arbetsgivare

PERSONALSTRUKTUR

Den 31 december 2013 hade Södertälje kommun 5 659 månadsavlönade medarbetare. Omräknat till årsarbetare motsvarade det 5 368. Under årets månader varierar antalet anställda, men vid årets slut var personalvolymen mindre än 2012. Av de månadsavlönade medarbetarna i kommunen är 90 procent tillsvidareanställda.

Mellan 2012 och 2013 har alla kontor utom samhällsbyggnadskontoret minskat i antal årsarbetare. Sammantaget i kommunen är minskningen 141 årsarbetare. Denna minskning beror till stor del på det anställningsstopp som rått för administrativ personal, specialister och chefer, samt på den besparing kring administrativ personal som gjorts. De procentuellt största minskningarna har skett inom arbetslivskontoret och kommunstyrelsens kontor.

Andelen heltidsanställda den 31 december var 82 procent, vilket är en marginell minskning jämfört med 2012. Minskningen beror till viss del på de stora omställningsarbeten som pågått under året. Andelen heltidsanställda varierar mycket mellan olika yrkesgrupper. Lägst är den bland måltidspersonalen i mottagningssköken där verksamheten pågår endast en begränsad del av dagen. Andelen heltidsanställda män är 8 procentenheter högre än andelen heltidsanställda kvinnor. Detta är en ökning jämfört med föregående år.

Totalt bland kommunens medarbetare är andelen kvinnor 78,9 procent och andelen män 21,1 procent. Andelen kvinnor bland kommunens chefer är 73 procent, vilket ur jämställdhetssynpunkt är bra då det i stor utsträckning speglar könsfördelningen bland kommunens medarbetare totalt.

▶ [Se diagram 1](#)

Antalet medarbetare har minskat i alla åldersgrupper utom i den yngsta gruppen upp till 29 år. Medelåldern bland medarbetarna är något högre än föregående år, 45 år. Bland kommuninvånarna är medelåldern 39 år.

Andelen medarbetare med utländsk bakgrund är 37 procent. I åldersgruppen över 66 år är andelen med

utländsk bakgrund 15,7 procent. Den ökar successivt ju yngre medarbetarna är för att som högst utgöra 43,5 procent i åldersgruppen 30–39 år. I åldersgruppen 20–29 år är andelen något lägre. Utav medarbetarna med utländsk bakgrund kommer 18 procent från Norden (utom Sverige), 26 procent från övriga Europa och 56 procent från övriga världen. Av kommunens chefer har 18 procent utländsk bakgrund. Bland kommuninvånarna är andelen med utländsk bakgrund 47,7 procent.

Timanställda

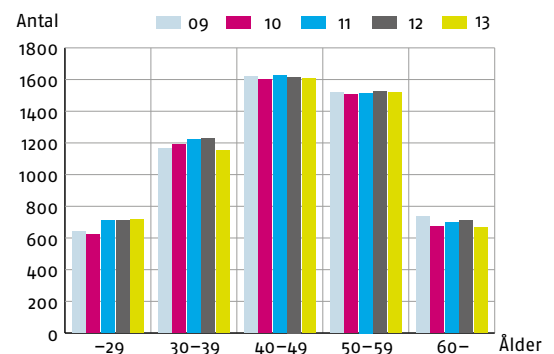
Under 2013 utfördes arbetstimmar motsvarande 468 årsarbetare av timanställd personal. Detta är en ökning jämfört med 2012 med 48 årsarbetare. Den största ökningen står social- och omsorgskontoret för och ökningen kan kopplas till införandet av Heltidsavalet 2013 där långt fler timavlönade har använts än tidigare.

Övertid och mertid

Den ordinarie personalen har arbetat ca 63 600 timmar övertid och mertid under 2013. Detta motsvarar ca 31 årsarbetare.

Under året har ca 15 miljoner kronor betalats ut i ersättning för övertid och mertid. Detta är en markant ökning jämfört med tidigare år och beror till stor del på att medarbetare, inom Heltidsavalet 2013, under året har haft möjlighet att ta ut den konverterade tid de tjänat in i föregående avtal i pengar. Detta uttag har bokförts på resursen för övertid och mertid.

1. Åldersfördelning medarbetare 2009–2013

AV ALLA MEDARBETARE I SÖDERTÄLJE KOMMUN HAR 82 PROCENT EN HELTIDSANSTÄLLNING”

Införandet av avtal om årsarbetstid 2001 har lett till minskat uttag av övertid och mertid fram till 2011, därefter har uttaget ökat.

Personalkostnader

Under året var personalkostnaderna totalt 2 721 mkr, vilket innebär en ökning med ca 1 procent från föregående år. I personalkostnaderna ingår förutom lönekostnader utgifter för rekrytering, personalutbildning, personalbefrämjande åtgärder, avgångsförmåner och företagshälsovård. Personalkostnadernas andel av de totala kostnaderna var 42,9 procent.

Lönekostnader

De rena lönekostnadernas andel av de totala kostnaderna under året var 29,9 procent. Lönekostnaderna i sin helhet har ökat med 0,8 procent. Att kostnaden inte ökat mer beror på det minskade antalet anställda under året, bland annat till följd av anställningsstopp och besparingar på administrativ personal.

Medellöneökningen för tillsvidareanställd personal i samband med löneöversyn 2013 var 2,46 procent. Efter

genomförd löneöversyn var medianlönen för kvinnor 25 800 kr och för män 27 500 kr. Kvinnor tjänade därmed 93,8 procent av männens lön, en minskning med 0,1 procentenhet jämfört med 2012. Vid årets slut hade den procentuella skillnaden ökat och kvinnors medianlön motsvarade då 93,3 procent av männens. Som mått på eventuell lönediskriminering ligger förändringen inom felmarginalen, eftersom siffran även påverkas av strukturella förändringar av kommunens personal, som till exempel fördelning mellan olika yrkesgrupper, utbildningsnivå och ålder.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i kommunen varierar mycket mellan olika verksamheter. Vård- och omsorgsverksamhet har i regel högre sjukfrånvaro än till exempel grund- och gymnasieskola och administration. Totalt sett har sjukfrånvaron i kommunen ökat från 6,4 procent till 7,1 procent under 2013. Den högsta sjukfrånvaron i yrkesgrupper som omfattar fler än 55 personer har vårdbiträden inom äldreomsorgen, 11,17 procent, personliga assistenter, 10,92 procent, undersköterskor äldreomsorg, 9,45 procent, barnskötare, 9,44 procent och fritidspedagoger, 8,92 procent.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid

Ålder	2009	2010	2011	2012	2013
T.o.m. 29 år	6,7	7,0	6,5	7,1	7,6
30–49 år	5,5	6,0	5,5	5,7	6,6
50 år och mer	6,2	6,5	6,5	7,0	7,6
Samtliga	5,9	6,3	6,0	6,4	7,1
Kvinnor	6,4	6,8	6,6	6,9	7,8
Män	4,0	4,5	3,9	4,5	4,8
Långtidssjukfrånvaro*	60,8	45,7	44,6	42,4	46,3

*1 % av totala sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron bland de unga medarbetarna, upp till 29 år, är fortsatt mycket hög under 2013, 7,6 procent. Medarbetarna över 50 år var sjuka i lika hög utsträckning.

Korttidssjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron i kommunen var 38,09 procent och detta är en minskning från 2012 med 1,07 procentenheter. Långtidssjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron ökade under 2013. Det var för första gången sedan 2009. För andra året i rad har också antalet långtidssjuka personer ökat, från 143 vid årets slut 2012 till 158 vid slutet av 2013. I gruppen långtidssjuka ingår personer som är sjuka både på heltid och på deltid.

Sammantaget tyder utvecklingen på att de som tidigare var korttidssjukfrånvarande nu har gått in i längre sjukskrivningar.

► [Se diagram 2](#)

Kostnaden för sjukfrånvaron har fortsatt att öka och uppgick under 2013 till 32 512 tkr exklusive PO, varav kostnaden för korttidssjukfrånvaron, upp till 14 dagar, uppgick till 28 752 tkr exklusive PO.

Attraktiv arbetsgivare

Målet i kommunen är att andelen medarbetare som anser att Södertälje kommun erbjuder attraktiva arbetsplatser ska öka. Detta mäts genom frågor i en personalenkät.

Andelen medarbetare som upplever att Södertälje kommun är en attraktiv arbetsgivare är, liksom föregående år, 82 procent. Andelen chefer med samma uppfattning är 92 procent, vilket är en minskning med 1 procentenhet från 2012. Totalt i kommunen, bland alla anställda, ansåg 83 procent att kommunen är en attraktiv arbetsgivare. Det totala resultatet är oförändrat jämfört med 2012.

De två frågor där svaren är mest positiva är "Jag kan påverka arbetet inom min arbetsgrupp" och "Jag känner arbetsglädje på min arbetsplats".

HÄNT UNDER ÅRET

Utifrån den ökande sjukfrånvaron 2013 startades ett projekt med de enheter som hade en sjukfrånvaro på över 8 procent i april 2013. Projektet startade med en enkät till cheferna på dessa enheter och svaren låg till grund för det fortsatta arbetet. Flertalet aktiviteter för dessa chefer har ägt rum under 2013, med syfte att minska sjukfrånvaron. Arbetet fortsätter under 2014.

Efter en översyn av hela samverkanssystemet i kommunen tecknades ett nytt samverkansavtal 2012. Under 2013 har alla samverkansgrupper bjudits in till partsgemensamma utbildningar i det nya avtalets tillämpning.

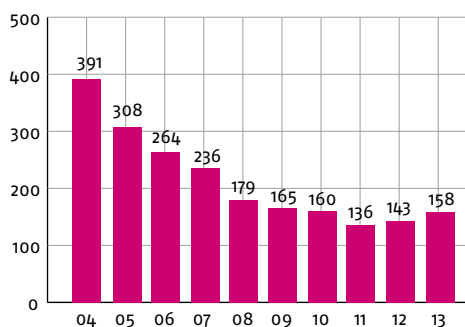
Heltidsavtalet 2013 infördes i kommunens äldreomsorgs- och omsorgsboenden. Det nya avtalet innehåller färre avsteg från kollektivavtalet AB än det tidigare avtalet. Tillämpningen av avtalet följs upp efter ett år.

Under 2013 har chefsintroduktion och chefsutbildningar genomförts samt ett utvecklingsprogram för blivande ledare, mentorsprogram och utvecklingsgrupper har genomförts.

PERSONAL I KOMMUNKONCERNEN

I kommunkoncernen uppgick antalet årsarbetare till 6 143 år 2013, fördelat på 74 procent kvinnor och 26 procent män. Andelen män i bolagen utgör 60 procent av personalen medan det i kommunen var 21 procent. ■

2. Antal långtidssjuka (>59 dagar)

Växthuset – ständiga förbättringar i Södertälje kommun

Målstyrningstavlan – ett centralt verktyg i förbättringsarbetet.

VÄXTHUSPRINCIPERNA tillsammans med kommunens värdegrund är kommunens strategi för hur alla medarbetare ska utveckla processer och arbetssätt för att tillgodose behoven och kunna ge bra service.

Förändringsarbetet under 2013

En ny modell för att dela målen håller på att utarbetas för att knyta ihop den strategiska styrningen med det processinriktade förbättringsarbetet i alla arbetsgrupper. Arbetet bygger på alla medarbetares delaktighet och kunskaper. Varje arbetsgrupp är expert på sitt arbete. Därför har de mandat att utforma egna förslag på lösningar och mätningar för att nå sina mål. I den processen skapas engagemang och förbättringsarbete som bidrar till uppfyllelsen av kommunens mål.

Alla ledningsgrupper och arbetsgrupper organiseras i förbättringsgrupper. Strategin är att samla grupperna kring resultaten, få en struktur för att kunna utveckla kvalitet och effektivitet i önskad riktning samtidigt som medarbetarna växer.

Engagemang, kontroll och inflytande bidrar till att arbetet känns meningsfullt. Därigenom ökar också kvalitet och effektivitet samtidigt som medarbetarna växer i sitt arbete.

Ansvar för att driva utvecklingen av växthuset ligger på respektive kontorschef, som vid behov får konsultativt stöd från kommunstyrelsens kontor. Utvecklingsarbetet ska månatligen rapporteras till stadsdirektören och följas upp i kontorens managementrapporter.

Fortsättningen under 2014

Under 2014 är ambitionen att det ska finnas en kommungemensam struktur med metoder och uppföljning för en tydlig koppling mellan de övergripande målen och det ständiga förbättringsarbetet ute i arbetslagen. Inom kommunens social- och omsorgskontor som omfattar individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och verksamhet för personer med funktionshinder pågår detta arbete i organiserad form. Ambitionen är att den struktur som praktiskt prövas inom social- och omsorgskontoret ska kunna överföras till andra kontor.

Kommunförvaltningens ledningsgrupp, där förvaltningens kontorschefer ingår, kommer att följa utvecklingen av framdriften för hela kommunen utifrån ett antal strategiska måttal. Dessa måttal ska ha en koppling till underordnade nivåers måttal som nu håller på att tas fram. Det ska finnas en tydlig koppling mellan alla nivåer i organisationen så att alla delar stödjer helheten. ■

”DEN STRUKTUR SOM
PRAKTISKT PRÖVAS INOM
SOCIAL- OCH OMSORGSKONTORET
SKA KUNNA ÖVERFÖRAS
TILL ANDRA KONTOR

Framtida utveckling – några viktiga frågor

SÖDERTÄLJE KOMMUN står inför stora utmaningar.

För att klara en god ekonomisk hushållning i framtiden är det flera faktorer som måste falla på plats.

De budgeterade resultaten måste nå en utvecklande nivå

Kommunernas ekonomi är konjunkturkänslig genom att skatteintäkterna i grunden bygger på sysselsättningen i landet. För att undvika krav på att tvärbromsa vid sämre tider bör kommunen åstadkomma ett överskott under goda tider som kan användas till att fortsatt utveckla verksamheten även under sämre tider.

Genom att skapa ett överskott i kommunens totala verksamhet skapas förutsättningar för att:

- Göra nyinvesteringar utöver rena reinvesteringar.
- Öka handlingsutrymmet och ge förutsättningar för en långsiktig planering.

Kommunallag för framtiden

Det är inte bara de erfarenheter vi haft efter LOV som gör att vi måste satsa mer på att förbättra arbetet med uppföljning och kontroll av privata utförare.

En lagrådsremiss grundad på ett delbetänkande från Utredningen om en kommunallag för framtiden, innehåller bland annat dessa punkter, och föreslås börja gälla från 1 januari 2015:

- En skärpt skyldighet för kommuner att kontrollera och följa upp verksamhet som bedrivs av privata utförare.
- En skyldighet för fullmäktige att för varje mandatperiod anta ett program med övergripande mål och riktlinjer för de kommunala angelägenheter som lämnas över till privata utförare.

Flyktningmottagningen åter på Iraknivåer

Södertälje har påverkats starkt av konflikten i Syrien. Sedan 2012 har 1 721 flyktingar varav 1 360 från Syrien sökt sig till Södertälje kommun. Under 2013 tog

- Södertälje kommun tog emot 36 procent av samtliga syriska flyktingar i länet
- Södertälje kommun tog emot 9,1 procent av samtliga syriska flyktingar i riket

Södertäljes stora mottagande är unikt. Detta bekräftas av att Södertälje drar till sig ett medialt intresse från olika länder såsom Portugal, Frankrike, Tyskland och Danmark. Södertälje kommun har ett högre mottagande sett till antalet invånare jämfört med storstadskommuner som Stockholm och Göteborg.

Det stora antalet nyanlända medför utmaningar inom flera områden nämligen; arbete, bostad och utbildning. Det tar i genomsnitt 7 år för en nyanländ att nå arbetsmarknaden. I Södertälje hamnar den nyanlända alltför ofta i en situation av arbetslöshet och trångboddhet. Ett fåtal skolor tar emot ett stort antal elever från Syrien vilket ställer höga krav på den pedagogiska verksamheten, inte minst resursmässigt.

Södertälje kan inte ensamt lösa de problem som kommunen står inför. Södertälje har därför under 2013 arbetat aktivt med att påverka strategiska viktiga organisationer och beslutsfattare. SKL presenterade i juni 2013 ett 35-punktsprogram för en hållbar integration där Södertälje kommun har varit en mycket aktiv part. Några av SKL:s förslag fanns med i regeringens höstbudget 2014. Under 2014 kommer kommunen aktivt att driva frågan om vikten av att den nyanlända får ett ordnat/godkänt boende.

Den höga arbetslösheten i Södertälje måste minska

Det stora antalet nyanlända med en svag koppling till arbetsmarknaden cementerar den redan höga arbetslösheten. Cirka 75 procent av de arbetslösa är utrikes födda.

I december 2013 var arbetslösheten i kommunen 14,2 procent (inklusive personer i åtgärder), att jämföra med 8,6 procent för hela riket.

Kommunstyrelsen beslutade i december 2013 att uppdraga åt stadsdirektören att utvärdera de större arbetsmarknadsinsatserna samt återkomma med ett åtgärdsförslag att minska ungdomsarbetslösheten. Det ingår även i uppdraget att ta del av hur andra kommuner arbetar med arbetsmarknadsfrågor. En utvärdering kommer att ske under våren 2014.

Inför kommande år är det framförallt tre faktorer som är de stora riskerna i kommunens ekonomi:

- Kriget i Syrien innebär utmaningar för Södertälje. Kommunen befarar arbetslöshet och en förvärrad trångboddhetssituation som följd.
- Svårigheterna att få arbete för Södertäljes växande befolkning. Fler arbetstillfällen behövs i Södertälje, men Södertäljeborna måste även i ännu högre utsträckning än tidigare utnyttja hela regionens arbetsmarknad. Stockholms arbetsmarknad är mycket stark.
- Kostnaderna för försörjningsstöd har minskat under 2013. Trots den positiva utvecklingen är kommunens försörjningsstöd mycket högt och förbättringsarbetet behöver fortsätta.

Resultaten i grundskolan har förbättrats

Måluppfyllelsen har ökat när det gäller verksamhetens pedagogiska resultat. Fler barn når målen i förskolan, meritvärdet i grundskolan ökar och andelen elever som lämnar gymnasiet med högskolebehörighet ökar. Det är en positiv utveckling men måluppfyllelsen behöver förbättras inom samtliga verksamhetsformer, framför allt inom grundskola och gymnasium. Det kommer därmed vara en fortsatt utmaning att höja kvaliteten och förbättra resultaten inte minst för att eleverna ska få bättre möjligheter när de kommer ut på arbetsmarknaden.

Näringslivet utvecklas

Näringslivet i Södertälje utvecklas positivt och tillväxten vad avser såväl konkurrenskraft som antal företag är hög. Konkurrensen är dock stor i den växande storstadsregionen och kommunen satsar nu för ökad tillväxt i Södertälje genom ett antal insatser för ett stärkt näringsliv. Dels förbättrar kommunen sina egna rutiner, service och bemötande i syfte att underlätta för företagen. Ett Kontaktcenter inrättas för att skapa enkla kontaktvägar. En utökad satsning på etableringar, såväl ny- som ometableringar påbörjas under 2014.

Södertälje City i samverkan

Ett omfattande och långsiktigt arbete att utveckla stadskärnan och därmed stärka Södertäljes attraktionskraft inleds tillsammans med fastighetsägare och näringsidkare. Projektet "Södertälje city – i samverkan" sjuösattes under början av 2014. Projektet ska ta ett helhetsgrepp kring stadskärnans utveckling och omfattar såväl den fysiska miljön som de

mjuka frågorna, det vill säga stadens liv och innehåll. Arbetet innebär att i process- och projektform utveckla staden steg för steg. Att utveckla en stadskärna är en komplex fråga som en kommun inte kan göra ensam. Genom att målmedvetet utveckla och stärka samverkansformerna mellan både offentliga och privata intressen ska kommunen lyfta, utveckla och skapa möjligheter för ett levande centrum och framförallt att få fler att välja Södertälje oavsett om det gäller boendeplats, arbetsplats eller etablering.

Inom fyra identifierade utvecklingsområden; stadens liv och innehåll, förnyelse i stadskärnan, förnyelse av Slussholmen och kanalen samt stadens hållbara kommunikationer kommer ett flertal delprojekt påbörjas och genomföras de kommande åren.

Stabilisera skuldnivån

Under 2013 gjordes en uppföljning av föregående års kreditbedömning av Standard & Poor's och Södertälje kommun bibehöll betyget AA+, vilket är det näst högsta betyget. Det innebär att möjligheterna att låna pengar till en lägre kostnad kvarstår.

Bedömningen från Standard & Poor's kan dock komma att förändras om inte Södertälje kommun uppfyller de förväntningar som satts upp. Förväntningarna är bland annat att man kan uppvisa stabila resultatnivåer över den kommande planeringsperioden 2014–2016 och att kommunens skuldnivå kommer att stabiliseras. Kommunen har ett nytt finansiellt mål som är att nettokoncernskulden per invånare över tiden ska minska. Huruvida stabila resultatnivåer kommer att uppnås påverkas också av flera andra faktorer. Exempelvis hur Södertäljes befolkning kommer i arbete och hur väl anpassningar sker i volym och kvalitet i kommunens verksamheter. ■

02

FOTO: SARA KILBANDS PRODUKTION

SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET I NÄMNDERNA

Utbildning	64
Arbete och försörjning	68
Omsorg om barn, ungdomar och vuxna	72
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	74
Äldreomsorg	76
Kultur och fritid	78
Miljö	82
Samhällsbyggnad och offentlig miljö	84

Utbildning

FOTO: SAM MURRAYS PRODUKTION

Verksamhetstal	2011	2012	2013
Nettokostnad (mkr)	1 767,6	1 859,8	
<i>Boende barn/elever per 15 okt, SCB</i>			
Förskola/DBV	4 718	4 998	5 099
Skolbarnsomsorg (SB0)	3 878	4 176	4 454
Förskoleklass	1 046	1 067	1 115
Grundskolan	9 045	9 380	9 670
Gymnasieskolan	3 880	3 707	3 394
Grundskoleklass	153	152	137
Gymnasieskoleklass	84	88	85
Servicegrad förskola 1–5 år	84 %	87 %	86 %
Servicegrad SB0, 6–9 år	75 %	75 %	75 %
Servicegrad SB0, 10–12 år	23 %	26 %	34 %

EKONOMISK ANALYS

Allt fler barn i förskolan

► [Se diagram 1](#)

Nettokostnaden och barnantalet har fortsatt att öka under perioden 2011–2013. Nettokostnaden för förskolan som verksamhetsområde har ökat med nästan 15 procent samtidigt som antalet barn under samma tvåårsperiod

ökat med ca 7 procent. Ökningen av nettokostnaderna beror, utöver löneökningar, på att antalet barn i verksamheten ökar. Det har inneburit en utbyggnad av förskolverksamhetens lokaler, vilket har ökat lokalkostnaderna kraftigt. Även kostnaderna för personal, måltider och pedagogiskt material har ökat.

Kostnaderna inom förskolan kommer att öka även kommande år. Det finns fortfarande ett ökande behov av förskoleplatser.

Antalet elever ökar i grundskolan

► [Se diagram 2](#)

Under 2011–2013 har nettokostnaden ökat med 11 procent och antalet elever har ökat med 6 procent. Del av nettokostnadsökningen beror på den satsning med 50 mkr som beslutades inför 2011 för att förbättra resultaten och öka måluppfyllelsen i grundskolan. Personalkostnaden har ökat med 12 procent under perioden. Den största ökningen, 8,7 procent, avser ökade kostnader 2012. Ökningen beror dels på ovan beskrivna satsning, dels på löneökningar. För 2013 avser ökningen i stort sett löneökningar. Även

lokalkostnaderna har ökat med 12 procent under samma period. Ökningen av lokalkostnaderna beror på ny- och tillbyggnation av skolor för att inrymma elevökningen. Kostnaderna för avskrivningar och ränta för investeringar i inventarier har också ökat kraftigt under perioden främst på det ökande antalet elever som medfört en lokalutbyggnad. Under de kommande åren beräknas antalet elever fortsätta att öka, vilket kommer att innebära ytterligare ökade lokalkostnader.

Antalet elever, både i de kommunala skolorna och i friskolorna har ökat. Antalet nyanlända elever har ökat kraftigt under 2011–2013. Antalet nyanlända elever 2013 har ökat med 19 procent jämfört med 2011. I genomsnitt var det 603 nyanlända elever i skolorna under 2013.

Även antalet barn inom skolbarnsomsorgen har ökat. Jämfört med 2011 finns 18 procent fler barn inskrivna i fritidshem och fritidsklubbar.

Antalet elever i gymnasieskolan minskar

▶ Se diagram 3

Nettokostnaden har ökat med en procent mellan 2011 och 2013. Under 2013 har kostnaden minskat med 2 procent. Antalet elever i gymnasieåldern har under samma period minskat med 8 procent eller 321 elever.

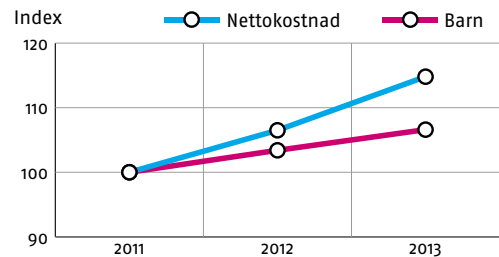
Kostnaderna för gymnasieskolan har nu börjat minska eftersom antalet elever minskar. Antalet gymnasieskolor i Södertälje kommun har under året minskats från fem till fyra enheter för att anpassa antalet gymnasieplatser till efterfrågan. Utöver att antalet elever i gymnasieåldern minskar har också andelen elever som väljer fristående gymnasieskolor eller skolor i andra kommuner ökat.

Behovsnivåerna ökar inom särskolan

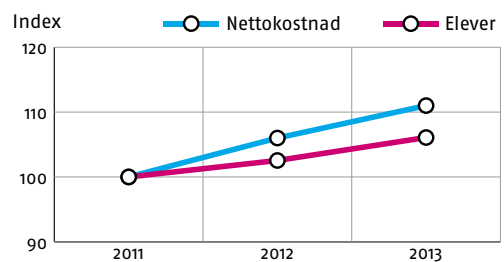
▶ Se diagram 4

Nettokostnaden för den obligatoriska särskolan, gymnasiesärskolan och särsvux har mellan 2011 och 2013 ökat med 5 procent samtidigt som antalet elever är i stort sett oförändrat. Kostnadsökningen beror i huvudsak på lärarnas löneökningar under perioden.

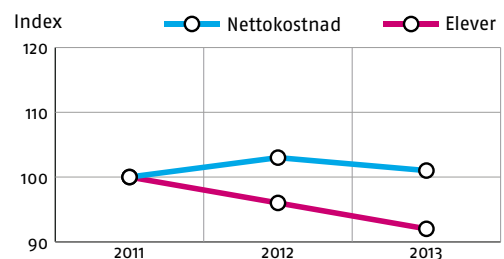
1. Förskolan

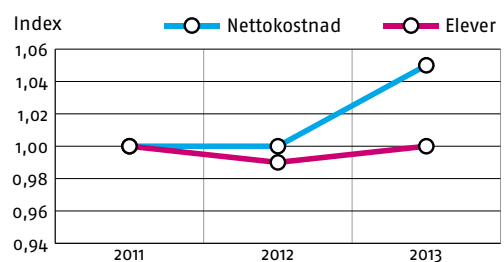
2. Grundskolan

3. Gymnasieskolan

4. Särskolan

MÅL OCH INRIKTNING

Fullmäktige har uttryckt att "resultaten i förskolan och skolan ska förbättras". I uppföljningen baseras bedömningen på ett antal utvalda faktorer från utbildningsnämndens kommunövergripande plan för systematiskt kvalitetsarbete.

Förskolan

I förskolan följs varje barns lärande och utveckling upp utifrån förskolans prioriterade kunskapsområden språk-utveckling, lek och samspel, matematik samt naturvetenskap och teknik. Samtliga resultat har blivit bättre. Närmare 90 procent av barnen når målen för språkutveckling, lek och samspel och matematik. Inom området naturvetenskap och teknik är siffran något lägre. En jämförelse av resultaten indikerar att förskolan behöver fokusera på det kunskapsområdet.

Grundskolan

Elever i årskurs 9, meritvärde, alla kommunala skolor

	Alla	Flickor	Pojkar
2011	192	202	184
2012	198	211	184
2013	199	210	188

Meritvärdet har förbättrats för tredje året i rad. Läsåret 2012/2013 var meritvärdet i de kommunala skolorna 199. Det ska jämföras med siffran 198 läsåret 2011/2012. Förbättringen är liten, men ändå positiv med tanke på att det under läsåret 2012/2013 infördes ett nytt betygssystem. Tidigare erfarenheter visar att resultaten generellt brukar gå ner när man gör förändringar i betygssystemet. Det är stor skillnad på meritvärde mellan pojkar och flickor. Pojkarnas meritvärde är dock bättre läsåret 2012/2013 jämfört med läsåret 2011/2012. Resultaten visar att grundskolan behöver vidta åtgärder för att förbättra pojkarnas måluppfyllelse.

Behörighet gymnasiet.

Andel behöriga för högskoleförberedande program

	Totalt	Flickor	Pojkar
2012	74,8	75,8	73,7
2013	75,9	78,1	73,8

Andel behöriga för yrkesprogram

	Totalt	Flickor	Pojkar
2012	76,1	76,9	75,3
2013	78,5	80,2	76,9

Gymnasiebehörigheten har ökat något. En dryg femtedel lämnar dock grundskolan utan behörighet för gymnasiet. Det är en fortsatt hög siffra. Fortsatta åtgärder behövs för att stärka förutsättningarna för de elever som har svårast att nå målen.

Andel elever med betyg i samtliga ämnen, alla kommunala skolor

	Alla	Flickor	Pojkar
2011	66 %	67 %	65 %
2012	68 %	69 %	67 %
2013	66 %	69 %	64 %

Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat är fortsatt stor. Andelen pojkar med betyg i minst 16 ämnen minskar till och med något.

Gymnasieskolan – högskolebehörighet

	2012	2013
Högskolebehörighet av alla	68%	74%

Meritvärde

	2010	2011	2012	2013
Meritvärde	13,41	13,59	13,64	13,48

I gymnasiet är resultatförändringarna små. Medelvärde har förändrats marginellt. En positiv resultatförändring är att andelen elever som lämnar gymnasiet med behörighet för högskolestudier ökar, läsåret 2012/2013 var siffran 74 procent. Föregående läsår var siffran 68 procent.

HÄNDELSE AV BETYDELSE

Under de senaste två åren har ett intensivt arbete pågått för att säkra att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete i alla verksamheter och att verksamheten följs upp löpande. Utifrån uppföljningen säkras att rätt åtgärder sätts in för att öka måluppfyllelsen.

Under 2013 har många satsningar genomförts i verksamheterna, framförallt i grundskolan. Utvecklingslärare har införts, som arbetar med att stödja lärare och arbetslag i klassrummen. Vidare har flera samarbeten startat med universitet för att utvärdera, utveckla och stödja lärare och rektorer. En matematikutvecklare har anställts som genom

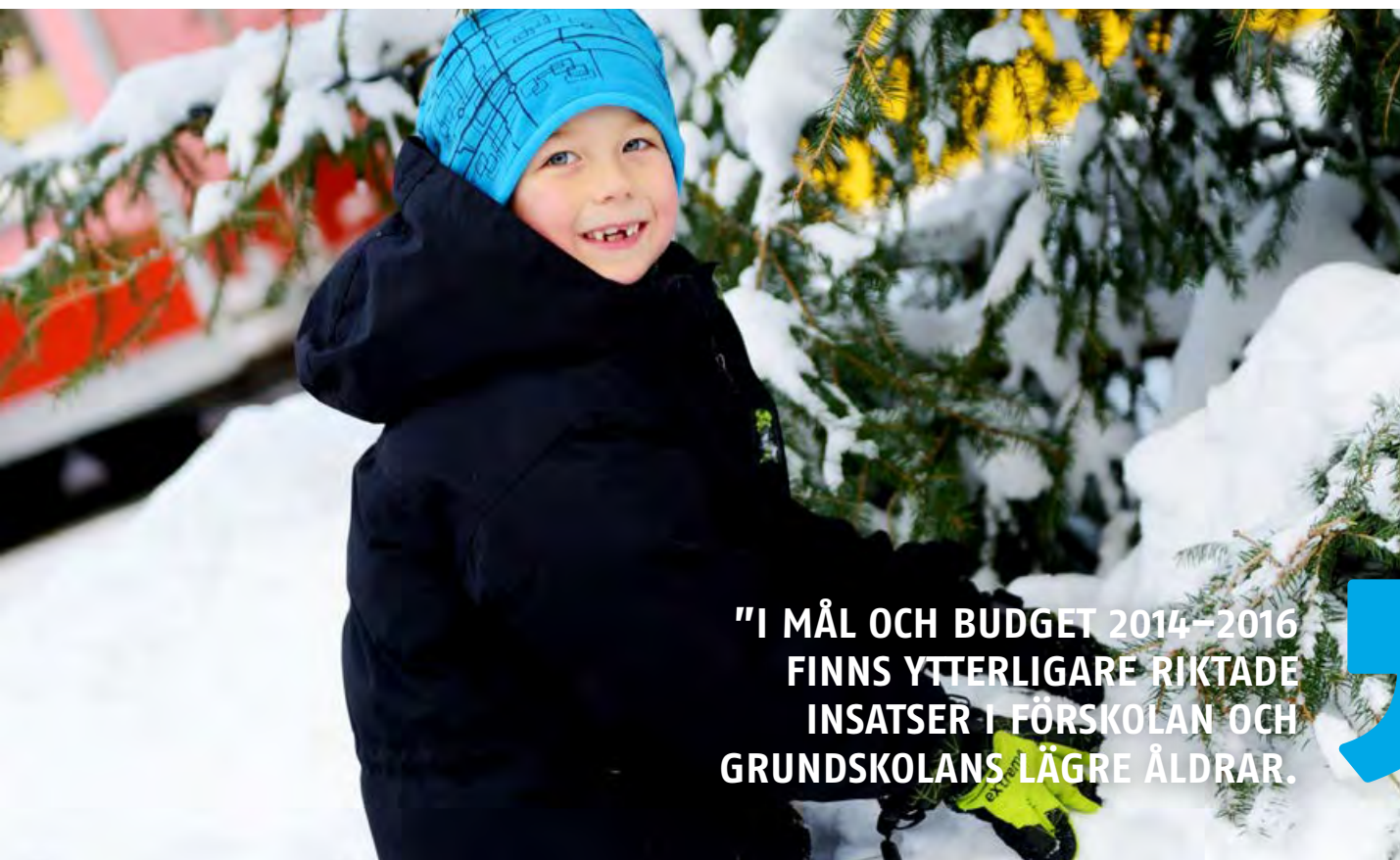

FOTO: SAN MARIANO PRODUCTIONS

”I MÅL OCH BUDGET 2014–2016 FINNS YTTERLIGARE RIKTADE INSATSER I FÖRSKOLAN OCH GRUNDSKOLANS LÄGRE ÅLDRAR.

den statliga satsningen matematiklyftet arbetar med att förbättra undervisningen i matematik. Dessa satsningar fortsätter och utvecklas även kommande år. Vidare har en statlig satsning kunnat ge skickliga lärare uppdraget som förstelärare och därmed kunnat höja deras löner. Det finns för närvarande 40 förstelärartjänster. Från och med hösten finns möjlighet att anställa 116 förstelärare i grundskola och gymnasiet, vilket ger ytterligare möjlighet till att öka kvaliteten i undervisningen.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Stora delar av utbildningsnämndens verksamhet har växt under flera år. Antal barn i förskolan och elever i grundskolan har ökat successivt och ökningen ser ut att fortsätta. Antalet nyanlända barn och elever ser också ut att öka även under 2014. Den ökande verksamheten med många nyanlända elever ställer höga krav på verksamheten. Den pedagogiska verksamheten måste ha en mycket hög kvalitet pedagogiskt för att kunna möta alla barn utifrån deras förutsättningar och behov. Verksamheten måste också ha en stor beredskap i form av anpassning och utökning av lokaler.

Arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet ska under de kommande åren fortsätta. Den positiva utvecklingen av resultaten i form av en ökad måluppfyllelse ska ytterligare förbättras. Satsningen på utvecklingslärare, samverkan med forskning och universitet samt förstelärare fortsätter och utvecklas även kommande år. I Mål och budget 2014–2016 finns ytterligare riktade insatser i förskolan och grundskolans lägre åldrar. Denna satsning innehåller bland annat utvecklingslärare (pedagogistor) och möjlighet till att ha uppdrag för skickliga förskollärare (motsvarande förstelärare) inom förskolan, särskilda utvecklingslärare inom grundskolan för förskoleklass till årskurs tre.

Arbetet med att anpassa gymnasieskolornas verksamhet och bemanning till det minskande elevunderlaget ska fortsätta. Samtidigt ska skolorna förstärka sina profiler och utveckla sin verksamhet. För att ytterligare effektivisera verksamheten har även ett närmare samarbete med vuxenutbildningen påbörjats, vilket ska leda till ett bättre resursutnyttjande under kommande år. ■

Arbete och försörjning

Verksamhetstal	2011	2012	2013
Nettokostnad totalt mkr	428	447,8	376,8
Vuxenutbildning	54,3	62,7	49,4
Arbetsmarknad och försörjning	373,7	385,1	327,4

Vuxenutbildning

Årsplatser kommunal vuxenutbildning	2011	2012	2013
Årsplatser kommunal vuxenutbildning	1 097	1 040	1 043
Antal studerande Yrkehögskola	159	133	84
Antal studerande sfi	2 324	2 411	2 850
Årsplatser särvox	60	66	76

Försörjningsstöd

Antal innevånare som fått försörjningsstöd	2011	2012	2013
Antal innevånare som fått försörjningsstöd	8 073	7 507	6 991
Hjälp tid mån/hushåll	7,45	7,73	7,89

Flyktingverksamhet

Flyktingmottagande antal personer	2011	2012	2013
Flyktingmottagande antal personer	525	625	1 096
Introduktionsersättning hushåll	706	365	140

EKONOMISK ANALYS

Nettokostnaden för hela området arbete och försörjning minskade med cirka 15,9 procent mellan 2012 och 2013. Vuxenutbildningens nettokostnad minskade med cirka 22 procent, medan arbetsmarknad och försörjning minskade med cirka 15 procent.

Vuxenutbildning

Nettokostnaden för vuxenutbildning minskade med 15 procent mellan 2012 och 2013. Den viktigaste faktorn till nettokostnadsminskningen var en kraftig ökning av flyktingintäkter till sfi, vilket medförde att en mindre del av kostnaderna täcktes av nämndbidrag.

Arbetsmarknad och försörjning

Nettokostnadsminskningen för arbete och försörjning beror till stor del på minskade kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd, även kallat försörjningsstöd. Kostnaderna minskade med 5,7 procent jämfört med 2012, vilket beror på minskat inflöde, minskat antal hushåll och striktare riktlinjer. Nettokostnadsminskningen beror även på att verksamheten har fått in 3 mkr mer i intäkter från Migrationsverket för återsökning av statsbidrag jämfört med 2012.

Vidare minskades arbetsmarknadsinsatser finansierade av nämndmedel med cirka 15 mkr under 2013, till förmån för bland annat projekt som delfinansierades av EU-medel.

Introduktionsersättning

Utbetalningarna av introduktionsersättning fortsatte nedåt under året till följd av den stora volymminskningen på introduktionsenheten. Antalet hushåll som erhöll introduktionsersättning under 2013 var cirka 62 procent lägre än 2012. Snittkostnaden per deltagare ökade med cirka 70 tkr/person, vilket berodde på att det var så få deltagare under året samtidigt som enheten fortsatt hade höga kostnader för bland annat lokaler.

I slutet av 2013 avslutades de sista deltagarna ur den kommunala introduktionen och enheten upphörde den sista december 2013.

MÅL OCH INRIKTNING

Vuxenutbildning

Måluppfyllelsen inom vuxenutbildningen för 2013 var varierande. Av studerande inom gymnasiala yrkesutbildningar fick 42 procent jobb inom sitt utbildningsyrke efter avslutade studier medan motsvarande siffra inom yrkeshögskolan var 75 procent. 95 procent av alla sfi-studerande fick godkända betyg medan 69 procent av de studerande inom Komvux teoretiska utbildningar som fullföljde sin utbildning slutade med ett godkänt betyg.

Under året genomfördes den första läns gemensamma studerandeenkäten, vilket möjliggör jämförelser mellan alla länets utbildningsanordnare. Vidare pågår ett arbete att synliggöra det kontinuerliga kvalitetsarbetet.

Arbetsmarknad och försörjning

Antalet Södertäljebor som uppbar försörjningsstöd minskade från 8,4 procent 2012 till 7,7 procent 2013.

Antalet hushåll med långvarigt bidragsberoende, det vill säga de hushåll som har bidrag i mer än tio månader, ökade från 1 561 hushåll i december 2012 till 1 602 hushåll i slutet av 2013. Därmed uppfylls inte målet att antalet hushåll med långvarigt bidragsberoende skulle minska. Dessa resultat indikerar att personer med kortvarigt bidragsberoende i högre takt fått annan försörjning medan de långtidsberoende av försörjningsstöd i snitt erhåller försörjningsstöd under allt längre tid.

Antalet unga vuxna 18–24 år som uppbär försörjningsstöd har minskat under året. I januari 2013 uppgick de till 324 personer och i december 2013 var de 296 personer. Minskningen beror till viss del på att en ny enhet ”unga vuxna” inom försörjningsstöd som enbart arbetar med personer 18–24 år startade i januari.

Målet kring arbetsmarknadsinsatser var att minst 60 procent skulle avslutas till egen försörjning eller till program hos arbetsförmedlingen. Resultatet för målet blev 41 procent. Det svaga resultatet jämfört med målet beror bland annat på att målgruppen står längre ifrån arbetsmarknaden än för några år sedan, är en större målgrupp språksvaga samt har liten eller ingen arbetslivserfarenhet.

Flyktingverksamhet

Andelen deltagare inom den kommunala introduktionen som gick till egen försörjning minskade från 27 till 19 procent mellan 2012 och 2013. Inom verksamheten fanns under 2013 de deltagare kvar som har det svårast att etablera sig på arbetsmarknaden. Detta har lett till att introduktionsresultaten visat på försämrade resultat under de senaste tre åren.

Arbetsförmedlingen tog över etableringsansvaret i december 2010 och de sista deltagarna på introduktionsenheten avslutades i december 2013. Kommunen har dock fortsatt ansvar för sfi och samhällsorientering för flyktingar och invandrare.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Vuxenutbildning

Under året använde sig vuxenutbildningen av 24 utbildningsanordnare som upphandlats i samverkan med sju andra kommuner i Stockholmsregionen.

Vidare började vuxenutbildningen använda sig av en extern aktör för delar av sfi-undervisningen. Numera kan upp till 40 procent av alla sfi-studerande läsa sin sfi hos utbildningsföretaget Iris Hadar. Inom upphandlingen ingår en jobbmodul där studerande parallellt med sina studier ska kunna få en provanställning.

Under hösten ansökte vuxenutbildningen hos statliga Yrkeshögskolemyndigheten om rätten att anordna fyra utbildningar inom bristyrken i regionen.

Arbetsmarknad och försörjning

En ny organisation för försörjningsstöd trädde i kraft i januari 2013. Under hösten 2013 tillsattes en speciell kontrollgrupp, för mer systematisk uppföljning av till exempel inkomstuppgifter och andra tillgångar. I mars 2013 startade ”unga vuxna”, en ny enhet inom försörjningsstöd. Enheten arbetar enbart med personer 18–24 år och träffar ungdomarna minst en gång i månaden för att coacha och stötta dem till egen försörjning.

Riktlinjerna för försörjningsstöd har förtydligats och stramats upp.

Ung i Tälje, en samverkan mellan kommunen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Landstinget startade i slutet av året. Samordningsförbundet är medfinansierat.

En mentortjänst anställdes under hösten inom försörjningsstöd för att arbeta med introduktion och utbildning av nyanställd personal.

Under året har arbetslivskontorets arbetsmarknadsenhet och insatserna stått under en stor omställning och omorganisation. Flera av insatserna har fasats ut och anpassats till det nya uppdraget att fungera som ett komplement till Arbetsförmedlingen i deras uppdrag.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Vuxenutbildning

Osäkerhet råder kring hur stora behoven av vuxenutbildningen kommer vara framöver. Prognoserna om ett högt flyktingmottagande gör att ökat söktryck spås först på sfi men även i förlängningen på grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. Redan under 2013 har söktrycket ökat inom samtliga skolformer och prognosen för 2014 är att ökningen kommer att fortsätta.

Frågan om ett fortsatt deltagande i en gemensam vuxenutbildningsregion, och i vilken omfattning, är oklar och kommer att utredas vidare under 2014.

Arbetsmarknad och försörjning

Ett utvecklingsområde är insatser för personer med långvarigt försörjningsstödsberoende, vilket ofta är personer som bedöms ha stort rehabiliteringsbehov. En analys av de faktiska behoven och att utveckla modeller för stöd för att på sikt nå egen försörjning ska göras under 2014.

Ung i Tälje som startade 2013 ska under 2014 ge bättre förutsättningar att ge unga arbetslösa rätt insatser och stöd.

Ett samverkansavtal har slutits mellan Södertälje kommun och Arbetsförmedlingen. Utgångspunkten är att kommunens insatser ska stödja och komplettera Arbetsförmedlingens insatser i större omfattning. Det kommer att till stor del att innebära att kommunens insatser bör inrikta sig på förberedande insatser såsom arbetsträning, språkutveckling och rehabilitering. Ett steg i denna riktning är satsningen på olika kompetenshöjande insatser såsom satsningen på anställningar med särskilt anställningsstöd, s.k. kompetensanställningar.

Erfarenheterna från kommunens arbetsmarknadsinsatser visar att det finns en relativt stor grupp av personer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden och som inte kan ta del av Arbetsförmedlingens insatser. Ett av de största identifierade hindren är otillräckliga kunskaper i det svenska språket i varierande grad samt behov av rehabiliterande insatser och motiverande insatser.

Under 2014 ska kommunens nuvarande och tidigare arbetsmarknadsinsatser utvärderas. Syftet med detta är att ta fram en strategi för hur kommunen ska jobba med arbetsmarknadsinsatser framöver. ■

FOTO: ANSPHOTOS

Omsorg om barn, ungdomar och vuxna

FOTO: CECILIA MELLBERG

Verksamhetstal	2011	2012	2013
Nettokostnad totalt mkr			
Barn och ungdomsvård	190	191	193
Vuxenvård	61	63	60
<i>Barn och ungdomar</i>			
Antal placerade barn/ ungdomar totalt	217	228	217
<i>Varav</i>			
Antal barn familjehem	110	101	99
Antal barn jourhem	60	82	89
Antal barn institution	47	45	29
Antal vårddygnet totalt	67 164	64 068	66 211
<i>Varav</i>			
Vårddygnet familjehem	43 565	38 744	38 288
Vårddygnet jourhem	9 427	12 911	15 139
Vårddygnet institution	14 172	12 413	12 784
<i>Vuxenvård missbruk</i>			
Antal placerade i familjehem/institution	74	64	29
Vårddygnet institution	6 045	4 042	2 029

EKONOMISK ANALYS

Vuxenvård – missbruk

Inom vuxenvården missbruk har nettokostnaderna minskat från 63 mkr 2012 till 60 mkr 2013, vilket motsvarar en minskning med fem procent. Minskningen beror till största del på minskade kostnader för externa placeringar. Bruttokostnaden för externa placeringar uppgår till sex mkr 2013, vilket kan jämföras med 10 mkr för 2012, en minskning med 40 procent.

Barn och ungdomsvård

Inom barn och ungdomsverksamheten ökade nettokostnaderna med 2 mkr mellan 2012 och 2013, vilket motsvarar en procent. Bruttokostnaden för externa placeringar uppgick till 56 mkr 2013, vilket kan jämföras med 54 mkr för 2012, en ökning med 4 procent. Antalet placerade barn minskade från 228 år 2012 till 217 år 2013. De externa vårddygnen uppgår till 66 221 år 2013 jämfört med 64 068 år 2012, vilket är en ökning med 3 procent. Placeringarna som görs är färre men längre och mer kostsamma än tidigare på grund av ett mer omfattande behov av omvårdnad och tillsyn, vilket kräver en högre personalinsats från vårdgivaren.

MÅL OCH INRIKTNING

Barn- och ungdomsvård

Öppenvårdens insatser utvecklas kontinuerligt för att möta barn och ungdomars behov. Andelen barn och unga som får stöd i öppenvården i förhållande till placeringar i hem för vård och boende (HVB) uppgår till 95 procent 2013.

Samverkan med polisen fungerar väldigt väl. Polis och socialtjänst har möten tillsammans för att diskutera en samlad bild av barn och ungdomar i Södertälje. Vidare finns samarbete med polisen genom sociala insatsgrupper och Stödcentrum för unga brottsoffer. Stödcentrum för unga brottsoffer, medling och vittnesstöd, är en verksamhet i samverkan med polisen som gett bra resultat. Personalen finns i polismyndighetens lokaler och det är just de samordnade snabba insatserna som är mycket betydelsefulla.

Vuxenvård – missbruk

Antalet externa placeringar och vårddygn har fortsatt att minska. Vårddygnen uppgår vid årets slut till 2 091. Det är 1 951 vårddygn färre än föregående år, vilket motsvarar drygt fem helårsplaceringar. Antalet LVM-placeringar fortsätter att minska, men minskningen börjar plana ut. 2013 gjordes sju placeringar jämfört med åtta placeringar samma period 2012. Minskningen av externa placeringar beror på ett minskat inflöde av klienter, få LVM-placeringar och tillgång till interna boendeplatser.

Öppenvården har under året fortsatt att arbeta med att anpassa sitt behandlingsprogram för att bättre kunna möta olika klienters behov. En ökande tillströmning till de öppna grupper som inte kräver biståndsbeslut har märkts under hösten. Många av deltagarna är personer som ofta vistas i centrum. Samverkan med försörjningsstöd fortsätter med syfte att tillsammans arbeta fram rutiner för att samordna insatserna för personer med allvarliga missbruksproblem. Ett samarbete med barn och ungdom pågår för att bättre uppmärksamma behoven hos barn som lever i familjer där en eller båda föräldrarna har ett missbruk/beroende.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Barn- och ungdomsvård

Under 2013 ökade antalet anmälningar, ansökningar och yttranden inom barn- och ungdomsvården till 3 929 från 3 816 föregående år, vilket är en ökning med 3 procent. Cirka 40 procent av alla anmälningar kommer från polis

och skola. Det höga inflödet främst under början av året har medfört att ett utvecklingsarbete gjorts i syfte att slutföra utredningar i tid. Antalet utredningar i tid, inom fyra månader, är fler i slutet än i början av året.

Omfattande utbildningsinsatser främst för socialsekreterare genomfördes i slutet av året med stöd av medel från Socialstyrelsen. Utbildningsinsatserna kommer även att fortsätta under 2014.

Inom verksamheten fortsatte utvecklingsarbetet med utvärdering av insatser inom öppenvården. Det kommer att ge verksamheten ökad kunskap om vilka insatser som har positiva effekter på olika målgrupper.

Utbildning av familjehem påbörjades under 2013.

Vuxenvård – missbruk

Ett omvårdnadsboende med nio platser för äldre missbrukare, Artur, öppnade i maj i lokaler på Artursbergs område.

Kvinnoboendet Siri (tidigare Sjöstjärnan) flyttade i början av 2013 till Slättervägen (tidigare äldreboende) och fick därigenom nya och bättre anpassade lokaler med egna lägenheter för de boende.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Barn- och ungdomsvård

Barn- och ungdomsvården har ett fortsatt ökat inflöde av antalet aktualiseringar. Det krävs en fortsatt utveckling av insatser i öppna former. Även samverkan med polis, landsting, skola med flera för barn och ungdomar i riskzonen ska fortsätta under 2014.

Under 2013 har ett utvecklingsarbete medfört att ett mobilt skolteam startar i januari 2014. Syftet är att ge tidiga insatser till barn och ungdomar, öka skolnärvaron och därmed undvika kostsamma placeringar.

Vuxenvård – missbruk

Under 2014 kommer fokus inom missbruksenheten att ligga på att anpassa behandlingsprogrammen till de nya grupper som kommer till missbruksöppenvården. Fler personer med komplex problematik, det vill säga både missbruk/beroende och psykisk sjukdom upptäckts, och behovet av samverkan med Psykiatricentrum ökar. ■

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetstal	2011	2012	2013
Nettokostnad totalt mkr	673,4	722,4	738,2
Funktionshinder	599,4	651,1	666,2
Socialpsykiatri	74,0	71,3	72,0
<i>Funktionshinderområdet</i>			
Bostad med särskild service			
antal vuxna	349	363	370
Varav extern regi	215	221	229
Totalt antal personer i			
daglig verksamhet	525	528	540
Varav extern regi	248	250	259
Antal personer med			
personlig assistans	226	248	245
<i>Socialpsykiatri</i>			
Antal vård dygn boenden	22 541	19 089	16 759
Varav extern regi	8 400	4 445	1 697

EKONOMISK ANALYS

Den totala nettokostnaden för funktionshinderområdet uppgår till 738,2 mkr vilket motsvarar en ökning med 2,2 procent jämfört med 2012.

Inom verksamhetsområdet LSS har nettokostnaden ökat med 3,6 procent. Nettokostnadsökningen beror främst på generella volymökningar under året.

Inom verksamhetsområdet SoL har nettokostnaden mellan år 2012 och 2013 minskat med 5,5 procent. Minskningen beror på minskade kostnader inom boendestöd, personligt utformat stöd och ledsagning.

Inom socialpsykiatrin har nettokostnaden mellan 2011 och 2012 ökat med 1 procent. Ökningen beror främst på ökade kostnader för lokaler och personal på grund av att ett nytt boende för dubbeldiagnoser startade under 2013.

MÅL OCH INRIKTNING

Förutsättningarna att leva ett självständigt liv med stöd i egen lägenhet har förbättrats bland annat genom att utbudet av servicebostäder har ökat i kommunens regi.

FOTO: SARA KILBOM'S PRODUKTION

Fler brukare har kunnat utföra sin dagliga verksamhet på en extern arbetsplats. Några personer har även under 2013 gått från daglig verksamhet i kommunal regi till den reguljära arbetsmarknaden.

Antalet externa vård dygn för personer med psykisk funktionsnedsättning inom socialpsykiatrin har fortsatt att minska och uppgår till 1 697 år 2013. Det är en minskning med 2 748 dygn jämfört med 2012.

HÄNDELSE AV BETYDELSE

Översyn riktlinjer

Under 2012 beslutade omsorgsnämnden att bilda en genomlysningssgrupp för att se över riktlinjerna för LSS. Syftet med översynen är att säkerställa en rättssäker och lika behandling när det gäller utredningen och bedömning av behov av insatser enligt LSS och SoL för personer 0–64 år. Riktlinjerna ska baseras på aktuella gällande lagar, föreskrifter och allmänna råd, men också på domar som bidragit till praxis inom området. Arbetet har resulterat i nya riktlinjer under 2013.

Bostad med särskild service enligt LSS

Funktionshinderområdet har i samarbete med FoU Södertörn arbetat i olika projekt för utveckling av genomförandeplaner. Projekten har lett till en film som kan användas i fortbildningen tillsammans med en vägledning och en rapport.

Brucarundersökningar

Den årliga brukarundersökningen visar på hög nöjdhet och trygghet (90–100 procent). Alla har erbjudits en genomförandeplan. Mellan 82–98 procent har en genomförandeplan och i stort sett alla upplever att den efterlevs (90–92 procent).

Hemtjänsten

I samband med införandet av Lagen om valfrihet (LOV) har antalet utförda timmar och brukare ökat kraftigt. Antalet utförda timmar inom hemtjänsten har fortsatt att öka under 2013.

Våld i nära relationer

Enligt övergripande mål om att minska förekomsten av våld i nära relationer och allmänt om brukarens trygghet har en handlingsplan kring hantering av våld i nära relationer tagits fram och i flertalet verksamheter har filmer på temat visats i utbildningssyfte.

Socialpsykiatri

Under 2013 har EFA (Enheten för arbetsrehabilitering) avslutat det projekt som syftar till att utveckla IPS-metodiken (Individual placement support). IPS är en metod som används för att stödja personer med psykiska funktionshinder att komma ut i arbete eller studier. Under 2013 har 190 personer varit aktuella i projektet. 13 personer fick arbete (löneanställning) jämfört med 11 personer år 2012. 63 personer har varit ute i studier (totalt 33 % av deltagarna). De arbetsformer mellan kommunen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan som utvecklats under projektet ska implementeras under 2014 för att säkerställa att IPS-metoden försätter att användas optimalt efter projekttidens utgång.

Under 2013 har antalet platser för personer med komplexa behov (missbruk och psykisk funktionsnedsättning/ohälsa) utökats från 10 till 16 platser i två boenden, ett rehabiliteringsboende och ett motivationsboende.

Ett mobilt boendestödsteam, som erbjuder stöd under kvällar och helger, har startat för att förbättra stödet till brukare som bor i eget boende.

Ett samlat boendet, med 9 platser, lades ner vid årsskiftet. Huvuddelen av de boende har övertagit sina kontrakt och bor kvar med boendestöd.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Andelen personer med insatser inom funktionshinderområdet tenderar generellt att öka i Sverige. Ökningen beror bland annat på ökad diagnostisering inom det neuropsykiatriska området. De insatser som ökar mest är bostad med särskild service och daglig verksamhet. Denna utveckling är tydlig även i Södertälje. Det kommer troligtvis att innebära att Södertälje får se en fortsatt ökning inom daglig verksamhet och bostad med särskild service.

Ett nytt boende med bostad med särskild service enligt LSS kommer att öppnas i egen regi under kommande år.

Personer med neuropsykiatriska diagnoser är ofta i mer behov av stöd i eget ordinarie boende än behov av insatsen stöd i bostad med särskild service enligt LSS och av den anledningen blir SoL-insatser aktuella. Sannolikt kommer fler personer att diagnostiseras och så småningom att vara i behov av kommunens insatser. Södertälje kommuns politiska mål "att fler ska kunna leva självständigt liv med stöd i eget boende" bidrar dessutom till utvecklingen av antalet insatser i boendestöd.

Fler klienter inom missbruksenheten diagnostiseras med psykiatrisk ohälsa. Det innebär en viss överströmning till PBT (Psykiatriska beroendeteamet) som nu har kö till boendeplatser. En översyn av behovet av boendeplatser ska göras för att ta fram lösningar på kortare och längre sikt.

Under 2014 kommer LOV inom hemtjänsten att avskaffas. Antalet timmar inom hemtjänsten beräknas inte fortsätta öka i samma takt som tidigare. ■

Äldreomsorg

Verksamhetstal	2011	2012	2013
Nettokostnad mkr	525,0	595,0	625,8
Boende i vård- och omsorgsboende	235	535	503
<i>Därav</i>			
- egna lägenheter för permanent boende och korttidsplatser	433	433	410
- entreprenad	71	70	71
- externa	27	32	22
Antal hemtjänsttimmar	498 522	701 518	823 179

EKONOMISK ANALYS

Den totala nettokostnaden för äldreomsorg i Södertälje kommun har under 2013 varit 626 mkr.

Nettokostnaderna har ökat med 5,17 procent sedan 2012. Det beror framför allt på fortsatt ökade volymer inom hemtjänst. Sedan 2011 har antalet utförda hemtjänsttimmar i ordinärt boende ökat med 65 procent eller med 324 657 timmar. Antalet personer i permanent vård- och omsorgsboende har minskat under 2013. Det beror framför allt på att antalet externa placeringar minskat och att 18 platser på Solgläntans vård- och omsorgsboende inte nyttjats under året.

Kostnadsutvecklingen för äldreomsorgen totalt har under 2013 varit 3,2 procent och för perioden 2012 till 2013 uppgår den totala kostnadsutvecklingen till 14,6 procent.

SCB:s redovisning av standardkostnad för 2012 visar att kostnaden för äldreomsorg i kommunen ligger 0,2 procent under beräknad standardkostnad.

MÅL OCH INRIKTNING

Måluppfyllelse mäts via Socialstyrelsens årliga brukarenkät. Målnivån 2013 var 87 procent för hemtjänst och 80 procent för vård- och omsorgsboende. Resultat av enkäten visar att 88 procent av brukarna är nöjda med hemtjänst vilket är en höjning med två procentenheter jämfört med 2012. 81 procent av brukarna är nöjda med vård- och omsorgsboenden vilket är en höjning med tre procentenheter jämfört med 2012.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Utbyggnad av vård- och omsorgsboende

I den boendeplan som årligen uppdateras föreslås att ytterligare ett boende med ett 50-tal lägenheter planeras till 2016.

Utveckla verksamheter för personer med demensdiagnos

I samarbete med FOU Nestor genomfördes ett utvecklingsarbete för att verksamheterna ska uppfylla kraven i de nationella demensriktlinjerna. Under 2013 har en kartläggning genomförts om hur dessa riktlinjer påverkar biståndshandläggning och insatser och bemanning på boenden. Inom ramen för arbetet med kompetenshöjning ingår även en ökad kompetens om demens.

Kompetensutveckling

Socialstyrelsen har tilldelat äldreomsorgen medel för genomförande av omvårdnadslyftet. Omvårdnadslyftet syftar till att stimulera kommunernas långsiktiga arbete med att stärka kompetensen inom äldreomsorgen. Satsningen avser både den grundläggande kompetensen och den kompetens som behövs för specialiserade uppgifter. Den 31 december har 93 procent av personalen på vård- och omsorgsboenden och 81 procent i hemtjänsten godkänd utbildning.

Lokal värdighetsgaranti

Lokala värdighetsgarantier ses som ett sätt att tydliggöra kvalitet och trygghet i omsorgen. Chefer och gruppchefer inom äldreomsorgen har genomgått högskoleutbildning i nationellt värdegrundsarbete motsvarande 7,5 alternativt 15 poäng som Socialstyrelsen anordnat. Äldreomsorgen har även fått särskilda medel för att utbilda cirkelledare inom alla verksamheter, både kommunala och externa. Dessa cirkelledare ska sedan svara för att utbilda personalen på den egna enheten i värdegrundsarbete. Lokala värdighetsgarantier beslutades i december 2013 och börjar gälla fr.o.m. 1 mars 2014.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Enligt befolkningsprognosen ökar de äldres andel av kommunens totala befolkning. Den demografiska förändringen kommer att medföra att allt fler personer kommer att omfattas av äldreomsorgens insatser under de närmaste åren.

FOTO: CECILIA MELHÉN

Socialstyrelsen har ett uppdrag från regeringen, med samlingsnamnet Öppna jämförelser, att utveckla former för uppföljning av kvaliteten inom äldreomsorgen. Arbetet sker i samverkan med Sveriges kommuner och landsting. Öppna jämförelser omfattar delprojekten Äldreguiden, årlig brukarundersökning, personnummerbaserad statistik, modell för dokumentation utifrån nationellt fackspråk samt nationella kvalitetsindikatorer. Äldreomsorgen deltar i detta arbete genom att lämna underlag till de nationella uppföljningarna och använder resultaten och jämförelser med andra kommuner i det egna kvalitetsarbetet.

Socialstyrelsen har givit ut nya föreskrifter avseende ansvar för personer med demensdiagnos och bemanning i särskilda boenden som gäller från och med den 1 januari 2015. De nya reglerna innebär både att det ska fattas tydliga beslut där det framgår vilka hemtjänstinsatser som den enskilde ska få i det särskilda boendet, regelbunden uppföljning och att boendet är bemannat dygnet runt så att personal snabbt kan uppmärksamma om en person med demenssjukdom är i behov av hjälp till skydd för liv, personlig säkerhet och hälsa. Föreskrifterna kommer på olika sätt att påverka arbetet inom äldreomsorgen de närmaste åren.

En nationell strategi för e-hälsa har tagits fram. Den handlar i korthet om hur framtidens vård och omsorg som helhet ska fungera och förbättras med hjälp av e-tjänster. Inom ramen för Nationell eHälsa är nyttan för invånare, personal och beslutsfattare i fokus. Arbetet samordnas inom Stockholms län av IT-forum (ligger under Kommunförbundet Stockholms län), där Södertälje kommun deltar. Under de närmaste åren påbörjas arbetet med att införa nationellt fackspråk inom vård- och omsorgsdokumentation inom bl.a. äldreomsorgen och färdtjänstutredning och ansökan kommer att införas som e-tjänst.

För att stödja kommunerna i arbetet med de mest sjuka äldre att införa nya arbetssätt i vård och omsorg om äldre har regeringen avsatt pengar i Ledningskraft för äldre som drivs av SKL. Södertälje kommun deltar i Team Stockholms län. Syftet med arbetet är att utveckla mer strukturerade och evidensbaserade metoder, som bygger på resultat från kvalitetsregister och Öppna jämförelser.

Under 2014 kommer LOV inom hemtjänsten att avskaffas. Antalet timmar inom hemtjänsten beräknas inte fortsätta öka i samma takt som tidigare. ■

Kultur och fritid

FOTO: SAM MIRADITS PRODUKTION

Verksamhetstal	2011	2012	2013
Nettokostnad mkr	187,7	188,5	183,4
Besök konsthall	50 372	50 542	28 808
Bidrag till förening mkr (ny redovisning)	23,7	24,9	23,9
Utlåning bibliotek	350 814	350 510	334 697
Elever kulturskola	1 707	1 732	1 863
Besök fritidsgårdar	-	-	72 456
Besök Torekällberget	122 331	119 497	121 284
Besök program	120 458	126 856	127 493

EKONOMISK ANALYS

► Se diagram 1

Nettokostnaderna nominellt för kultur- och fritid har minskat med 5,1 mkr under 2013 jämfört med 2012. Prisnivå 2013 efter konsumentprisindex (KPI) medel, är -0,04 procent. Intäkter har minskat med ca 5,3 mkr. Varav interna intäkter med 1,9 mkr. Driftbidragen har minskat med 1,8 mkr varav kan nämnas projektmedel kultur för äldre och EU-bidrag för Kyrkskolan i Hölö som i huvudsak föll ut 2012. Då Kringelfestivalen inte genomfördes 2013 uteblev intäkter (och kostnader) för över 1 mkr bl.a. ett stort

bidrag från Telge AB. Kostnaderna har minskat med 10,4 mkr varav personalkostnader med 6,1 mkr.

Nettokostnadernas andel för kultur- och fritid av kommunens totala kostnader har sjunkit från 5,0 procent år 2008 till 4,1 procent år 2013. Under samma tid har antalet invånare ökat från 84 753 till 91 072.

Den reala nettokostnadsnivån, som hade sin topp år 2010 är år 2013 på lägsta nivå under perioden 2008–2013. Stora satsningar på framförallt idrottsanläggningar har ändå genomförts under perioden. En oförändrad nettokostnadsnivå har trots detta kunnat hållas genom rationaliseringar och vissa omprioriteringar. Hyror och löner utgör tillsammans cirka hälften av alla kostnader.

Samarbete stärker verksamheten

Kultur och fritidsverksamheten är inriktad i hög grad på att utvecklas genom ökat externt samarbete och finansiering. Internt samarbete och gemensam finansiering av projekt som är inriktade på barn och ungas utveckling utvecklas också. Projektet El Sistema som startade år 2012 har fortsatt och utökats i fortsatt samarbete med skola och social- och omsorg som bidrar. Till detta kommer att Stockholms filharmoniker har ställt upp även under år 2013.

Exempel på utökade externa samarbeten de senaste åren är:

- Berättarministeriet med skivrarverkstäder i Luna.
- Telge Hovsjö som driver fritidsgård.
- Ytterjärna kulturhus genom ett nytt avtal för att stärka kulturutbudet i Södertälje.
- Idrott Utan Gränser genomförs med ökat externt samarbete.
- Mötesplats Täljehallen, en ny fritidsgård som drivs av Södertälje Basketbollklubb (SBBK) med delvis extern sponsring från företag.
- Kulturföreningen Urban Company, med sin hemmascen i Gula Villan utökar utbudet i Järna.
- Sörmlandskustens konst- och hantverksförening och Hölö-Mörkö hembygdsförening är två föreningar som är igång i Kyrskolan.
- Konsthallen har upplåtits till unga konstnärer, studerande, privata ägare av konst, m.fl. som vill ställa ut sina verk.
- Spontanidrottsplatsen i Brunnsäng är byggd med extern sponsring vilket delvis också gäller den nya Parkouranläggningen.

MÅL OCH INRIKTNING

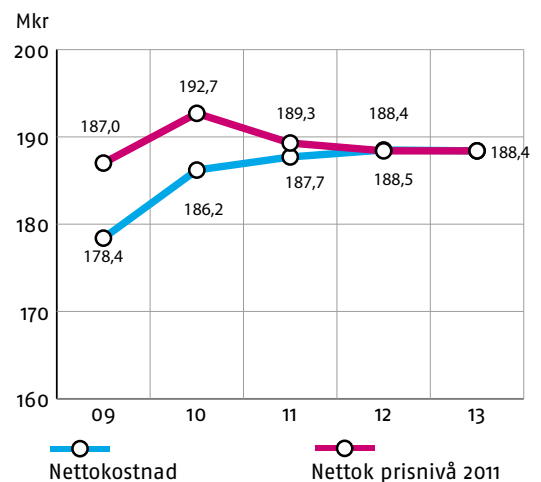
Kommunfullmäktige har beslutat om fyra mål för kultur och fritid.

1. Variationen inom utbudet för barn och ungdomar ska öka.
2. Flickors deltagande i idrottsaktiviteter ska öka.
3. Andelen Södertäljebor som nyttjar kultur- och fritidsutbudet ska öka.
4. Andelen södertäljebor som är nöjda med kultur- och fritidsutbudet ska öka.

Utbudet för barn och unga har utökats

Den fortsatta satsningen på spontanidrott har fortsatt och under 2013 har följande anläggningar tillkommit: en Parkouranläggning intill skateparken, en spontanidrottsplats vid Brunnsängs IP, nya konstgräsplaner i Pershagen och Järna, ett utegym vid Tvetas friluftsgård.

1. Nettokostnadsutveckling 2009–2013

Inom övriga verksamheter kan nämnas:

Laj-Laj, som genomförs 3 veckor per år, El Sistema utökas med fler elever, Idrott utan Gränser med fler deltagande skolor, utökat filmutbud på Estrad, utställningar med verk av ungdomar i konsthallen, fler kulturaktiviteter på höstlovet, fritidsgårdarnas innehåll utökas med många aktiviteter.

Flickor deltar mer i idrottsaktiviteter

Kommunens statistik från ansökan om aktivitetsbidrag visar att flickors aktiviteter under 2013 har ökat till 127 901 att jämföra med 109 038 under 2012. En ökning med 17,3 procent. Andelen sökta godkända bidrag för flickor är 37,2 procent. Motsvarande andel 2012 var 36,9 procent.

Hög nyttjandegrad av kultur- och fritidsutbudet

Nyckeltalen visar en hög nyttjandegrad av kultur- och fritidsutbudet. Anläggningar, Torekällberget, Kulturskolan och programverksamhet visar ökning av nyttjande och besök. Utlåning av biblioteksmedia och besöken i konsthallen har minskat.

Kultur- och fritid är uppskattad verksamhet

Resultatet av medborgarundersökningen 2013 visar att kultur och fritid fortfarande tillhör de mer uppskattade verksamheterna i kommunen. Nöjd region index minskade dock något från 59 vid undersökningen 2011 till 58 detta år.

Fritidsgårdarnas brukarundersökning inom ramen för riksomfattande KEKS-nätverket visar att gårdsbesökarna är mycket nöjda. Inom mätområdena miljö och utbud, gemenskap, trygghet samt delaktighet ligger Södertälje klart över snittet för deltagande kommuner.

Utnämningen till årets elitidrottsstad indikerar att satsningen på barn och unga samt bredd också ger resultat på elitnivå.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

- Fortsatt succé för **EL SISTEMA**, som nu har utökats till 250 elever och som i somras deltog i ett stort evenemang på Gärdet med 38 000 besökare.
- **LAJ-LAJ** för ungdomar i väntan på skolstart genomfördes i augusti 2012. Nu utökades denna aktivitet också till sportlovet och höstlovet.
- Besöken på **ESTRAD** har ökat rejält. Satsningen på modern digital teknik betalar sig. Filmvisning med inslag av premiärer är bland annat det som Södertäljeborna erbjuds.

- **UNG FRITID** håller igång verksamheten under sommaren med "ambulerande" verksamhet.
- **VÄSTERGÅRDSHALLEN** med stor betydelse för skolan och föreningslivet brann ned i januari. Planering för återuppbyggnad pågår.
- Två nya **KONSTGRÄSPLANER**, en i Järna och en i Pershagen, invigdes under året.
- Flera uppmärksammade **IDROTTSVENEMANG** har genomförts bland annat SM i mountainbike.
- Södertälje fick priset **ÅRETS ELITIDROTTSSTAD** med motiveringen: "För sin ambition att utifrån sin befolkningsmängd kontinuerligt stötta och utveckla sin elitidrottsverksamhet inom ett flertal sporter. Främst inom basket, fotboll, ishockey, innebandy, volleyboll och orientering. Södertälje har en bra tillgång till inom- och utomhusarenor för elitverksamheten. Använder elitidrotten för att stärka Södertäljes attraktionskraft".

FRAMTIDSBEDÖMNING

Den kommande perioden 2014–2016 ger utrymme för fortsatt utbyggnad av anläggningar för idrott. Under perioden kommer Västergårdshallen att återuppbyggas efter brand. Dessutom byggs Pershagens sporthall och en hall för friidrott och gymnastik.

Medel för El Sistema och Berättarministeriet finns med även 2014. Nya medel 250 tkr anslås för stöd till Tjejhuset. Genom ett riktat anslag 1,2 mkr kan Kulturskolans avgifter sänkas med 50 procent under 2014. Anslag för att genomföra Kringelfestvalen 1,5 mkr har tillkommit 2014.

Verksamheten kommer att inom några områden genomförs på en lägre nivå än tidigare. Bland annat har vissa öppettider minskat, konsthallens utställningar är mindre påkostade.

En viktig fråga för framtiden är, att se möjligheter som kultur- och fritidsverksamheten kan ha för att bidra till social- och språklig utveckling, och att göra Södertälje till en attraktiv kommun att bo och leva i. Stadskärnans utveckling kommer att vara av särskilt intresse. ■

FOTO: SARA HILDEBRANDT

**"FLICKORS AKTIVITETER UNDER
2013 HAR ÖKAT MED 17,3 PROCENT
JÄMFÖRT MED 2012**

Miljö

Verksamhetstal	2011	2012	2013
Nettokostnad, mkr	8,6	7,5	6,1

EKONOMISK ANALYS

Nettokostnaden har minskat jämfört med 2012. Det beror delvis på att verksamhetens volym har minskat och delvis på en ökad andel finansiering av tillsyn och kontroll med avgifter.

MÅL OCH INRIKTNING

Avveckling av fossila bränslen

Den kommunala organisationen ska bli fossilbränslefri.

Av kommunens personbilar och lätta lastbilar är 85 procent miljöbilar enligt kravnivån från 2012, medan bara 5 procent räknas som miljöbil enligt de nya skärpta utsläppskraven från 2013. Under 2013 utgjorde förnyelsebara drivmedel 35 procent av förbrukningen. Kommunen håller på att ta fram nya riktlinjer för fordon och drivmedel för att öka tempot i omställningen till fossilbränslefritt.

Minskad energiförbrukning

Kommunen ska effektivisera energiförbrukningen med 2 procent per år fram till 2016.

Arbete pågår med energieffektivisering i bebyggelse, transporter, gatubelysning och idrottsanläggningar. Telge bostäder har identifierat "energitjuvar" inom belysning, garage, trapphus med mera, och gett fastighetsskötare uppdraget att arbeta med att minska energiläckaget. Södertälje hamn har analyserat elförbrukningen för kylcontainer och byter till LED-belysning på hamnområdet.

Telge Fastigheter arbetar bland annat med GreenBuilding-certifiering av skolor och förskolor. För GreenBuilding-certifiering krävs att byggnaden förbrukar 25 procent mindre energi än normen. Det klarar Södertäljes nybyggda skolor med marginal. Även gamla skolor har certifierats, till exempel den snart 40-åriga Fornbackaskolan, där åtgärder minskat energiförbrukningen så att den nått GreenBuilding-status.

Skydd av natur

Kommunen ska öka skyddet av värdefull natur.

Jätteträd har inventerats, och ett arbete påbörjats att rädda hotade jätteträdsmiljöer med rätt skötsel så att de bevaras. Lekmiljöer för öring har restaurerats i Moraån, Skillebyån

och Vaskabäcken. Ängs- och hagmarker har inventerats, och på några platser har röjning och stängsling utförts för att underlätta bete. Naturreservatsförvaltarna har inlett ett samarbete med kommunens skogvaktare där de ger förslag på lämplig naturvårdshänsyn vid planerade avverkningar på kommunens mark. Under året har kommunen bildat ett nytt naturreservat.

Ekologiska och lokalproducerade livsmedel

Kommunens inköp av ekologiska och lokalproducerade livsmedel ska öka.

Andelen ekologiska livsmedel har totalt sett minskat något, från 44 procent år 2012 till 43 procent år 2013. Andelen ekologiskt inom animaliska produkter var fortsatt hög. Andelen svenskt kött har ökat till 78,5 procent år 2013 från 76,5 procent år 2012.

Bättre avloppshantering

Utsläpp från enskilda avlopp ska minska.

Ett förslag till VA-plan har tagits fram under 2013 och ska antas under 2014. Kretslopp och källsortering är viktiga i förslaget. En kretsloppsanläggning för hygienisering av toalettavfall är igång sedan 2012. Avfallet omvandlas till växtnäring som återförs till åkermarken. Av tillstånden till enskilda avlopp under 2013 hade 46 procent en kretslopps-lösning. Tillsyn har gjorts på ca 350 stycken äldre avlopp i Moraåns avrinningsområde i Järnatrakten.

Service och bemötande i myndighetsarbetet

Miljökontoret har förenklat rutinerna inom livsmedelskontrollen så att livsmedelsföretagarna får snabbare och tydligare återkoppling, och ökad rättssäkerhet i besluten. Tjänstegarantier har införts för handläggningstider inom både livsmedelskontroll och miljötillsyn.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Nytt naturreservat i Moraåns dalgång

Kommunen har bildat ett nytt naturreservat nära Järna tätort. Reservatet skyddar delar av Moraån, som slingrar sig fram i en djupt nedskuren åravin. Under hösten vandrar havsöringen upp från havet för att leka och lägga sin rom där. I reservatet ingår även ett öppet kulturlandskap med åkrar, beteshagar och tallskogsbevuxna kullar.

”SÖDERTÄLJE KOMMUN HAR TAGIT FRAM BEGREPPET 'ÖSTERSJÖVÄNLIG MAT', OCH FÖRÄNDRAT KOSTUPPLÄGGET I KOMMUNENS VERKSAMHETER

Ny översiktsplan

En ny översiktsplan har antagits under året. Planen har stort fokus på långsiktig hållbarhet.

Kostenhetens miljöarbete uppmärksammat

För andra året i rad gick kommunens kostenhet till final i tävlingen Arla Guldko i kategorin bästa miljöarbete, och slutade på andraplats.

EU-projekt om jordbruk och matkonsumtion

EU-projektet Beras Implementation som pågått under 2010–2013 har nu slutförts. Projektet har handlat om att främja ekologiskt kretsloppsjordbruk och en övergång till mindre miljöbelastande matkonsumtion. Södertälje kommun har inom projektet tagit fram begreppet ”Öster-

sjövärlig mat”, och förändrat kostupplägget i kommunens verksamheter i linje med detta. Det innebär i korthet mer ekologiska, säsonganpassade och närodlade råvaror, fler vegetariska rätter och mindre köttkonsumtion.

FRAMTIDSBEDÖMNING

Södertälje kommuns miljöprogram med klimatstrategi och energiplan blir styrande för vilka miljöåtgärder som prioriteras under perioden 2013–2016. Miljöprogrammet innehåller ett flertal mål inom områdena ”Mark och vatten”, ”Energi och klimat”, ”Bebyggelse och transporter” samt ”Konsumtion och beteende”. Resultaten ska följas upp årligen med början år 2014. ■

Samhällsbyggnad och offentlig miljö

VERKSAMHETEN OMFATTAR översikts- och detaljplaner, bygglov, kartor, fastighetsbildning, anläggning och drift av kommunala gator och vägar samt skötsel av parker och skogsmark. Även förvaltning, försäljning och exploatering av kommunens egendom ingår i verksamhetsområdet.

Verksamhetstal	2011	2012	2013
Verksamhetens			
nettokostnad, mkr	136,7	154,3	131,7
Nettokostnad exkl			
exploatering, mkr	166,7	165,7	173,1
Vinterväghållning, kr per kvm	11,20	12,18	11,32
Underhållsbelägg. kr per kvm	12,32	5,64	4,70
Andel av total gatuyta som underhållits	5 %	2 %	2 %
Energi per ljuspunkt/kWh	520	513	503
Driftkostnad (kr)/ljuspunkt	828	840	767
Antal i tomtkö	663	663	556
Antal erbjudna tomter	3	13	13
Antal sålda tomter	0	0	8
Antal inkomna ärenden			
på bygglovsenheten	1 492*	988	1 020
Antal avslutade ärenden			
på bygglovsenheten	1 438	1 186	1 469
Antal inkomna förrättningsärenden	108	94	95
Antal nybyggnadskartor	300	225	320

* Nya PBL är det som tidigare var bygglov + anmälan (två ärenden) endast ett från 2 maj 2011.

EKONOMISK ANALYS

Verksamhetens nettokostnad 2013 var 131,7 mkr. Minskningen av nettokostnaden mellan 2011 och 2012 förklaras av att kommunen har haft några stora exploateringsintäkter under året.

Omfattningen av kommunens markförsäljning varierar mellan åren och påverkar nettokostnaden för den sammanlagda samhällsbyggnadsverksamheten.

Nettokostnaderna exklusive exploateringar var något högre 2013 jämfört med 2012 – det förklaras främst av att vinter-

väghållningen i början på året krävde stora insatser. Vintern 2012–2013 började redan i december med ovanligt mycket snö på kort tid. Kostnaderna för vinterväghållningen blev därför höga för röjning och bortforsling.

► [Se diagram 1](#)

Intresset för att bygga bostäder i Södertälje ökade under 2010–2011 efter finanskrisen 2008–2009. Under 2012 mattades intresset av något men vände uppåt igen 2013 och antalet bygglovsansökningar ökade.

I nya PBL från maj 2011 räknas antalet ärenden på ett annat sätt än tidigare och antalet ärenden åren 2011 och 2012 är därför inte helt jämförbara.

Investeringar

Under 2013 har investeringar genomförts för 90,2 mkr, varav 29 mkr är reinvesteringar och 34,7 mkr avser exploateringsvägar.

Investeringar har gjorts för att förbättra lekparkar, parker, gatubelysning, parkeringsplatser och övergångsställen i nya stomlinjenätet. Åtgärder har också genomförts för att sänka hastigheten, öka tillgängligheten samt förbättra gång- och cykelvägar.

MÅL OCH INRIKTNING

Samhällsbyggnadsverksamheten har till stor del uppnått de mål och inriktningar som kommunfullmäktige satt upp.

SCB:s medborgarundersökning som kommunen genomför vartannat år ger svar på vad Södertäljeborna anser om regionen, kommunens verksamheter och vilket inflytande medborgarna tycker att de har. Våren 2013 genomfördes den senaste mätningen som visar att Södertäljebornas uppfattning om gator och vägar, gång- och cykelvägar, trafiksäkerhet och parker är oförändrad jämfört med undersökningen 2011.

Kommunfullmäktiges mål anger också att svarstiderna inom kommunens verksamheter för samhällsbyggnad och offentlig miljö ska minska. Det har också skett. När det gäller markupplåtelse har totalt 183 förfrågningar

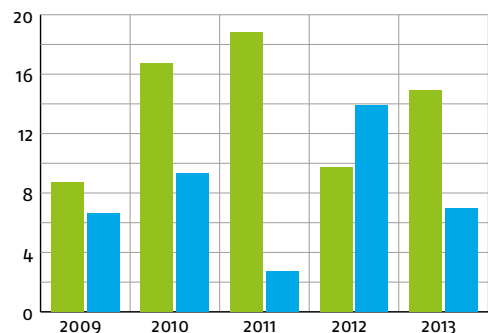
inkommit från polisen, som fattar beslut om mark-upplåtelse. 92 procent av yttrandena har lämnats inom de 5 arbetsdagar som tjänstegarantin anger, vilket ligger över målet som satts till 80 procent.

Under 2013 inkom 800 ansökningar om P-tillstånd för rörelsehindrade. Av dessa beviljades 711 personer P-tillstånd medan 83 avslogs. Från 2014 har kontoret tagit fram en rutin för att mäta svarstiderna och resultatet kommer att redovisas under året.

Enligt PBL (från maj 2011) ska beslut om bygglov meddelas inom 10 veckor efter att alla handlingar i ärendet inkommit. Detta är också vad kommunens tjänstegaranti anger tillsammans med att ett svarsmeddelande ska skickas inom 5 arbetsdagar efter att ansökan inkommit. Under året inkom 1 020 bygglovsärenden och av dem fick 84 procent svarsmeddelande inom 5 arbetsdagar och 90 procent fick beslutsbesked inom de lagstadgade 10 veckorna. En stor förbättring jämfört med 2012 då endast 58 procent fick besked i tid. Svarstiden på förfrågningar om detaljplaner ligger på 2,5 månader i snitt och samtliga har fått svar inom lagstadgad svarstid.

Kommunen har idag 49 hektar mark för företag varav 18 hektar är byggklar. Därmed klaras målet att ytan planlagd mark för företag ska vara minst 20 hektar varav minst 10 hektar ska vara byggklar.

1. Vinterväghållning – fördelning vår och höst

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Södertälje kommun har tillsammans med Telge Återvinning tagit fram ett förslag till ny avfallsplan. Planen ska ge en bild av hur avfallshanteringen ser ut i dag, vilka mängder som uppstår i kommunen och hur avfallet tas omhand. Dessutom är planen ett verktyg för att utveckla hanteringen av avfallet. En annan viktig del är att öka kunskapen hos samtliga aktörer.

Antagande av översiktsplan Framtid Södertälje

I oktober antog kommunfullmäktige kommunens nya översiktsplan, Framtid Södertälje, i bred politisk enighet. Beslutet vann laga kraft i november 2013.

Årets Byggnad och årets renovering

Varje år utnämner Södertälje kommun och Södertälje Byggmästareförening Årets Byggnad och Årets Renovering. Syftet med utmärkelseerna är att lyfta fram god modern arkitektur och hållbart byggande samt uppmuntra till varsam renovering i Södertälje. 2013 utnämndes Bostadsrättsföreningen Humlan till Årets Byggnad och Årets Renovering tilldelades Gammalgården i Vackstanäs.

Ny plan för ASTRA-område

När Astra Zeneca avvecklade sin forskning i Södertälje begärde Astra Zeneca en planändring för att kunna avyttra delar av anläggningen i Snäckviken. Planen som antogs våren 2013 anger nya användningsområden som t.ex. skola, vård, bostäder och kontor.

Europas första elväg

Södertälje kan bli först i Europa med bussar som laddas under färd på en elväg. En av vinsterna är minskade fossila utsläpp. Kommunen och Scania ska tillsammans ansöka hos Trafikverket om att få gräva ned elslingor i en väg genom staden. Sträckan som är på förslag utgår från Södertälje Syd, förbi Scania, Södertälje centrum och avslutas vid Astra Zeneca. Det är den sträcka buss nummer 755 trafikerar i dag.

God beredskap inför vintern

Kommunens mål med vinterväghållningen är att hålla vägar och gångbanor framkomliga och i möjligaste mån halkfria. På många platser i kommunen ligger detta ansvar också på fastighets- och villaägare. Kommunen och de kommunala bolagen har tillsammans omkring 70 maskiner, som kan ploga, sanda eller salta på alla kommunala skötseltytor. Under vintermånaderna följer kommunen väderprognoserna noggrant för att vara så förberedd som möjligt vid snöfall eller halka. Beredskap finns dygnet runt.

Vid ett ymnigt snöfall plogas ungefär 30 mil gator och vägar. Till detta kommer ytor som till exempel parkeringar.

Trots att många enheter snöröjer och halkbekämpar samtidigt tar det upp till ett dygn efter att snöfallet har upphört att få stadens gator och vägar framkomliga.

Södertälje kommun får bättre gång- och cykelvägar efter uppgörelse med Sjöfartsverket

Sjöfartsverket vill få en förbättrad farled mellan Södertälje och Västerås/Köping. Detta medför en ombyggnad av Södertälje sluss. Förhandlingar mellan Sjöfartsverket och Södertälje kommun har pågått sedan hösten 2012 och resulterade under 2013 i en överenskommelse som innebär nya och förbättrade möjligheter för staden att närma sig vattnet. Nya gång- och cykelvägar på båda sidor av kanalen, fler broar och en ny park blev resultatet.

FRAMTIDSBEDÖMNING

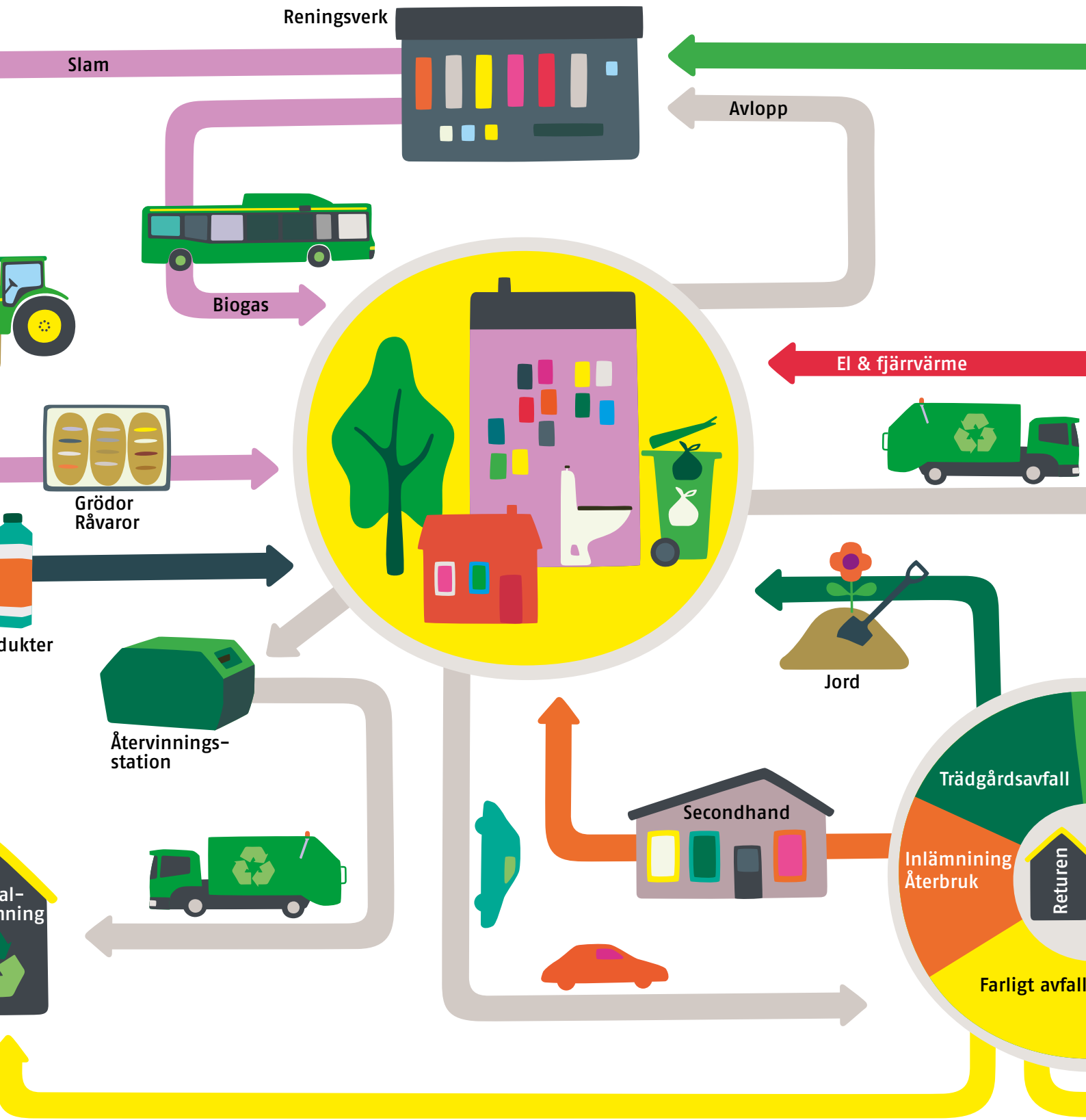
Kommunen har stora uppdrag under de närmaste åren.

Utveckla **STADSKÄRNAN** och **CENTRUM I SAMVERKAN**:

- Utredda olika trafiklösningar och vilka investeringsbehov och parkeringslösningar som varje alternativ kräver med hjälp av en trafikmodell/verktyg för att simulera fram de olika lösningarna.
- En samordnad parkeringsstrategi för centrum.
- Hållbarhetsåtgärder: Elväg för bussar längs sträckan Södertälje Syd/Södertälje centrum tillsammans med Scania samt bygga ut och sammanlänka gång- och cykelvägnätet.
- Ta fram en ny bilpolicy för de 500 bilar och fordon som kommunen och Telge har idag.
- Samordna den yttre skötseln med Telge fastigheter och Telge bostäder samt underhålla broar och gatubeläggningar.

Kommunens nya översiktsplan **FRAMTID SÖDERTÄLJE** ska implementeras i hela kommunkoncernen. Framtid Södertälje innebär utveckling av befintliga områden snarare än planering av nya. Ett förslag till hur utvecklingen ska styras/ledas/drivas i kommunen håller på att tas fram. Arbetet med att utveckla och förnya redan befintliga stadsdelar kommer att kräva ett annat arbetssätt än att planera och exploatera nya områden. Även finansieringen måste hitta nya former där fler intressenter involveras.

Arbetet med planuppdragen för stadskärnan och Almnäs fortsätter. Almnäsområdet kan bli ett utvecklingsområde för företag och bostäder i framtiden. Planarbete ska också genomföras inför om- och tillbyggnad av Södertälje sjukhusområde. I Moraberg planläggs ytterligare mark för företag. ■

03

VÅRA RÄKENSKAPER

Resultaträkning, kommunkoncernen	90
Kassaflödesanalys, kommunkoncernen	90
Balansräkning, kommunkoncernen	91
Driftsredovisning, kommunen	92
Driftsredovisning, kommunkoncernen	93
Investeringsredovisning, kommunen	94
Investeringar, kommunens bolag	95
Noter till resultat- och balansräkning	96
Redovisningsprinciper	105
Revisionsberättelse	108
Ordlista	110

90 VÅRA RÄKENSKAPER

RESULTATRÄKNING, MKR | KOMMUNKONCERNEN

	Not	Koncernen*		Budget	Kommunen	
		2013	2012	2013	2013	2012
Verksamhetens intäkter	1	6 658,7	6 369,8		920,6	826,3
Verksamhetens kostnader	2	-10 066,3	-9 651,2	-4 681,3	-5 397,2	-5 269,6
Avskrivningar	3	-578,2	-553,0	-85,0	-99,6	-86,8
Verksamhetens nettokostnad	4	-3 985,8	-3 834,4	-4 766,3	-4 576,2	-4 530,1
Därav jämförelsestörande poster	5	108,2	226,6	47,0	138,0	92,9
Skatteintäkter	6,8	3 112,5	2 999,4	3 114,7	3 112,5	2 999,4
Generella statsbidrag och utjämning	7,8	1 510,6	1 411,7	1 510,6	1 510,6	1 411,7
Finansiella intäkter	9	637,6	463,3	146,2	913,3	1 031,6
Finansiella kostnader	9	-820,4	-888,1	0,0	-820,0	-887,1
Därav jämförelsestörande finansiell post	26,31	223,7			-33,7	
Resultat efter finansiella poster		454,5	151,9	5,2	140,2	25,5
Skatt och minoritetsandel	2	-72,7	70,2			
Årets Resultat	10,25	381,8	222,1	5,2	140,2	25,5

* Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 33.

KASSAFLÖDESANALYS, MKR | KOMMUNKONCERNEN

Årets verksamhet	Not	Koncernen		Budget	Kommunen	
		2013	2012	2013	2013	2012
Årets resultat		381,8	222,1	5,2	140,2	25,5
Avskrivningar	3	578,2	553	85,0	99,6	86,8
Nettoreavinst materiella anläggningstillg.	11	23,3	-73	-4,0	-6,1	-17,5
Nettoreavinst finansiella anläggningstillg.	11	-258,5	-0,3		-0,4	-0,3
Utrangeringar		2,8			2,8	
Omklassificering		-3	-0,4		2,9	
Förändring kapitalbindning	13	-23,4	-146,1		-209,6	179,0
Upplösning statlig infrastruktur		-1,1			-1,1	
Förändring avsättningar pensioner inkl löneskatt	26	117,3	12	23,2	63,4	49,0
Förändring via Eget kapital/ Pensioner förtroendevalda	25	0	-19,2			-19,2
Kassaflöde från verksamheten		817,4	548,1	109,4	91,7	303,3
Investeringsverksamhet						
Investeringar i materiella anläggningstillg.		-780,0	-1 151,0	-177,4	-129,1	-225,9
Investeringsbidrag materiella anläggningstillg.					19,0	
Investeringar i immateriella anläggningstillg.		-19,3	-1	-8,0	-19,2	-0,9
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar						
Leasing		-5,0	-7,7		-5,0	-7,7
Försäljningar	12	760,2	305,8	8,0	6,8	18,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-44,1	-853,9	-177,4	-127,5	-215,8
Medelsbehov att finansiera		773,3	-305,8	-68,0	-35,8	87,5
Finansiering						
Upplåning	14	-1 033,7	505,5	50,0	-696,1	403,2
Förändring långfristig fordran mm		56,5	-112,8	18,0	499,6	-179,9
Förändring av likvida medel		-203,9	86,9	0,0	-232,3	310,8

BALANSRÄKNING, MKR | KOMMUNKONCERNEN

TILLGÅNGAR	Not	Koncernen		Kommunen	
		2013	2012	2013	2012
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	15	56,4	45,5	24,2	13,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark och byggnader	16,17,19	10 662,5	10 950,7	975,3	922,3
Maskiner och inventarier	18,19	2 932,5	2 953,6	174,3	191,1
Leasingtillgångar		12,4	12,0	12,4	12,0
Bidrag till statlig infrastruktur	20	29,5	30,6	29,5	30,6
Finansiella anläggningstillgångar	21	747,4	802,3	13 277,2	13 776,9
S:a anläggningstillgångar		14 440,7	14 794,7	14 492,9	14 945,9
Omsättningstillgångar					
Exploatering		55,6	43,6	55,6	43,6
Förråd		137,5	113,9	2,5	2,7
Fakturafordringar	22	618,7	669,0	35,4	44,9
Övriga fordringar	23	1 125,6	1 034,6	619,7	598,3
Kassa och bank	24	215,6	419,5	78,9	311,2
S:a omsättningstillgångar		2 153,0	2 280,6	792,1	1 000,7
S:a TILLGÅNGAR		16 593,7	17 075,3	15 285,0	15 946,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital		1 697,4	1 494,5	2 801,8	2 795,5
Social Fond				24,0	24,0
Förtroendevaldas pensioner inkl L-skatt			-19,2		-19,2
Årets resultat		381,8	222,1	140,2	25,5
S:a eget kapital	25	2 079,2	1 697,4	2 966,0	2 825,8
Avsättningar					
Pensioner	26	398,3	334,5	258,5	213,5
Pensioner förtroendevalda politiker	26			21,0	15,0
Uppskjuten skatt/löneskatt	26	324,4	275,8	67,8	55,4
Övriga avsättningar	26	84,5	79,6		
Skulder					
Långfristiga lån	27	9 610,9	8 163,7	9 610,9	8 163,7
Långfristiga skulder	28	491,7	840,2	2,9	6,0
Långfristig leasingsskuld		9,4	8,9	9,4	8,9
Investeringsbidrag				57,0	40,2
Kortfristiga lån	29	1 406,3	3 539,3	1 398,7	3 539,3
Kortfristiga skulder	30	2 185,2	2 132,0	889,0	1 074,9
Kortfristig leasingsskuld		3,8	3,9	3,8	3,9
S:a skulder		13 707,3	14 688,0	11 971,7	12 836,9
S:a EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		16 593,7	17 075,3	15 285,0	15 946,6
Ställda panter och ansvarsförbindelser 32					
Soliditet (%)		12,5 %	9,9 %	19,4 %	17,7 %

* År 2012 beloppet sänkt med 1,9 i koncernen p.g.a. ändrade uppgifter för Söderenergi.

92 VÅRA RÄKENSKAPER

DRIFTSREDOVISNING, MKR | KOMMUNEN

Nämnd	Kostnader	Intäkter	Kommunbidrag Förmedl.bidrag	Resultat	Budgeterat resultat
Järna kommundelsnämnd	203,6	29,5	179,5	5,4	0,0
Hölö-Mörkö kommundelsnämnd	95,1	10,0	86,6	1,5	0,0
Vårdinge-Mölnbo kommundelsnämnd	44,5	1,9	45,4	2,8	0,0
Enhörna kommundelsnämnd	82,8	16,1	65,7	-1,0	0,0
S:a kommunelar	426,0	57,5	377,2	8,7	0,0
Arbetslivsnämnd	237,3	148,6	100,4	11,7	0,0
Omsorgsnämnd	778,2	115,7	652,1	-10,4	0,0
Socialnämnd	748,5	75,9	702,3	29,7	
Äldreomsorgsnämnd	709,9	150,8	563,4	4,3	0,0
Överförmyndarnämnd	8,0	0,1	8,2	0,3	0,0
Utbildningsnämnd	1 921,6	192,4	1 741,1	11,9	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	197,9	24,2	175,1	1,4	0,0
Stadsbyggnadsnämnd	39,4	29,1	11,5	1,2	0,0
Miljönämnd	20,5	11,7	9,1	0,3	0,0
Teknisk nämnd	238,9	129,0	109,9	0,0	0,0
KS/Kommunstyrelsens kontor	256,5	38,6	228,0	10,1	0,0
KS/Politisk ledning	67,0	0,1	66,0	-0,9	0,0
Revision	1,8		2,2	0,4	0,0
S:a facknämnder	5 225,5	916,2	4 369,3	60,0	0,0
Centrala poster	148,6	4 965,8	-4 746,5	70,7	5,2
Internbanken	773,2	774,0		0,8	
S:a före extraordinära poster	6 573,3	6 713,5	0,0	140,2	5,2

DRIFTSREDOVISNING, MKR, KOMMUNKONCERNEN

	Rörelsens intäkter	Resultat efter finansiella poster	Årets Resultat	Tillgångar	Avkastning på eget kapital %	Soliditet %
SÖDERTÄLJE KOMMUNKONCERN	6 658,7	454,5	381,8	16 593,7	21,9	12,5
varav skatteintäkter och stadsbidrag	4 623,1					
Södertälje kommun	5 543,7	140,2	140,2	15 285,0	4,7	19,3
varav skatteintäkter och stadsbidrag	4 623,1					
Koncernen Södertälje Kommuns Förvaltnings AB	6 122,3	264,9	192,2	14 208,8	37,4	9,1
varav						
Södertälje Kommuns Förvaltnings AB	0,0	-39,0	-29,7	2 452,5	neg	43,2
Avgår: Koncernelimineringar		-147,2	-147,2	-2 983,4		
Delsumma Telge-gruppen	6 122,3	451,1	369,1	14 739,7	21,5	15,0
varav						
Telge (i Södertälje) AB	91,2	40,5	51,5	2 388,1	4,6	36,5
Telge Energi-koncernen	1 332,1	49,0	37,4	433,4	147,1	7,7
Telge Nät AB	1 008,2	100,3	78,3	3 043,3	18,1	18,3
Telge Kraft-koncernen ¹⁾	2 266,9	23,2	18,1	529,9	58,7	4,3
Telge Återvinning	190,5	21,1	16,4	216,7	53,2	18,3
Telge Bostäder AB	766,5	212,9	173,7	4 000,1	16,2	34,8
Telge Fastigheter-koncernen ²⁾	797,0	-29,7	-28,9	5 427,1	neg	6,6
Södertälje Hamn AB	67,9	-17,0	-13,3	210,1	neg	5,9
Tom Tits Experiment AB	55,8	-19,8	-15,4	44,5	neg	84,4
Telge Hovsjö AB	134,3	-16,0	-13,3	524,5	neg	6,0
Telge Inköp AB	20,6	4,7	3,7	9,8	234,8	20,5
Telge Almnäs AB (vilande)	0,0	0,0	0,0	1,0	-	-
Telge Miljöteknik AB (vilande)	0,0	0,1	0,1	10,1	-	-
Telge Hamn AB	2,2	-3,5	-2,7	153,8	neg	0,1
Telge Tillväxt i Södertälje AB	22,6	-0,9	-0,6	6,8	neg	31,0
Telge Dotterbolag AB (vilande)	0,0	0,0	0,0	0,1	-	-
Avgår: Koncernelimineringar	-633,5	86,2	64,1	-2 259,6		
Delägda bolag						
Söderenergi AB 42 %	570,2	42,4	42,4	905,7	42,5	11,0

Samtliga uppgifter i tabellen avser ägd andel. Avkastning på eget kapital = resultatet efter finansnetto för år 2013 i förhållande till bolagens eget kapital. Latent skatteskuld ingår under rubrik Avsättningar i balansräkningen.

¹⁾ Telge Kraft och Telge Krafthandel

²⁾ Telge Fastigheter, KB Luna samt KB Maren

94 VÅRA RÄKENSKAPER

INVESTERINGSREDOVISNING, TKR | KOMMUNEN

Nämnd	KF/KS beslutade projekt		Nämndbeslutade projekt		Totala investeringar
	Budget	Redovisning	Budget	Redovisning	
Järna kommunalnämnd	8 000,0	7 968,1	3 471,0	1 387,7	9 355,8
Hölö-Mörkö kommunalnämnd	500,0	54,9	887,0	797,8	852,7
Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd	700,0	422,5	339,0	75,5	498,0
Enhörna kommunalnämnd	3 200,0	505,6	1 166,0	360,9	866,5
S:a kommunalnämnder	12 400,0	8 951,1	5 863,0	2 621,9	11 573,0
Facknämnder					
Arbetslivsnämnd			314,0	309,3	309,3
Omsorgsnämnd	1 100,0	622,0	456,0	197,9	819,9
Socialnämnd	400,0	414,5	801,0	947,5	1 362,0
Äldreomsorgsnämnd	2 075,0	2 074,8	2 951,0	2 372,7	4 447,5
Överförmyndarnämnd					0,0
Utbildningsnämnd	16 700,0	8 775,1	13 176,0	6 427,4	15 202,5
Kultur- och fritidsnämnd	2 000,0	2 027,3	7 981,0	2 124,0	4 151,3
Stadsbyggnadsnämnd	1 600,0	273,1	731,0		273,1
Miljönämnd			57,0		0,0
Teknisk nämnd	57 600,0	60 473,7	40 350,0	29 419,1	89 892,8
KS/Kommunstyrelsens kontor	1 500,0		12 240,0	20 257,9	20 257,9
KS/Politisk ledning och revision					0,0
S:a facknämnder	82 975,0	74 660,5	79 057,0	62 055,8	136 716,3
Centrala poster					
Investeringar	5 000,0		80,0		0,0
S:a investeringsprojekt	100 375,0	83 611,6	85 000,0	64 677,7	148 289,3

INVESTERINGAR MKR | KOMMUNENS BOLAG

	Redovisning
Telge AB	4,4
AB Telgebostäder	236,2
Telge Fastigheter AB	198,4
Södertälje Hamn AB	8,5
Tom Tits experiment AB	4,9
Telge Nät AB	129,0
Telge Energi	0,0
Telge Återvinning AB	13,5
Telge Hovsjö AB	27,8
Telge Brandalsund AB	0,0
Telge Hamn AB	0,0
Telge Tillväxt	0,0
S:a investeringar SKFAB	622,7
Söderenergi (kommunens andel 42 %)	28,2
S:a investeringar	650,9
Investeringar totalt i kommunkoncernen	
Kommunen	148,3
SKFAB-koncernen	622,7
Söderenergi	28,2
Summa investeringar koncernen	799,2

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING (MKR)

	Koncernen		Kommunen	
	2013	2012	2013	2012
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Från driftsredovisningen			6 713,5	6 526,0
Skatteintäkter			-4 623,1	-4 411,1
Finansiella intäkter			-913,3	-1 031,6
Interna poster			-256,5	-257,0
Summa externa intäkter	6 658,7	6 369,8	920,6	826,3
<i>Fördelas enl nedan</i>				
Avgifter	1 358,5	1 355	179,0	166,9
Aktiverat arbete för egen räkning	24,3	25,9		
Försäljningsmedel			43,5	42,2
Försäljning primär verksamhet			74,8	75,8
Hyror och arrenden	2 260,5	2 105,4	82,8	79,4
Driftbidrag			465,5	409,4
Övrigt	3 015,4	2 883,5	75,0	52,6
S:a intäkter	6 658,7	6 369,8	920,6	826,3
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Från driftsredovisningen			6 573,3	6 500,5
Avskrivningar			-99,6	-86,8
Räntor			-820,0	-887,1
Interna poster			-256,5	-257,0
Summa externa kostnader	10 066,3	9 651,2	5 397,2	5 269,6
<i>Fördelas enligt nedan:</i>				
Råvaror och handelsvaror	4 164,5	3 778,4		
Personalkostnader	3 275,9	3 257,3	2 710,1	2 682,3
Lokaler, fastigheter och anläggningar	115,2	83,3	684,1	637,1
Datastöd, inventarier och maskiner			124,3	102,4
Övrigt material och tjänster	2 510,7	2 532,2	299,2	301,8
Köp av primär verksamhet			1 214,8	1 145,7
Bidrag, transfereringar			364,7	400,3
Summa kostnader	10 066,3	9 651,2	5 397,2	5 269,6
<i>Minoritetsandel</i>		0,2		
Skatt	72,7	70		
<i>Summa Verksamhetens kostnader inkl. skatt och minoritetsandel</i>	<i>10 139</i>	<i>9 721,4</i>	<i>5 397,2</i>	<i>5 269,6</i>
Not 3 Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar not 17, 18	554,6	576,4	85,1	75,3
Nedskrivningar	2,9	0,9	2,1	0,9
Återföring av nedskrivningar	0,0	-42,2		
Avskrivning Immateriella anläggningstillgångar	16,1	13,7	7,8	6,4
Avskrivning Leasingavtal	4,6	4,2	4,6	4,2
S:a avskrivningar	578,2	553,0	99,6	86,8

Not 4 Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnad i kommunen uppgår till 4 576,2 Mkr och har ökat med 1,0 % sedan 2012.

Koncernens nettokostnader uppgår till 3 985,8 mkr och har ökat med 4 %.

	Koncernen		Kommunen	
	2013	2012	2013	2012
Not 5 Jämförelsestörande poster				
<i>Verksamhetens kostnader</i>				
Reaförluster	-100,9	-18,0	0,0	0,0
Exploatering kostnad för sålda tomter	-10,9	-3,4	-10,9	-3,4
<i>Verksamhetens intäkter</i>				
Reavinster	77,6	91,3	6,5	17,8
Exploatering intäkter för sålda tomter	52,2	14,8	52,2	14,8
Återbetalning AFA Försäkring	58,5	63,7	58,5	63,7
Stimulansbidrag utsatta stadsdelar	20,6		20,6	
Flyktingar ankomna 2010	11,1		11,1	
Återföring av nedskrivningar SKFAB	0,0	43,2		0,0
Sänkt skattesats påverkar uppskjuten skatt	0,0	35,0		0,0
S:a jämförelsestörande poster	108,2	226,6	138,0	92,9
Not 6 Skatteintäkter	2013	2012	2013	2012
Allmän kommunalskatt	3 132,2	2 959,3	3 132,2	2 959,3
Skatteavräkning föregående år	2,1	0,6	2,1	0,6
Skatteavräkning innevarande år	-21,8	39,5	-21,8	39,5
S:a skatteintäkter	3 112,5	2 999,4	3 112,5	2 999,4
<i>Skatteintäkterna har ökat med 3,8 % sedan 2012.</i>				
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning	2013	2012	2013	2012
Inkomstutjämningsbidrag	821,1	745,8	821,1	745,8
Kommunal fastighetsavgift	130,1	130,7	130,1	130,7
Bidrag för LSS	183,6	195,6	183,6	195,6
Regleringsbidrag	40,6	43,1	40,6	43,1
Kostnadsutjämning	335,2	296,5	335,2	296,5
S:a generella statsbidrag och utjämning	1 510,6	1 411,7	1 510,6	1 411,7
Mellankommunal LSS-utjämning				
S:a utjämningsbidrag	1 510,6	1 411,7	1 510,6	1 411,7
<i>Statliga utjämningsbidragen m.m. har ökat med 7,0 % sedan 2012.</i>				
Not 8 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning				
<i>Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med 4,8 % sedan 2012.</i>				
Not 9 Finansiella intäkter och kostnader	2013	2012	2013	2012
<i>Finansiella intäkter</i>				
Koncernränta Södertälje Förvaltnings AB	0	0	66,8	66,8
Ränta i övriga bolag inom SKFAB	0	0	459,9	491,7
Utdelning	0,0	1,8	0,0	1,8
Resultat från värdepapper	258,4	0	0	0
Valutakursvinst	0	0	0	0
Ränteswap	329,4	415,4	329,4	415,4
Räntor m.m.	10,2	8,7	10,2	8,7
Låneramsavgifter	0	0	47,0	47,2
Övrigt	39,6	37,4		
S:a finansiella intäkter	637,6	463,3	913,3	1 031,6
<i>Finansiella kostnader</i>				
Aktieägartillskott				
Valutakursförlust	0	0	0	0
Räntor	345,5	379,8	345,5	379,8
Leasingränta	0,6	0,2	0,6	0,2
Ränteswap	424,1	484,7	424,1	484,7
Disk ränta pensioner	33,7	0,0	33,7	0,0
Ränta pensionsskuld	8,7	13,0	8,7	13,0
Övrigt	7,8	10,4	7,4	9,4
S:a finansiella kostnader	820,4	888,1	820,0	887,1
S:a finansiellt netto	-182,8	-424,8	93,3	144,5
<i>Ekonomiska engagemang per bolag finns i tabell, se not 32.</i>				

98 VÅRA RÄKENSKAPER

	Koncernen		Kommunen	
	2013	2012	2013	2012
Not 10 Resultat enligt balanskravet				
Resultat enligt RR			140,2	25,5
Avgår reavinster: Finansiella anläggningstillgångar			-0,4	-0,3
Reavinster övriga anläggningstillgångar			-6,1	-17,5
Sänkt diskonteringsränta för pensionsskulden			33,7	
Balanskravsresultat			167,4	7,7

Uppgifter specificeras ej i koncernen.

	Koncernen		Kommunen	
	2013	2012	2013	2012
Not 11 Nettoreavinster				
Reavinst maskiner/inventarier	1,7	8,4	0,0	0,1
Reaförlust maskiner/inventarier	-9,4	-1,5	0,0	0,0
Reavinst fastigheter och övrigt	75,9	82,6	6,1	17,4
Reaförlust fastigheter	-91,5	-16,5		
Reaförlust immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0		
Reavinst finansiella anläggningstillgångar	258,5	0,3	0,4	0,3
Nettoreavinster	235,2	73,3	6,5	17,8

Not 12 Försäljningar

För kommunen har försäljningar under året skett enligt följande: Finansiella AT 0,5 mkr, fastigheter 6,3 mkr och maskiner och inventarier 0,0 mkr. För koncernen enligt följande: Finansiella AT 265,1 mkr, immateriella AT 0 mkr, fastigheter 467,7 mkr och maskiner och inventarier 27,4 mkr.

	Koncernen			Kommunen		
	2013	2012	Förändr.	2013	2012	Förändr.
Not 13 Förändring kapitalbindning						
Kortfristiga fordringar	1 744,3	1 703,6	-40,7	655,1	643,2	-11,9
Förråd	137,5	113,9	-23,6	2,5	2,7	0,2
Exploatering	55,6	43,6	-12,0	55,6	43,6	-12,0
Kortfristiga skulder	-2 188,9	-2 136,0	52,9	-889,0	-1 074,9	-185,9
S:a kapitalbindning	-251,5	-274,9	-23,4	-175,8	-385,4	-209,6

	Koncernen			Kommunen		
	2013	2012	Förändr.	2013	2012	Förändr.
Not 14 Upplåning						
Kortfristig leasing	3,8	3,9	-0,1	3,8	3,9	-0,1
Kortfristiga lån	1 402,5	3 535,4	-2 132,9	1 398,7	3 539,3	-2 140,6
Långfristiga lån	9 611,0	8 163,7	1 447,3	9 610,9	8 163,7	1 447,2
Långfristig leasingsskuld	9,4	8,9	0,5	9,4	8,9	0,5
Övriga långfristiga skulder	491,7	840,2	-348,5	2,9	6,0	-3,1
S:a upplåning	11 518,4	12 552,1	-1 033,7	11 025,7	11 721,8	-696,1

	Koncernen		Kommunen	
	2013	2012	2013	2012
Not 15 Immateriella tillgångar				
Ingående bokfört värde	45,5	54,0	13,0	18,5
Årets inköp	19,3	1,0	19,2	0,9
Omklassificeringar	8,4	4,9		
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	
Koncernjustering	-0,7	-0,7		
Avskrivning/nedskrivning	-16,1	-13,7	-8,0	-6,4
Utgående bokfört värde	56,4	45,5	24,2	13,0

	Koncernen		Kommunen	
	2013	2012	2013	2012
Not 16 Mark och byggnader				
Verksamhetsfastigheter			55,6	59,1
Fastigheter för affärsverksamhet				
Publika fastigheter			749,5	736,2
Fastighet för annan verksamhet			19,8	17,7
Övriga fastigheter	9 975,3	10 006,7	0,1	0,1
Markreserv			99	72,7
Pågående nyanläggningar	687,2	944,0	51,3	36,5
S:a mark och byggnader	10 662,5	10 950,7	975,3	922,3

Mark och byggnader finns inte uppdelade i koncernen.

Not 17 Mark och byggnader inkl pågående nyanläggningar	2013	2012	2013	2012
Ingående bokfört värde	10 950,7	10 715,5	922,3	796,2
Periodens anskaffning	722,2	1 052,8	100,2	162,6
Omklassificering	-232,5	-437,3	-2,9	
Utrangering/avyttringar	-492,8	-199,6	-6,4	-18,1
Reavinst	6,1	17,4	6,1	17,4
Avskrivningar <i>not 19</i>	-288,4	-241,3	-42,1	-35,8
Nedskrivningar	-2,8	43,2	-1,9	0,0
Utgående bokfört värde	10 662,5	10 950,7	975,3	922,3

Not 18 Maskiner och Inventarier	2013	2012	2013	2012
Ingående bokfört värde	2 953,6	2 808,0	191,1	168,1
Periodens anskaffning	57,8	98,2	28,9	63,3
Omklassificering	221,2	431,9	0,0	0,0
Utrangering/avyttringar	-34,4	-48,7	-2,6	-0,1
Reavinst	0,0	0,1	0,0	0,1
Avskrivningar <i>not 19</i>	-265,6	-335,1	-43,0	-39,5
Nedskrivningar	-0,1	-0,8	-0,1	-0,8
Utgående bokfört värde	2 932,5	2 953,6	174,3	191,1

Not 19 Summa av inventarier, mark och byggnader	2013	2012	2013	2012
Ingående bokfört värde	13 904,3	13 523,5	1 113,4	964,3
Periodens anskaffning	780,0	1 151,0	129,1	225,9
Omklassificering	-11,3	-5,4	-2,9	
Utrangering/avyttringar	-527,2	-248,3	-9,0	-18,2
Reavinst	6,1	17,5	6,1	17,5
Avskrivningar (se avsnitt redovisningsprinciper)	-554,0	-576,4	-85,1	-75,3
Nedskrivning	-2,9	42,4	-2,0	-0,8
Utgående bokfört värde	13 595,0	13 904,3	1 149,6	1 113,4

Not 20 Bidrag till statlig infrastruktur	2013	2012	2013	2012
Trafikplats Almnäs E20.	29,5	30,6	29,5	30,6

Upplösning sker fr.o.m. 2013 under 25 år.

100 VÅRA RÄKENSKAPER

	Koncernen		Kommunen	
	2013	2012	2013	2012
Not 21 Finansiella anläggningstillgångar				
<i>Aktier, andelar, bostadsrätter</i>				
Södertälje Kommuns Förvaltnings AB			1 392,4	410,4
Glasberga Fastighets AB (antal 1 000 nominellt värde 100 kr)	0,1	0,1	0,1	0,1
AB Vårlyjus (antal 2 555 nominellt värde 200 kr)	0,5	0,5	0,5	0,5
Stockholmsreg. Försäkr. AB (antal 81 791 nominellt värde 100 kr)	8,2	8,2	8,2	8,2
Andelar i Kommuninvest Sverige	4,1	4,1	4,1	4,1
Bostadsrätter	1,0	1,2	1,0	1,2
Övriga långfristiga värdepapper	3,5	3,5		
S:a aktier andelar bostadsrätter	17,4	17,6	1 406,3	424,5

Långfristiga fordringar

Reversfordran Södertälje kommun			0	982
Långfristiga fordringar övriga bolag SKFAB			11 691,2	12 194
<i>Summa långfristiga fordringar Telge-koncernen</i>			<i>11 691,2</i>	<i>13 175,5</i>
Övrigt *	730,0	784,7	179,7	176,9
S:a långfristiga fordringar	730,0	784,7	11 870,9	13 352,4
S:a finansiella anläggningstillgångar	747,4	802,3	13 277,2	13 776,9

* År 2012 beloppet sänkt med 1,9 i koncernen p.g.a. ändrade uppgifter för Söderenergi.

Not 22 Fakturafordringar	2013	2012	2013	2012
Totalt fakturerat*			454,0	444,2
Fakturafordringar	618,7	669,0	35,4	44,9
Därav förfallna*			8,7	12,0
Förfallna i andel av totala fakturor*			1,9 %	2,7 %

Nedskrivna kundfordringar har under året belastat resultatet med 2,3 mkr.

*Uppgifter kan ej specificeras i koncernen.

Not 23 Övriga fordringar	2013	2012	2013	2012
<i>Stats- och landstingsbidragsfordringar</i>				
AMS	2,3	2,8	2,3	2,8
Särskilda statsbidrag	21,3	0,8	21,3	0,8
EU-bidragsfordringar	14,4	5,2	14,4	5,2
S:a Stats- och landstingsbidragsfordringar	38,0	8,8	38,0	8,8

Övriga kortfristiga fordringar

Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	894,2	834	548,2	561,0
Mervärdeskatt	33,5	28,5	33,5	28,5
Övriga kortfristiga fordringar	159,9	163,3		
S:a övriga kortfristiga fordringar	1 087,6	1 025,8	581,7	589,5
S:a övriga fordringar	1 125,6	1 034,6	619,7	598,3

Not 24 Likvida medel	2013	2012	2013	2012
Nordea (kreditlimit 450 mkr)			78,6	310,9
Kassor			0,3	0,3
S:a likvida medel	215,6	419,5	78,9	311,2

Uppgifter kan ej specificeras i koncernen.

	Koncernen		Kommunen	
	2013	2012	2013	2012
Not 25 Eget kapital				
Ingående eget kapital	1 697,4	1 494,5	2 825,8	2 819,5
KS beslut §63 2012 till en social fond			24,0	-24,0
Avsättning Social fond att använda år 13–15				24,0
Förtroendevalda politikers avsättning mot EK		-19,2		-19,2
Årets resultat	381,8	222,1	140,2	25,5
S:a eget kapital	2 079,2	1 697,4	2 966,0	2 825,8
varav:				
Anläggningsskapital	3 521,4	5 092,1	4 465,4	6 443,2
Rörelsekapital	-1 442,3	-3 394,7	-1 499,4	-3 617,4

Not 26 Avsättningar	2013	2012	2013	2012
----------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

För kommunen gäller att redovisning av pensionsförpliktelser har skett utifrån den blandade modellen. Beslut har tagits att den individuella delen ska ske med max% fr.o.m. 1998. Därtill har löneskatt kostnadsbokförts. Den individuella delen är redovisad under kortfristiga skulder.

Aktualiseringsgrad för kommun är 96 %.

Ingående pensionsavsättning	264,1	238,6	213,5	189,0
Pensionsutbetalningar	-7,2	-9,0	-7,2	-6,5
Nyintjänad pension*	21,7	19,9	21,7	19,9
Ränte- och basbeloppsuppräknig nyintjänad pension	6,2	8,5	6,2	9,8
Sänkning av diskonteringsränta*	24,4		24,4	
Grundändring				
Övrigt	-9,7	6,1	-0,1	1,3
S:a avsatta pensioner	299,5	264,1	258,5	213,5
Pensionsavsättning förtroendevalda politiker	15,0	15,5	15,0	15,5
Sänkning av diskonteringsränta	2,7	0,0	2,7	
Årets förändring*	3,3	-0,5	3,3	-0,5
S:a avsättning förtroendevalda politiker	21,0	15,0	21,0	15,0
Ingående löneskattskuld*	55,4	45,8	55,4	45,8
Löneskatt via Eget Kapital förtroendevalda*		3,7		3,7
Sänkning av diskonteringsränta*	6,6		6,6	
Årets löneskatteförändring*	15,8	5,9	5,8	5,9
S:a avsatt löneskatt	77,8	55,4	67,8	55,4
Ingående avsättningar för skatt	275,8	318,5		
Årets avsättning skatt*	48,6	-42,7		
S:a avsatt skatt	324,4	275,8	0,0	0,0
Ingående övriga avsättningar	79,6	75,0		
Efterbehandlingskostnader Telge Återvinning (förändring)	4,6	4,6		
Önskebrunnfond Tom Tits (förändring)	0,3	0,0		
Övrigt	0,0	0,0		
S:a övriga avsättningar	84,5	79,6	0,0	0,0
S:a avsatta pensioner, löneskatt och övrigt	807,2	689,9	347,3	283,9

* År 2012 beloppet sänkt med 1,9 i koncernen p.g.a. ändrade uppgifter för Söderenergi.

102 VÅRA RÄKENSKAPER

	Koncernen		Kommunen	
	2013	2012	2013	2012
Not 27 Långfristiga lån				
Reverslån	2 435,9		2 435,9	2 038,4
Obligationslån	5 656,7		5 656,7	4 606,7
Obligationslån med real ränta	528,3		528,3	528,6
Lån i utländsk valuta	990,0		990,0	990,0
S:a långfristiga lån	9 610,9	8 163,7	9 610,9	8 163,7
Genomsnittlig räntesats under året, %			3,6	3,8
Genomsnittlig räntebindning, år			1,4	2,2
Genomsnittlig kapitalbindningstid			3,4	3,9

Förfall per år – andel av lånen

2014	41 %
2015–2016	46 %
2017–2018	13 %
2019–framåt	0 %

Finanspolicyn för Södertälje kommun omfattar även helägda bolag och i vissa avseenden även delägda bolag. Internbanken är koncernkoncernens samlade centrum för all dialog och transaktioner med kapitalmarknaden. Kommunen har en riskavert hållning gentemot likviditets- och refinansieringsrisk. Kapitalförsörjningen ska tryggas med en låg finansieringsrisk genom en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer, långgivare och en väl avvägd betalningsberedskap. Ränterisken i Telgekoncernens portfölj baseras på en analys av Telgekoncernen konsoliderad. För att begränsa motpartsrisken ska det finnas standardiserade ISDA-avtal med motparter samt att det i finanspolicyn finns tydliga riktlinjer för motpartsrisken. Ingen valutarisk tillåts.

Not 28 Långfristiga skulder	2013	2012	2013	2012
Diverse långfristiga skulder			2,9	2,9
Försåld ej utförd parkering (Telge Bostäder)			0,0	3,1
S:a långfristiga skulder	491,7	840,2	2,9	6,0

Not 29 Kortfristiga lån	2013	2012	2013	2012
Nordea företagskredit (kreditlimit 450 mkr)				
Söderenergis checkräkningskredit	7,6			
Kortfristiga lån	1 396,2		1 396,2	2 189,9
Amortering t.o.m. 1 år framåt	2,5		2,5	1 349,4
S:a kortfristiga lån	1 406,3	3 539,3	1 398,7	3 539,3

Not 30 Kortfristiga skulder	2013	2012	2013	2012
Förutbetalda intäkter, upplupna kostnader	1 503,8	1 385,9	117,7	157,1
Leverantörsfakturor	361,4	480,6	104,0	208,8
Preliminärskatt, arbetsgivaravgifter			132,3	141,4
Skattekonto hos Skatteverket			2,6	1,5
Retroaktiva löner			4,1	7,0
Semesterskuld (exkl. PO)*	135,9	135,5	110,4	112,4
Ej kompenserad övertid (exkl. PO)*			3,5	3,7
Upplupna pensioner	100,6	99,1	88,6	83,8
Upplupen löneskatt pensioner	30,6	30,9	21,5	20,3
Periodiserade räntekostnader			182,2	209,6
Statliga projektmedel			31,8	27,1
Flyktingbidrag			58,7	70,6
Infrastruktursbidrag			30,6	30,6
Övrigt	52,9		1,0	1,0
S:a kortfristiga skulder	2 185,2	2 132,0	889,0	1 074,9

*Kommunens semesterskuld inkl PO 152,9 mkr, övertid inkl. 4,8 mkr.

	Koncernen		Kommunen	
Not 31 Långfristiga skulder	2013	2012	2013	2012
<i>Finansiella kostnader</i>				
Sänkning av diskonteringsränta pensioner	33,7		33,7	
<i>Finansiella intäkter</i>				
Försäljning av dotterbolag/intressebolag	257,4			
S:a jämförelsestörande finansiella poster	223,7	0,0	33,7	0,0
Not 32 Ställda panter och ansvarsförbindelser	2013	2012	2013	2012
<i>Ställda panter</i>				
Kapitalförsäkring SKFAB	0,8	0,8		
Fastighetsinteckningar Telge Fastigheter-koncernen	189,8	189,8		
<i>Borgenförbindelser och övriga ansvarsförbindelser</i>				
Borgen och andra förbindelser mot kommunens företag	1 587,5	1 662,3	1 587,5	1 662,3
Kommunal borgen- och förlustansvar för egna hem och småhus med bostadsrätt	2,3	2,8	2,3	2,8
Borgen och andra förpliktelser mot kommunens föreningar	10,3	11,9	10,3	11,9
Övriga förpliktelser kommunen	0,9	1,5	0,9	1,5
Förvaltningsuppdrag	2,4	2,3	2,4	2,3
Infriade borgensåtaganden			0,0	0,0
Borgen för EFO checkräkningskredit, SöE	2,5	2,5		
<i>Pensioner</i>				
Beräknad pensionsskuld upparbetad t.o.m. 31/12 1997				
Ingående balans	1 560,5	1 563,7	1 560,5	1 563,7
Pensionsutbetalningar	-68,7	-67,0	-68,7	-67,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	47,5	77,7	47,5	77,7
Sänkning av diskonteringsräntan	127,7	0,0	127,7	
Aktualisering	-1,7	-2,5	-1,7	-2,5
Övrigt (inkl. deln. Nykvarn)	-3,9	-11,4	-3,9	-11,4
Utgående saldo	1 661,4	1 560,5	1 661,4	1 560,5
Ingående beräknad löneskatt	378,6	379,4	378,6	379,4
Årets ökning	24,4	-0,8	24,4	-0,8
Utgående beräknad löneskatt	403,0	378,6	403,0	378,6
Pensionsutfästelser (inkl löneskatt) avser 1 person	2,4	3,2	2,4	3,2
Ansvarsförbindelse Södertörns Brandförsvarsförbund (inkl. löneskatt)	34,1	31,8	34,1	31,8
Pensioner politiker inkl löneskatt ber Ib	10,4	13,0	10,4	13,0
Årets förändring	2,5	-0,6	2,5	-0,6
Utgående pensioner politiker inkl. löneskatt	12,9	10,4	12,9	10,4
Egna medelsförvaltning (sker via sidoordn. red.)	0,2		0,2	
<i>Leasingåtaganden</i>				
Operationella leasingåtaganden maskiner och inventarier	27,0		27,0	4,7
Kostnad för åtaganden för nästkommande år	8,7		8,7	2,6
Betalda operationella leasingavgifter under året			5,9	10,5
<i>* Anges ej för koncernen.</i>				
<i>Externt hyrda lokaler</i>				
Förfaller inom 1 år			521,7	
Förfaller mellan 1–5 år			1 681,1	
Förfaller senare			5 608,0	

Borgen Kommuninvest. Södertälje kommun har i (oktober 2012) ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 278 kommuner som per 2013-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt inspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse.

Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storlek på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten för Södertälje kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2013-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 269 402 mkr och totala tillgångar till 271 338 mkr kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 793 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 799 mkr

104 VÅRA RÄKENSKAPER

Not 33 Större ekonomiska interna engagemang 2013 – kommunkoncernen

	Försäljning		Långa Lån		Borgen		Räntor	
	Köpare	Säljare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Södertälje kommun	627,5		11 688,7		1 587,5		481,0	
Telge AB		0,0		786,5		38,0		58,1
AB Telge Bostäder		4,2		2 313,0		7,0		81,4
Telge Fastigheter AB		553,7		3 637,6		0,0		131,6
Södertälje Hamn AB		0,0		185,0		2,4		6,1
Telge Hamn AB		0,0		153,6		0,0		5,2
Tom Tits Experiment AB		10,0		0,0		0,0		0,0
Telge Nät AB		7,6		1 895,9		0,3		63,2
Telge Energi AB		9,7		0,0		0,0		0,0
Telge Kraft AB		0,0		58,7		690,2		2,5
Telge Återvinning AB		1,6		23,3		75,0		1,4
KB Luna		22,7		507,9		0,0		18,9
KB Maren		0,0		512,8		0,0		13,6
Telge Hovsjö AB		2,2		451,1		0,0		15,4
Telge Inköp AB		6,3				0,0		0,0
Telge Brandalsund AB		1,3		104,7		0,0		3,5
Telge Tillväxt AB		8,2		0,8		0,0		0,1
SKFAB				384,0	0,0	0,0		80,0
Summa	627,5	627,5	11 688,7	11 014,9	1 587,5	812,9	481,0	481,0
Söderenergi (100 %)				673,8		659,4		45,7
Syvab						115,2		
Summa	627,5	627,5	11 688,7	11 688,7	1 587,5	1 587,5	481,0	526,7

År 2013 har koncernbidrag/utdelning ej förekommit mellan kommunen och dess bolag.

Redovisningsprinciper

SÖDERTÄLJE KOMMUN FÖLJER den kommunala redovisningslagen (FS 1997:614) och de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning, med de undantag som redovisas under rubriken "Avvikande redovisningsprinciper".

Förändrade redovisningsprinciper

I RKR 11.4 Materiella anläggningstillgångar uttrycks ett tydligt krav på tillämpning av komponentavskrivning från 2014. Kommunen har under 2013 tillämpat komponentavskrivning på nya investeringar med betydande komponenter som har en väsentlig skillnad i nyttjandetid. Kommunen har dock inte justerat bakåt i tiden. Kommunens bolag har dock inte börjat med komponentavskrivning 2013.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Sammanställd redovisning av Södertälje kommunkoncern är ett sammandrag av kommunens och koncernbolagens resultat- och balansräkningar. Med koncernbolag avses de företag i vilka kommunen innehar en röstandel på minst 20 procent och ett väsentligt inflytande.

Förvärvsmetoden med proportionell konsolidering har använts, vilket innebär att kommunens bokförda värden på aktier och andelar i koncernbolagen elimineras mot koncernbolagens redovisade egna kapital. I underkoncernen SKFAB har full konsolidering använts. Söderenergi har konsoliderats direkt i kommunkoncernen med proportionell metod, trots att de ingår i SKFAB-koncernen.

I den sammanställda redovisningen ingår:

- Södertälje kommun
- Koncernen Södertälje Kommuns Förvaltnings AB, 100 %
- Söderenergi, 42 % (ingår i SKFAB men har konsoliderats direkt med kommunen)

Från räkenskapsåret 2009 gäller nya rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) vilka medger att bolag av obetydlig omfattning kan undantas från den sammanställda redovisningen. Delägda företag vars omsättning och omslutning är mindre än 2 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag får uteslutas förutsatt att de tillsammans inte överskrider 5 procent av skatteintäkter och statsbidrag.

Följande bolag har undantagits:

- Glasberga AB och KB, indirekt 50 %
- SYVAB AB 16,7 %
- AB fotbollsarena 25 %
- SSK Arena AB 20 %
- Telgehallen AB 10 %

Dessa bolags omsättning utgör tillsammans 0,9 procent av Södertälje kommuns skatteintäkter och generella statsbidrag och deras omslutning utgör tillsammans 2,9 procent. Kommunkoncernens ingående bolag och ägarandelar framgår av organisationsschema.

Rekommendationerna innebär också att koncernen ska ställas upp jämte kommunens räkenskaper och ha gemensamma noter.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats genom att en beräknad slutavräkning för innevarande år har intäktsbokförts. Som grund har Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) decemberprognos använts i enlighet med RKR 4.2.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas fr.o.m. 2010 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Tidigare redovisades dessa så att de reducerade det bokförda värdet. Anslutningsavgifter inom VA-verksamheten har däremot intäktsbokförts t.o.m. oktober 2011. Se stycket avvikande redovisningsprinciper.

Avskrivningar och avskrivningstid

Avskrivningstiderna beräknas utifrån bedömd nyttjandetid. Avskrivningstid för immateriella tillgångar är 3–5 år, maskiner/inventarier 3–50 år, byggnader 3–50 år emedan mark inte har någon värdeminskning. Komponentavskrivningar har börjat tillämpas i kommunen från 2013. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Från 2013 när komponentavskrivning börjat tillämpas görs heller ingen avskrivning på vägkroppar.

Kapitalkostnader beräknas för investeringar gjorda under året från och med månaden efter anskaffandet. För större investeringar beräknas kapitalkostnader från idrifttagandet av anläggningen. Avskrivningarna beräknas enligt nominell linjär metod. Internräntan har från år 2013 varit 3,5 procent.

Löner

Timanställdas löner har periodiserats sedan 2008 i kommunen men inte i bolagen. Bolagen har dock få timanställda varför beloppen inte bedöms påverka boksluten i någon större omfattning.

Personalomkostnader (P0 i kommunen)

Arbetsgivaravgifter/personalomkostnader har påförts respektive verksamhet genom automatiska procentpåslag på intjänade löner under året. Följande procentsatser har tillämpats under 2013:

• Anställda (inkl lärare)	38,46
• Förtroendevalda och övriga uppdragstagare	31,42
• Beredskapsarbetare	38,46
• Löner till anställda över 65 år	15,81
• Löner till anställda mellan 18 och 25 år	21,29
• Löner till anställda födda före 1938	0,0

TILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar

En anskaffning av tillgång med en varaktighet på minst tre år skall redovisas som en tillgång och får inte kostnadsbokföras omgående. Beloppsgränsen för vad som ska anses vara inventarier av mindre värde och därför inte behöver aktiveras är för kommunen ett basbelopp. I de kommunala bolagen är beloppsgränsen 20 000 kr. Avskrivningstider varierar från 3–50 år i kommunen och i bolagen från 3–100 år.

Immateriella anläggningstillgångar

En immateriell tillgång är en identifierbar icke monetär tillgång utan fysisk form. Tillgången ska redovisas som immateriell om den förväntas ge upphov till framtida ekonomiska fördelar, antingen i form av intäkter eller som kostnadsbesparingar. Kommunen redovisar immateriella tillgångar sedan 2004 och avser främst anskaffningar inom IT-området. Avskrivningstiderna varierar från 3–5 år.

Finansiella anläggningstillgångar

Sammansatta instrument

När det gäller redovisning av sammansatta finansiella instrument redovisar kommunen utan uppdelning av komponenter.

Emissionskostnader

Kommunens emissionskostnader periodiseras månadsvis under innevarande bokslutsår.

Finansiell leasing

De finansiella leasingavtal kommunen har gäller leasing av fordon som påbörjades 2003 eller senare. Övriga leasingavtal klassas som operationella och redovisas i not med årets kostnad samt återstående åtagande.

Exploateringsredovisning

Kommunen följer gällande lagstiftning och normering i samband med kommunal markexploatering. Exploateringsområden för bostäder och arbetsområden redovisas som omsättningstillgångar. Vid försäljning resultatredovisas varje tomt tillsammans med matchande kostnader. Utgifter för gator och andra tillgångar som ska kvarstå i kommunens ägo aktiveras. Gatukostnadsersättningar där avtal finns bokförs från 2010 som en skuld och intäktsbokförs under nyttjandeperioden.

Nästkommande års amorteringar

Amorteringar på långfristiga lån avseende nästkommande år redovisas som kortfristigt lån. På samma sätt redovisas inkomstamorteringar på utlämnade lån som kortfristigt fordran.

AVSÄTTNINGAR

Pensionseskuld/pensionsavsättningar

Kommunens pensionseskuld är beräknad enligt RIPS-modellen och redovisas enligt den s.k. blandmodellen, vilket innebär att pension som intjänats före år 1998 (gäller ej garantipensioner) inte behandlas som skuld eller avsättning. Denna del av pensionseskulden behandlas istället som en ansvarsförbindelse.

Kommunen har beslutat att de anställda själva ska få placera maximalt belopp av intjänade pensionsmedel från 1998. Denna s.k. individuella del av pensionseskulden har bokförts som kortfristigt skuld. Från och med 2004 har kommunen skuldbokfört beslutade garantipensioner som ännu ej finns uppdaterade hos KPA. Pension för förtroendevalda politiker har bokförts från 2012. Det ingående värdet har bokats mot eget kapital.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd för större företag.

Södertälje kommun har 2009 ingått ett avtal om att ge bidrag till statlig infrastruktur om 30 mkr för området Almnäs. Dessa bidrag har tagits upp som tillgång och årlig upplösning påbörjas 2013 och framåt.

AVVIKANDE REDOVISNINGSPRINCIPER

RKR 18 Redovisning av intäkter inom VA-verksamheten tillämpas från november år 2012. ■

Revisionsberättelse för år 2013

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer i Södertälje kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen och nämnderna och genom de av fullmäktige utsedda lekmanrevisorerna verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att upprätta rättvisande räkenskaper och att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återrapportering till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente, och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har biträtt av Ernst & Young AB som varit vårt sakkunniga biträde.

Styrningen i styrelser och nämnder

Vi har i revisionsberättelserna de senaste åren framfört att ekonomistyrningen brustit i kommunen. Föregående år riktade vi kritik

mot kommunstyrelsen, omsorgsnämnden, äldreomsorgsnämnden och socialnämnden med anledning av detta. För år 2013 bedömer vi att ekonomistyrningen har förbättrats och att nämndernas budgetar har baserats på mer realistiska antaganden. Omsorgsnämnden redovisar fortsatt underskott, dock i mindre omfattning än tidigare. Vi bedömer att nämnderna ytterligare kan utveckla den ekonomiska planeringen och uppföljningen genom att tydligare koppla olika typer av volymförändringar till kostnader. Detta gäller främst omsorgsnämnden.

God ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsens uppföljning och bedömning av god ekonomisk hushållning utgår från nedanstående delområden och har följande utfall (i parentes framgår föregående års utfall):

- Finansiella mål: Bra (Har brister)
- Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Ok (Ok)
- Södertälje kommun som arbetsgivare: Ok (Ok)

Kommunstyrelsens samlade bedömning för 2012 var att kommunen inte uppfyllde målen för God Ekonomisk Hushållning. För 2013 är kommunstyrelsens bedömning att God Ekonomisk Hushållning är **Ok**. Bedömningen görs i förhållande till de mål som fullmäktige har fastställt.

Årets resultat är bättre än föregående, framförallt har det ekonomiska resul-

tatet förbättrats såväl för kommunen som helhet som nämndernas enskilda resultat. Sju verksamhetsmål bedöms av kommunstyrelsen som **Ok** och två verksamhetsmål som **Bra**. Arbetsgivarmålen bedöms vara **Ok**.

Det finansiella målområdet utvärderas utifrån fyra mål. Målnivåerna är relativt lågt satta i förhållande till andra kommuner men bedöms vara realistiskt satta utifrån Södertälje kommuns förutsättningar. Samtliga fyra mål har klarats inom det finansiella perspektivet. Som framgår av förvaltningsberättelsen så beror 2013 års förbättrade resultat till stor del på tillfälliga intäkter och det underliggande resultatet behöver således förbättras de kommande åren.

Ett målområde bland verksamhetsmålen som bedömts **Ok** är "utbildning" där fullmäktiges mål är att resultaten ska förbättras. Flera viktiga nyckeltal visar att förbättringar successivt har skett de senaste åren. Södertäljes resultat inom skolan är dock fortsatt förhållandevis låga i förhållande till andra kommuner. Arbetet med att förbättra resultaten behöver därför även fortsatt prioriteras.

Tidigare år har vi kommenterat att de resultatnivåer som tillämpas tydligare behöver definieras och vi vidhåller att detta är väsentligt. Kriterierna för respektive nivå "Bra", "Ok", och "Har brister" bör vara tydliga likaså hur de sammantagna bedömningarna görs av de uppföljningar som den

slutliga lägesbedömningen baseras på. I årsredovisning och verksamhetsberättelser bör verksamhetsresultaten i större utsträckning jämföras med andra kommuner.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i kommunstyrelsen och nämnderna ansvarsfrihet.

Årsredovisning

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2013 godkänns.

Jäv

På grund av valbarhetshinder har Kommunfullmäktige undantagit Jan Wattsgård från granskning av överförmyndarnämnden. Vid bedömning av ansvarsfrågan avseende social-

nämnden, vad gäller barn och ungdom, har Elisabet Komheden inte deltagit på grund av jäv. Av samma skäl har Sören Lekberg inte deltagit vid bedömningen av ansvarsfrågan avseende stadsbyggnadsnämnden.

Vi åberopar i övrigt bifogad verksamhetsredogörelse och rapporter.

Södertälje den 3 april 2014

Elisabet Komheden Erik Ternert Bo Backlund Birger Arthursson
Bo Fredriksson Konrad Breidenstein Severios Halef Eleanor Hill Edwards
Sören Lekberg Jan Wattsgård Carl-Göran Ohlin

TILL REVISIONSBERÄTTELSEN HÖR BILAGORNA:

- Revisorernas verksamhetsredogörelse
- Revisionskrivelser och de sakkunnigas rapporter nr 1-8
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna och revisionsberättelser i bolagen:

- Södertälje Kommuns Förvaltnings AB	- Telge Fastigheter AB	- Telge Hovsjö AB
- Telge (i Södertälje) AB	- Söderenergi AB	- Telge Inköp AB
- Telge Bostäder AB	- Telge Återvinning AB	- Telge Brandalsund AB
- Södertälje Hamn AB	- Telge Energi AB	- Telge Almnäs AB
- Telge Nät AB	- Tom Tits Experiment AB	- Telge Tillväxt (i Södertälje) AB
	- Telge Kraft AB	

Ordlista och förklaringar

Anläggningstillgång

Fasta och lösa tillgångar för stadigvarande bruk som fastigheter, anläggningar, maskiner, inventarier m.m.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgång på grund av ålder och nyttjande.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet anskaffats (lång och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Derivatinstrument

Ett finansiellt instrument vars värde kan härledas från ett underliggande värdepapper. Exempel på derivatinstrument är valutaterminer, aktieoptioner, ränteterminer, ränteeoptioner, elterminer, ränteswappar, caps, floors, collars etc.

Eget kapital

Det egna kapitalet består av tidigare års resultat tillsammans med årets resultat.

Finansiella intäkter och kostnader

Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten, exempelvis räntor och bolagens låneramsavgifter.

Kassaflödesanalys

Översiktlig sammanställning av hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet m.m. bidragit till rörelsekapitalets (likviditetens) förändring.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag

Respektive nämnds del av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Kommuncertifikat

En kortfristig skuldförbindelse som en kommun har emitterat. Placeraren köper certifikatet av kommunen mot en viss ränta och kommunen förbinder sig att återbetala dess nominella belopp en viss dag. Certifikaten kan även omsättas på en eftermarknad.

Kortfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Kortfristiga skulder

Den del av de totala skulderna som avses betalas inom ett år.

LSS

Lagen om Stöd och Service. Den innebär att den funktionshindrade ska få möjlighet att leva sitt liv som alla andra. Syftet är att åstadkomma jämlika levnadsvillkor och delaktighet i samhällslivet.

LOV

Lagen om valfrihetssystem gällande vård och omsorgstjänster.

Långfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Långfristiga skulder

Den del av de totala skulderna där återbetalningstiden sträcker sig över en tidsperiod längre än ett år.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt.

Låneramsavgift

En avgift på låneramen som ett kommunalt bolag betalar för kommunens risktagande tillhandahållande av säkerhet, service och kompetens.

Omsättningstillgångar

Tillgångar i form av tillgodohavanden i kassa, bank, kortfristiga placeringar, kortsiktiga fordringar, exploatering och förråd.

Resultaträkning

Översiktlig sammanställning av årets intäkter och kostnader och hur det påverkat eget kapital.

Räntenetto

Skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Ränteswap

Ett derivatinstrument som används för att hantera ränterisk. Vanligen byter man rörliga räntebetalningar mot betalningar med fast ränta, eller tvärtom.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättnings-tillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

SFB

Socialförsäkringsbalken.

Skatteintäkter

Är summan av kommunal-skatten, fastighetsavgift, inkomst- och kostnadsutjämning, LSS-utjämningen, regleringsposten och slutavräkningarna.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna d.v.s. graden av egenfinansiering av tillgångarna.

Utdebitering

Avser hur stor andel av varje intjänad hundralapp som betalas av kommuninvånarna i kommunalskatt.

